

การป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย
ด้านการเกษตร
ในช่วงฤดูฝน
ปี 2567
จังหวัดสระบุรี

คำนำ

สถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน (อุทกภัย ดินถล่ม ฝนทิ้งช่วง) เป็นปัญหาด้านสาธารณภัยที่มีความเสี่ยงของจังหวัดสระบุรี ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน พื้นที่การเกษตรและผลผลิตการเกษตรได้รับความเสียหาย ซึ่งหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และฟื้นฟูเยียวยาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ดินถล่มและฝนทิ้งช่วงมาโดยตลอดในช่วงที่ผ่านมา

ดังนั้น เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในระยะต่อไป สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี ในฐานะรองผู้อำนวยการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสระบุรี จึงได้มีการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 จังหวัดสระบุรี ที่สอดคล้องกับ 10 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2567 สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน พ.ศ. 2567 กรมชลประทาน แผนเผชิญเหตุอุทกภัยจังหวัดสระบุรี ปี 2567 แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เสริมกำลังและบูรณาการปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี
มิถุนายน 2567

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	1
2. วัตถุประสงค์	1
3. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	1
4. กลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	5
4.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	5
4.2 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการ สาธารณภัยของประเทศ	6
5. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	6
6. แนวโน้มและการประเมินสถานการณ์ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา	10
6.1 การคาดการณ์ลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝน ปี 2567	10
7. การประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์ความเสี่ยงจังหวัดสระบุรี	12
7.1 สถานการณ์ทั่วไป	12
7.2 สถานการณ์น้ำฝน ปี 2567	15
7.3 คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติ (อุทกภัย ดินถล่ม ฝนทิ้งช่วง)	16
8. แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน พ.ศ. 2567	32
8.1 มาตรการของกรมชลประทานในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน	32
8.2 หลักเกณฑ์การจัดสรรน้ำเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ	32
8.3 แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน	33
8.4 แผนการเตรียมการให้ความช่วยเหลือกรณีเกิดการขาดแคลนน้ำ	33
9. แผนการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ ฤดูกาลผลิตปี 2567/68	34
10. แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 (อุทกภัย ดินถล่ม ฝนทิ้งช่วง)	34
10.1 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567	35
10.2 การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ	41
10.3 การเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย	44
10.4 การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม	46
11. แผนผังความเชื่อมโยงมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	51
12. กระบวนการแจ้งเตือน	52
13. การติดตามและประเมินผล	52

ภาคผนวก		53
ภาคผนวก ก	กฎหมาย ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติการจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	54
ภาคผนวก ข	แผนที่คาดการณ์พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2567	59
ภาคผนวก ค	แผนที่คาดการณ์พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่ม ปี 2567	60
ภาคผนวก ง	แผนที่พื้นที่อ่อนไหวต่อการเกิดดินถล่ม จังหวัดสระบุรี (กรมทรัพยากรธรณี)	61
ภาคผนวก จ	แผนที่คาดการณ์พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2567	62
ภาคผนวก ฉ	แผนที่คาดการณ์การบริหารจัดการน้ำจังหวัดสระบุรี	63
ภาคผนวก ช	แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์อ่างเก็บน้ำในช่วงฤดูฝนปี 2567	64
ภาคผนวก ช-1	แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์อ่างเก็บน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ในช่วงฤดูฝนปี 2567	65
ภาคผนวก ช-2	แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาวในช่วงฤดูฝนปี 2567	66
ภาคผนวก ช-3	แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำบ้านดงในช่วงฤดูฝนปี 2567	67
ภาคผนวก ช-4	แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำคำตะเคียนในช่วงฤดูฝนปี 2567	68
ภาคผนวก ช-5	แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำมวกเหล็กในช่วงฤดูฝนปี 2567	69
ภาคผนวก ช-6	แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา คลองเพรียว - เสาไห้	70
ภาคผนวก ซ	แผนเตรียมความพร้อมภัยพิบัติ ปี 2567 ด้านการปศุสัตว์	72
ภาคผนวก ฌ	แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ด้านประมง	83
ภาคผนวก ณ	ข้อมูลและแผนป้องกันสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 (ยางพารา)	92
ภาคผนวก น	บัญชีวัสดุ เครื่องมือ ยานพาหนะ อุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสระบุรี	93
ภาคผนวก ด	คำสั่งคณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด	98
ภาคผนวก ธ	รายชื่อและเบอร์ติดต่อคณะกรรมการติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดสระบุรี	101

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย	3
ตารางที่ 2	บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	6
ตารางที่ 3	สถิติปริมาณน้ำฝน พ.ศ. 2555 - 2566	15
ตารางที่ 4	ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือน ปี 2566 และ 2567	16
ตารางที่ 5	สถิติสถานการณ์อุทกภัยจังหวัดสระบุรี ระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2565	16
ตารางที่ 6	คาดการณ์พื้นที่น้ำท่วม ปี 2567 จังหวัดสระบุรี	17
ตารางที่ 7	แสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ทำการเกษตรปี 2567 จังหวัดสระบุรี	18
ตารางที่ 8	พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ปี 2567 จังหวัดสระบุรี	22
ตารางที่ 9	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน ปี 2567	33
ตารางที่ 10	แผนการจัดสรรน้ำในเขตชลประทาน ปี 2567	33
ตารางที่ 11	แผนการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญจังหวัดสระบุรี ฤดูกาลผลิตปี 2567/68	34
ตารางที่ 12	มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567	35
ตารางที่ 13	แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝนปี 2567 จังหวัดสระบุรี	48

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1	วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย
แผนภาพที่ 2	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
แผนภาพที่ 3	ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการ สาธารณภัยของประเทศ
แผนภาพที่ 4	คาตหมายปริมาณน้ำฝน
แผนภาพที่ 5	คาตหมายปริมาณฝนที่ต่างจากค่าปกติ
แผนภาพที่ 6	สถานการณ์เอลนีโญ/ลานีญา พ.ศ. 2567
แผนภาพที่ 7	ข้อมูลแหล่งน้ำและระบบชลประทานจังหวัดสระบุรี
แผนภาพที่ 8	การจัดลำดับความสำคัญของการจัดสรรน้ำ
แผนภาพที่ 9	พื้นที่การปลูกข้าวนาปีฤดูฝนในเขตชลประทาน ปี 2567
แผนภาพที่ 10	10 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2567
แผนภาพที่ 11	แผนเผชิญเหตุและแนวทางการป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดสระบุรี(กรมชลประทาน)
แผนภาพที่ 12	มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2567 สนทช. กับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
แผนภาพที่ 13	กระบวนการแจ้งเตือน
แผนภาพที่ 14	การติดตามและประเมินผล

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 จังหวัดสระบุรี

1. บทนำ

ด้วยประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง การเริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. 2567 ฤดูฝนของประเทศไทยในปีนี้เป็นต้นตั้งแต่วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 ซึ่งคาดว่าปกติประมาณ 1 สัปดาห์ และคาดว่าจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม 2567 โดยปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศในช่วงฤดูฝนปีนี้จะใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ และใกล้เคียงกับปีที่แล้ว (ปีที่แล้วในช่วงฤดูฝนปริมาณฝนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติร้อยละ 1 ส่วนปริมาณฝนรวมทั้งปีน้อยกว่าค่าเฉลี่ยปกติร้อยละ 6) โดยในช่วงครึ่งแรกของฤดูฝน (ตั้งแต่วันที่เริ่มต้นถึงเดือนกรกฎาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ ส่วนในช่วงครึ่งหลังฤดูฝน (เดือนสิงหาคมถึงปลายเดือนตุลาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะมากกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 5 อนึ่งในช่วงประมาณกลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อย และส่งผลให้เกิดสภาวะฝนทิ้งช่วง ซึ่งจะทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำในด้านการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน สำหรับช่วงเดือนสิงหาคม กันยายน และตุลาคม เป็นช่วงที่มีฝนตกชุกหนาแน่นที่สุด และมีโอกาสสูงที่จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านบริเวณประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่และก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในหลายพื้นที่

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นต่อภาคการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี จึงได้จัดทำแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 สอดคล้องกับ 10 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2567 สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน พ.ศ. 2567 กรมชลประทาน แผนเผชิญเหตุอุทกภัยจังหวัดสระบุรี ปี 2567 แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของส่วนราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร และเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้งให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตร ผลกระทบจากปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมของส่วนราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

2.3 เพื่อเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการงานในพื้นที่

3. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

3.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ ผลที่เกิดขึ้น และอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป

(Non – Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อมการเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟูซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละห้วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกับ (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

แผนภาพที่ 1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเกิดภัย

- การป้องกันและการลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย การวางแผนการใช้ที่ดินการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคาร การเสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง การขุดลอกคูคลอง/ท่อระบายน้ำ การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง เป็นต้น

- การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่าง ๆ พร้อมทั้งรับมือกับสาธารณภัย ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การเตรียมการอพยพและจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การพัฒนาคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ การจัดตั้งคลังสำรองทรัพยากร รวมทั้งการพัฒนาาระบบและกระบวนการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ระยะเกิดภัย

• การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) เป็นการเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์ โดยการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบการจัดการทรัพยากร และการกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งลดความสูญเสียที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม สังคม และประเทศให้มีผลกระทบน้อยที่สุด

ระยะหลังเกิดภัย

• การฟื้นฟู (Recovery) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลงหรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการในการฟื้นฟู ซึ่งหมายถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การฟื้นฟูสุขภาพ ผู้ประสบภัยการฟื้นฟูที่อยู่อาศัย ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

3.2 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์ (Single Command) โดยได้กำหนดผู้รับผิดชอบเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) ตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อน หรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากรที่มีอำนาจตามกฎหมาย ใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก และกำหนดองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

ตารางที่ 1 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบของ กษ.
1	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร ควบคุม และ สั่งการ	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (อำเภอ/สำนักงานเขต/เมืองพัทยา/เทศบาล/ อ.บ.ต. หากกรณีเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสา ธารณภัยให้กองอำนาจการข้างต้นจัดตั้ง : - ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ/ สำนักงานเขต - ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินเมืองพัทยา/ เทศบาล/อ.บ.ต.	- เกษตรอำเภอ
2	สาธารณภัยขนาด กลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด หรือ ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจังหวัด/กรุงเทพมหานคร หาก กรณีเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยให้ กองอำนาจการข้างต้นจัดตั้ง : ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด/กรุงเทพฯ	- ผอ.ศูนย์ติดตามและ แก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ด้านการเกษตรจังหวัด - หัวหน้าหน่วยงานระดับ จังหวัด
3	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ผอ.ศูนย์ติดตามและ แก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ด้านการเกษตรกระทรวงฯ - หัวหน้าส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงฯ

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบของ กษ.
4	สาธารณภัยร้ายแรง อย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรอง นายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรี มอบหมาย ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ หรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์

ที่มา : การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3.3 ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 ได้นำกรอบนโยบายยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทย ที่เพิ่มมากขึ้นรวมทั้งบทเรียนจากการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุง ซึ่งการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ “การรับรู้ - การปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)” ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ส่วนที่ 1 การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรม
ด้านสาธารณภัย

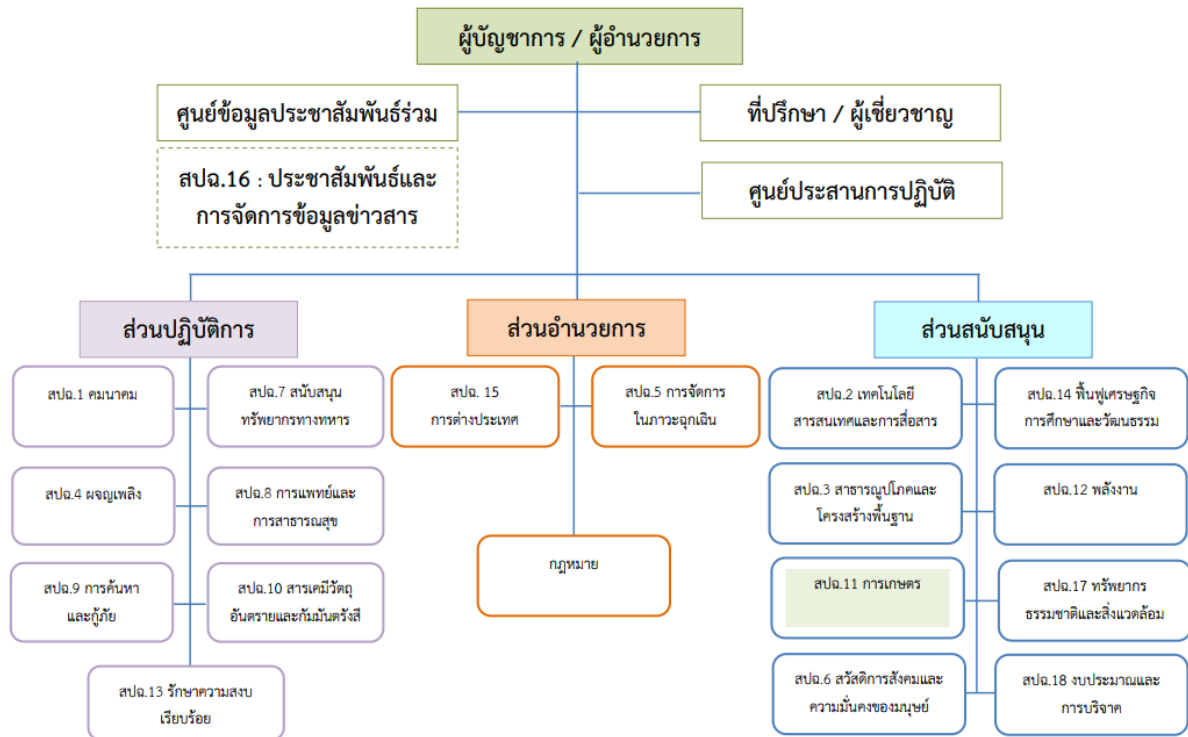
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยง
จากสาธารณภัย

ส่วนที่ 2 การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน หรือ สปฉ. (Emergency Support Function : ESF) เป็นเครื่องมือสนับสนุนภารกิจของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.) ที่เป็นกลุ่มของส่วนงาน (Functions) ประกอบด้วยหน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน มาประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ ทั้งนี้ กรณีที่มีการยกระดับการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจะพิจารณาสถาปนาการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) เพียงส่วนงานใดส่วนงานหนึ่งหรือหลายส่วนงานเข้าร่วมสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยในแต่ละเหตุการณ์ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของแต่ละเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

แผนภาพที่ 2 หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการเกษตร ส่วนสนับสนุน สปอ. 11 การเกษตร โดยมีหน้าที่ประสานการปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัยที่มีผลกระทบต่อการเกษตร ติดตามเฝ้าระวัง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนแก่เกษตรกร สนับสนุนทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน สำรวจและติดตามความเสียหายด้านการเกษตรรวมถึงสนับสนุนข้อมูลอื่นด้านการเกษตรและให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบด้านการเกษตร และแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย

4. กลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

4.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ดังนี้

ระดับนโยบาย

- 1) คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน
- 2) คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

ระดับปฏิบัติการ

- 1) ส่วนกลาง : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฝ้าระวังติดตามสภาวะทางอุตุนิยมวิทยา จากหน่วยงานต่าง ๆ ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด เพื่อเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงเว็บไซต์ https://www.moac.go.th/service_all-agriculture_situation

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัยในระดับจังหวัด - เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานในจังหวัด - รายงานสถานการณ์และผลการช่วยเหลือต่อศูนย์ติดตามฯ กระทรวงทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด (กอปภ.จ.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)
กรมชลประทาน	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ - ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ - วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน - กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำของกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามแผนที่กำหนด - ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย - การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านชลประทาน
กรมประมง	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน - ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำด้านวิชาการ วางแผน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล - กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (จระเข้) ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม - การป้องกันและกำจัดโรคสัตว์น้ำ - ติดตามสถานการณ์และรายงานผลกระทบ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมปศุสัตว์	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ให้เป็นปัจจุบัน - ให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงสัตว์ แผนการอพยพสัตว์ และบริหารจัดการสถานที่อพยพสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ และการป้องกันโรคสัตว์ ที่เกิดจากภัยพิบัติ

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
	- การเตรียมเสบียงสัตว์ และเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่ขาดแคลน - ติดตามสถานการณ์ รายงานผลกระทบความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมพัฒนาที่ดิน	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม - เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร - จัดทำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบ จากภัยพิบัติด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา การอนุรักษ์ดิน และน้ำ การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน - เตรียมผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์สาร พด. น้ำหมักชีวภาพ และวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยพิบัติ
กรมวิชาการเกษตร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ โดยให้ข้อมูล วิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแจ้งหน่วยงาน ที่รับผิดชอบแจ้งเตือนเกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาพืช วางแผนการปลูกพืช ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และจัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์พืชผัก
กรมส่งเสริมการเกษตร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน - ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช - รายงานพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ และการให้ความช่วยเหลือ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - ตัดเตรียมสำรองต้นพันธุ์ไม้ผล ไม้ยืนต้น และกล้าพันธุ์ผัก
กรมการข้าว	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
	- ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา - วางแผนการผลิตข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด - จัดทำแผนความต้องการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มและแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว - จัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ - ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่ เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนเก็บกักน้ำ - พัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงและการดัดแปรสภาพอากาศ รวมทั้งปฏิบัติการด้านการบินเกษตร - จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลองในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ - สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมหม่อนไหม	- ติดตามสถานการณ์ เฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรหม่อนไหมที่ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร - จัดทำทะเบียนเกษตรกรหม่อนไหมให้เป็นปัจจุบัน - จัดให้มีการสำรองพันธุ์หม่อน ไข่ไหมพันธุ์ดีให้กับเกษตรกร - ส่งเสริม แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์หม่อนที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อม
กรมส่งเสริมสหกรณ์	- ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำแก่สมาชิกสหกรณ์ - สนับสนุนเงินทุน เพื่อการฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสถาบันเกษตรกร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	- พยากรณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ - การประเมินมูลค่าความเสียหายด้านเศรษฐกิจการเกษตรจากการเกิดภัยพิบัติ - การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน - การวิเคราะห์ความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วน ตามระยะเวลา 3 ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว
การยางแห่งประเทศไทย	- ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำแก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา - สนับสนุนการปลูกแทนและปลูกใหม่ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง สถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

6. แนวโน้มและการประเมินสถานการณ์ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา

6.1 การคาดหมายลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝน ปี 2567

ฤดูฝนของประเทศไทยปีนี้ ได้เริ่มต้นในวันที่ 20 พฤษภาคม 2567 ซึ่งช้ากว่าปกติประมาณ 1 สัปดาห์ และคาดว่าจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม 2567 โดยปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศในช่วงฤดูฝนปีนี้ จะใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ และใกล้เคียงกับปีที่แล้ว (ปีที่แล้วในช่วงฤดูฝนปริมาณฝนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติร้อยละ 1 ส่วนปริมาณฝนรวมทั้งปีน้อยกว่าค่าเฉลี่ยปกติร้อยละ 6) โดยในช่วงครึ่งแรกของฤดูฝน (ตั้งแต่วันที่เริ่มต้นถึงเดือนกรกฎาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ ส่วนในช่วงครึ่งหลังฤดูฝน (เดือนสิงหาคมถึงปลายเดือนตุลาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติประมาณร้อยละ 5

อนึ่ง ในช่วงประมาณกลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อย และส่งผลให้เกิดสภาวะฝนทิ้งช่วง ซึ่งจะทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำในด้านการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน ประชาชนจึงควรใช้น้ำเพื่อประโยชน์สูงสุด

ส่วนในช่วงเดือนสิงหาคม กันยายน และตุลาคม เป็นช่วงที่มีฝนตกชุกหนาแน่นที่สุด และมีโอกาสสูงที่จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านบริเวณประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่ และก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในหลายพื้นที่

ลักษณะอากาศทั่วไป

ประมาณครึ่งแรกของเดือนมิถุนายน บริเวณประเทศไทยจะมีฝนตกชุกและต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 40 - 60 ของพื้นที่ กับจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากในบางแห่ง เว้นแต่บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ฝั่งตะวันตก จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 60 - 80 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่งเนื่องจาก มรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะพัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทย โดยจะมีกำลังค่อนข้างแรงเป็นระยะ ๆ ประกอบกับบางช่วงจะมีร่องมรสุมพาดผ่านบริเวณประเทศไทยตอนบนเป็นระยะ ๆ

จากนั้น จนถึงประมาณกลางเดือนกรกฎาคม ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง และจะทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำด้านการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน ทั้งนี้เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทยจะมีกำลังอ่อนลง ส่วนร่องมรสุมจะเลื่อนขึ้นไปพาดผ่านบริเวณตอนใต้ของประเทศจีน

สำหรับช่วงตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน บริเวณประเทศไทยจะกลับมามีฝนตกชุกหนาแน่นอีกครั้ง โดยส่วนใหญ่จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 60 - 80 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่งซึ่งจะก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากรวมทั้งน้ำล้นตลิ่งในหลายพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทย จะกลับมามีกำลังแรงและต่อเนื่อง ประกอบกับร่องมรสุมจะเลื่อนกลับลงมาพาดผ่านบริเวณประเทศไทยตอนบนในบางช่วง

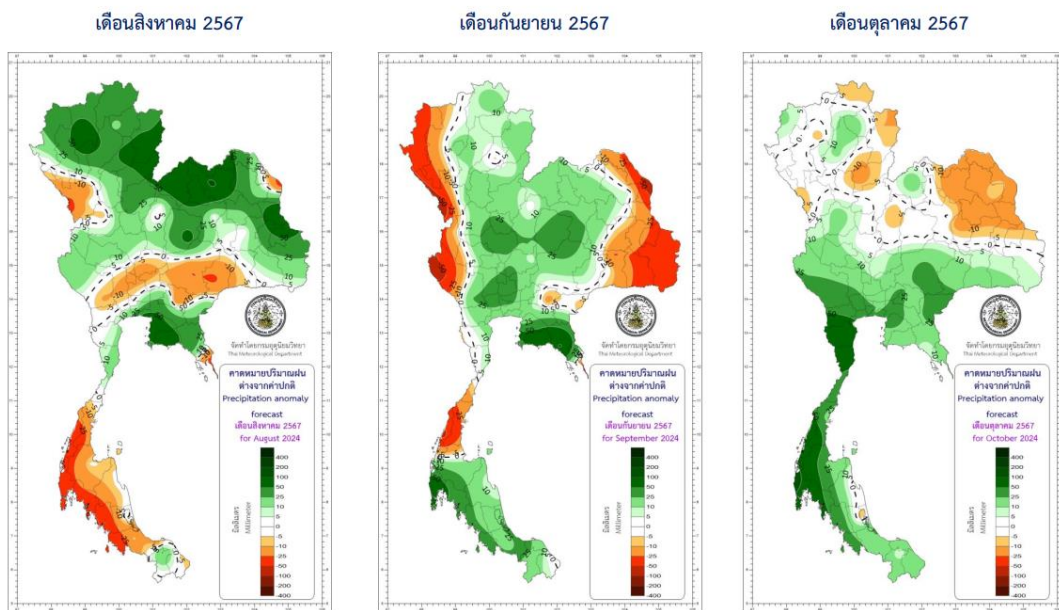
ส่วนในเดือนตุลาคม บริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลงและเริ่มจะมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า ส่วนภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นร้อยละ 60 - 80 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากบางแห่งเนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนจะเริ่มแผ่ลงมาปกคลุมตอนบนของทั้งภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับบางช่วงจะมีร่องมรสุมพาดผ่านบริเวณภาคกลางตอนล่าง ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบน นอกจากนี้ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทย จะเริ่มเปลี่ยนเป็นมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมแทน

คาดหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) จำนวนวันฝนตก (วัน) และเปรียบเทียบกับค่าปกติ

ภาค	คาดหมาย									ค่าปกติ					
	พฤษภาคม 2567			มิถุนายน 2567			กรกฎาคม 2567			พฤษภาคม		มิถุนายน		กรกฎาคม	
	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวน วัน	เทียบกับ ค่าปกติ	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวน วัน	เทียบกับ ค่าปกติ	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวน วัน	เทียบกับ ค่าปกติ	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวน วัน	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวน วัน	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวน วัน
เหนือ	120-160	11-14	ต่ำกว่า ค่าปกติ 20%	130-170	16-19	ใกล้เคียง ค่าปกติ	150-190	17-20	ต่ำกว่า ค่าปกติ 10%	173.3	14.9	153.3	17.2	189.6	19.6
ตะวันออก เฉียงเหนือ	130-170	12-15	ต่ำกว่า ค่าปกติ 20%	180-220	14-17	ใกล้เคียง ค่าปกติ	190-230	16-19	ต่ำกว่า ค่าปกติ 10%	191.5	15.0	198.8	15.7	242.8	17.9
กลาง	100-140	11-14	ต่ำกว่า ค่าปกติ 20%	130-170	14-17	สูงกว่า ค่าปกติ 10%	150-190	15-18	สูงกว่า ค่าปกติ 10%	147.2	14.0	133.6	15.3	152.1	16.9
ตะวันออก	140-180	12-15	ต่ำกว่า ค่าปกติ 20%	260-310	15-18	สูงกว่า ค่าปกติ 10%	280-330	16-19	สูงกว่า ค่าปกติ 10%	205.3	15.0	259.1	17.1	289.0	17.6
ใต้ฝั่งตะวันออก	100-140	11-14	ต่ำกว่า ค่าปกติ 10%	110-150	12-15	สูงกว่า ค่าปกติ 10%	100-140	13-16	ใกล้เคียง ค่าปกติ	132.6	13.4	118.7	13.8	119.6	14.8
ใต้ฝั่งตะวันตก	250-300	17-20	ต่ำกว่า ค่าปกติ 10%	340-390	17-20	สูงกว่า ค่าปกติ 10%	320-370	18-21	ใกล้เคียง ค่าปกติ	300.6	19.6	335.5	18.8	349.4	19.6
กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	150-190	12-15	ต่ำกว่า ค่าปกติ 20%	190-230	15-18	สูงกว่า ค่าปกติ 10%	180-220	16-19	สูงกว่า ค่าปกติ 10%	207.1	15.0	195.8	16.4	183.4	17.2

ศูนย์ภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา www.climate.tmd.go.th

แผนภาพที่ 4 คาดหมายปริมาณฝน

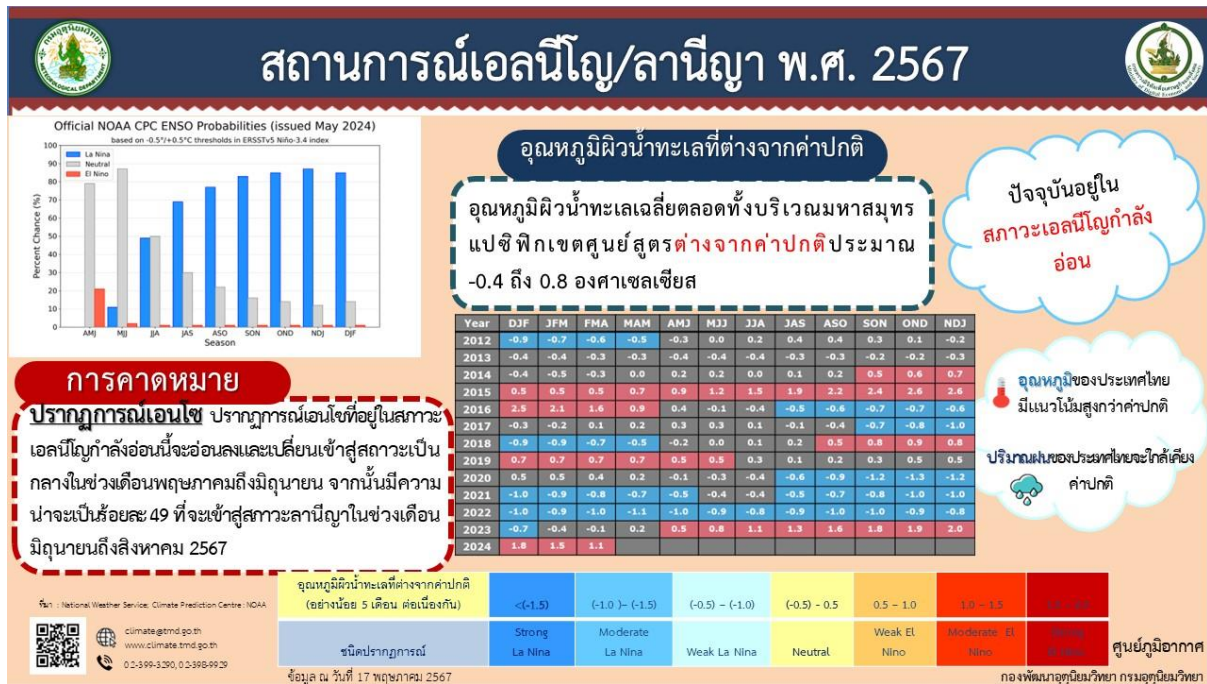

แผนภาพที่ 5 คาดหมายปริมาณฝนที่ต่างจากค่าปกติ

การเฝ้าระวังปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา

ปรากฏการณ์เอลนีโญ - ลานีญา พ.ศ. 2567 สถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญอยู่ในสภาวะเอลนีโญกำลังอ่อน โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณเขตศูนย์สูตรมีค่าสูงกว่าค่าปกติ และระบบการหมุนเวียนบรรยากาศบริเวณบรรยากาศบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรประกอบด้วยเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองเชิงพลวัตแล้ว คาดว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญที่อยู่ในสภาวะเอลนีโญกำลังอ่อนนี้จะอ่อนลง และเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะเป็นกลางในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน จากนั้นมีความน่าจะเป็นร้อยละ 49 ที่จะเข้าสู่สภาวะลานีญาในช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม 2567

ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย คาดว่า ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม 2567 ปริมาณฝนบริเวณประเทศไทยมีค่าใกล้เคียงกับค่าปกติ ส่วนอุณหภูมิจะสูงกว่าค่าปกติ

แผนภาพที่ 6 สถานการณ์เอลนีโญ/ลานีญา พ.ศ. 2567

ข้อควรระวัง

1. บางช่วงจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากติดต่อกันหลายวัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งได้ โดยเฉพาะในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน จึงขอให้ประชาชนติดตามข่าวอากาศประจำวันอย่างใกล้ชิดต่อไปด้วย
2. ช่วงที่มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนตัวเข้าใกล้หรือเคลื่อนผ่านประเทศไทยจะมีลักษณะของพายุลมแรง ฝนตกเป็นบริเวณกว้างและมีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่ ส่วนบริเวณชายฝั่งจะมีคลื่นลมแรง ความสูงของคลื่นอาจ สูงถึง 3 - 4 เมตรในบางช่วง จึงขอให้ประชาชนและชาวเรือระมัดระวังอันตรายจากภัยธรรมชาติและขอให้ติดตาม ข่าวอย่างใกล้ชิดในช่วงที่มีพายุหมุนเขตร้อนด้วย

7. การประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์ความเสี่ยงจังหวัดสระบุรี

7.1 สถานการณ์ทั่วไป

1) **ลักษณะทางภูมิศาสตร์** พื้นที่จังหวัดสระบุรีเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณลุ่มน้ำที่ราบลุ่มภาคกลางรวมกับอีกส่วนหนึ่งของทิวเขา ดงพญาเย็น สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปมีลักษณะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือบริเวณที่ราบลุ่ม บริเวณเขาห่อหมกหรือเขาเตี้ยและบริเวณเขาสูง โดยทางตอนใต้และทางตะวันตกของจังหวัด เป็นที่ราบสูงกว่าระดับน้ำทะเลเพียง 2 เมตร และพื้นที่จะค่อย ๆ สูงขึ้นเรื่อย ๆ ไปทางทิศเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณนี้จะเป็ลักษณะราบเรียบจนถึงพื้นที่เนินเขาสลับที่ราบสูง ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 8-10 เมตร และจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ไปจนถึงพื้นที่ราบสูงและภูเขา ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสระบุรี แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

(1) พื้นที่เป็นเขาหอย่อมหรือที่ราบสูงและภูเขา ได้แก่ บริเวณทางเหนือของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอแก่งคอย อำเภอมวกเหล็ก อำเภอพระพุทธบาท และอำเภอวังม่วง ซึ่งในเขตพื้นที่ดังกล่าวส่วนมากเป็นพื้นที่ภูเขาที่มีเนินเขาลูกโดด (Monadnock) สลับกับที่ราบสูง โดยเฉลี่ยพื้นที่ดังกล่าวมีความสูงอยู่ประมาณ 100 - 500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง เช่น ยอดเขาโพล่ง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอพระพุทธบาทมีความสูงประมาณ 592 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง และในเขตพื้นที่ดังกล่าวในช่วงฤดูแล้งมักประสบกับปัญหาอากาศร้อนและแห้งแล้งที่ค่อนข้างรุนแรงในแต่ละปี โดยบริเวณนี้ มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 40 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) พื้นที่ราบลุ่ม ได้แก่ บริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่ทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัด บางส่วนอยู่ตอนกลางและตอนใต้ โดยพื้นที่ราบลุ่มดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของที่ราบลุ่มเจ้าพระยา มีอาณาเขตอยู่ในพื้นที่อำเภอต่างๆ ได้แก่ อำเภอเมืองสระบุรี บางส่วนของอำเภอหนองแค อำเภอหนองแซง อำเภอบ้านหมอ อำเภอเสาไห้ อำเภอวิหารแดง อำเภอหนองโดน และอำเภอดอนพุด โดยพื้นที่ส่วนนี้มีเนื้อที่ประมาณ ร้อยละ 60 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำในจังหวัดสระบุรี

แหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดสระบุรีมีแม่น้ำและลำคลองต่าง ๆ โดยมีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำป่าสัก มีแม่น้ำ ห้วยและลำคลอง จำนวน 513 สาย ซึ่งในจำนวนนี้มีที่ใช้งานได้ ในฤดูแล้ง จำนวน 493 สาย มีหนองและบึง จำนวน 59 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ ในฤดูแล้ง จำนวน 52 แห่ง มีน้ำพุและน้ำซับ จำนวน 13 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ ในฤดูแล้ง จำนวน 13 แห่ง และอื่น ๆ จำนวน 63 แห่ง ที่มีสภาพใช้งานได้ ในฤดูแล้ง จำนวน 60 แห่ง

จังหวัดสระบุรีมีช่วงฝนตกชุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม น้ำฝนเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญต่อการปลูกข้าวนาปี

แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดสระบุรีมีพื้นที่ทั้งหมด 2.23 ล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 1,276,477 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 57.11 ของพื้นที่จังหวัด โดยมีพื้นที่ชลประทานประมาณ 457,224 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.45 ของพื้นที่จังหวัด อยู่ในเขตพื้นที่ 9 อำเภอ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานชลประทานที่ 10 จำนวน 6 โครงการ ได้แก่ โครงการชลประทานสระบุรี จำนวน 35,397 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกะเทียม จำนวน 25,589 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง จำนวน 81,128 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเพรียว-เสาไห้ จำนวน 122,881 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้ จำนวน 67,665 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักชลสิทธิ์ จำนวน 85,446 ไร่ และสำนักงานชลประทานที่ 11 จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ จำนวน 12,116 ไร่ มีพื้นที่ชลประทานใช้สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จำนวน 9 สถานี คิดเป็นพื้นที่ชลประทาน 27,800 ไร่ และโครงการสูบน้ำพัฒนานิคม - แก่งคอย พื้นที่ชลประทาน 28,500 ไร่ (ในเขตอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี และพื้นที่บางส่วนของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี)

แหล่งน้ำบาดาล จังหวัดสระบุรีมีบ่อบาดาลที่ดำเนินการขุดเจาะ และสามารถใช้งานได้ ในฤดูแล้ง จำนวน 3,429 บ่อ แบ่งเป็นบ่อส่วนตัว จำนวน 751 บ่อ และบ่อสาธารณะ จำนวน 2,678 บ่อ อำเภอที่มีบ่อบาดาลมากที่สุด คือ อำเภอมวกเหล็ก มีบ่อบาดาล จำนวน 554 บ่อ แบ่งเป็นบ่อส่วนตัว จำนวน 118 บ่อ และบ่อสาธารณะ จำนวน 436 บ่อ

เส้นทางน้ำ และการบริหารจัดการน้ำ

คลองชัยนาท-ป่าสัก ผ่านประตูระบายน้ำ (ปตร.มโนรมย์) จากจังหวัดชัยนาท-จังหวัดลพบุรี-จังหวัดสระบุรี พื้นที่อำเภอนองโดน (ต.บ้านกล้วย) อำเภอพระพุทธบาท (ต.หนองแก) อำเภอบ้านหมอ (ต.บ้านหมอ/ต.บ้านครัว/ต.บางโหนด) รวมความยาว 133 กิโลเมตร ความจุเต็มที่ 200 ลบ.ม./วินาที ถ้าน้ำเข้าที่ 150 ลบ.ม./วินาที ต้องทำการแจ้งเตือนน้ำล้นตลิ่งโดยมีเวลาการเดินทางของน้ำจากประตูน้ำมโนรมย์ถึงประตูน้ำเริงราง อำเภอบ้านหมอ ใช้เวลาประมาณ 18 ชั่วโมง

คลองระพีพัฒน์ เริ่มจากอำเภอบำเหน็จ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่านอำเภอนองแสง (ต.หนองกบ) และอำเภอนองแคว (ต.หนองแขม/ต.หนองปลิง/ต.หนองแค) จังหวัดสระบุรี รวมความยาว 32 กิโลเมตร ความจุเต็มที่ 250 ลบ.ม./วินาที ถ้าน้ำเข้าที่ 200 ลบ.ม./วินาที ต้องทำการแจ้งเตือนประชาชนให้เฝ้าระวังน้ำเอ่อล้นตลิ่ง

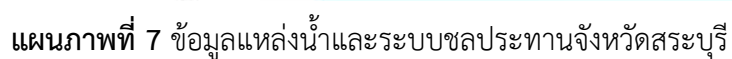
เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ความจุเก็บกักสูงสุด 960 ล้าน ลบ.ม. ระบายน้ำออกท้ายเขื่อนผ่านอำเภอมวก (ต.คำพราน/ต.แสงพัน) ผ่านอำเภอแก่งคอย (ต.หินซ้อน/ต.ท่าคล้อ/ต.บ้านธาตุ/ต.เตาปูน/ต.สองคอน/ต.แก่งคอย/ต.ตาลเดี่ยว) อำเภอเฉลิมพระเกียรติ (ต.บ้านแก่ง) อำเภอเมืองสระบุรี (ต.ตะกุด/ต.ปากเพรียว/ต.นาโง่ง/ต.ดาวเรือง) อำเภอเสาไห้ (ต.สวนดอกไม้/ต.ต้นตาล/ต.พระยาทต/ต.ศาลารีย์ไทย/ต.ท่าช้าง/ต.จี่งาม/ต.บ้านยาง/ต.เสาไห้/ต.เมืองเก่า/ต.ม่วงงาม/ต.เริงราง) รวมใช้เวลา 15 - 20 ชั่วโมง ถ้าน้ำระบายจากเขื่อนฯ จะส่งผลกระทบ ดังนี้

ก. ระบายน้ำในอัตรา 400 ลบ.ม./วินาที ส่งผลกระทบน้ำท่วมพื้นที่ต่ำริมตลิ่งในเขตพื้นที่อำเภอมวก (ต.แสงพัน)

ข. ระบายน้ำในอัตรา 700 ลบ.ม./วินาที ส่งผลกระทบน้ำท่วมพื้นที่ต่ำริมตลิ่งในเขตพื้นที่อำเภอเสาไห้ (ตลาดน้ำโบราณ)

ค. ระบายน้ำในอัตรา 1,000 ลบ.ม./วินาที ส่งผลกระทบน้ำท่วมพื้นที่ต่ำริมตลิ่งในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสระบุรี ตำบลตะกุดและตำบลปากเพรียว (ชุมชนหลังวัดเพรียว/ชุมชนเขาคุบา/สะพานดำ) ตำบลดาวเรือง (ชุมชนวัดดาวเรือง) และอำเภอเสาไห้ (ต.สวนดอกไม้/ต.ต้นตาล/ต.พระยาทต/ต.ศาลารีย์ไทย/ต.ท่าช้าง/ต.จี่งาม/ต.บ้านยาง/ต.เสาไห้/ ต.เมืองเก่า/ต.ม่วงงาม/ต.เริงราง)

ง. ระบายน้ำในอัตรา 1,200 ลบ.ม./วินาที ส่งผลกระทบน้ำท่วมพื้นที่ต่ำริมตลิ่งในเขตพื้นที่อำเภอแก่งคอยตั้งแต่โรงงานเจ้าคุณเกษตรไล่ลงมาถึงตำบลเตาปูนบริเวณสะพานตำบลตาลเดี่ยว และส่งผลกระทบต่อระดับน้ำบริเวณสถานสูบน้ำท่าครัว

1) สถิติปริมาณน้ำฝน พ.ศ. 2555 – 2566

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
2555	1,058.0
2556	1,125.5
2557	914.2
2558	1,185.1
2559	1,140.2
2560	1,282.4
2561	1,283.0
2562	790.1
2563	904.4
2564	1,282.6
2565	1,300.5
2566	904.4

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี

2) ปริมาณน้ำฝน ปี 2567

ตารางที่ 4 ปริมาณน้ำฝนสะสมรายเดือน ปี 2566 และ 2567

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	
	ปี 2566	ปี 2567
มกราคม	0.0	0.0
กุมภาพันธ์	11.1	0.0
มีนาคม	0.0	75.1
เมษายน	33.7	0.0
พฤษภาคม	65.8	264.2
มิถุนายน	40.0	1.0
กรกฎาคม	130.3	-
สิงหาคม	30.0	-
กันยายน	414.4	-
ตุลาคม	99.8	-
พฤศจิกายน	79.3	-
ธันวาคม	0.0	-

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567

7.3 คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติ

1) สถิติการเกิดอุทกภัย (น้ำป่าไหลหลาก) 5 ปี ย้อนหลัง พื้นที่อำเภอที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ความเสียหายด้านต่าง ๆ (ด้านชีวิต ด้านทรัพย์สิน พื้นที่ทางการเกษตร)

ตารางที่ 5 สถิติสถานการณ์อุทกภัยจังหวัดสระบุรี ระหว่างปี พ.ศ. 2562 – 2566

ปี	พื้นที่ประสบภัย				ความเสียหาย	
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	ครัวเรือน	จำนวนเงิน
2562	2	8	14	16	831	-
2563	2	3	10	-	52	179,240.-
2564	11	55	312	13	8,412	23,625,368.-
2565	10	66	402	28	7,569	21,675,454.85
2566	2	11	62	-	436	7,382,747.50

ที่มา : ประกาศกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสระบุรี เรื่อง การประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย (ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ประสบภัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสระบุรี)

2) พื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติ (อุทกภัย ดินถล่ม ฝนทิ้งช่วง)

(1) เฝ้าระวังพื้นที่ที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรม ริมคลองชัยนาท-ป่าสัก อำเภอหนองโดน อำเภอดอนพุด และอำเภอบ้านหมือ พื้นที่ที่อยู่อาศัยและพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญบริเวณอำเภอเสาไห้ อำเภอเมืองสระบุรี และเฝ้าระวังพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ที่อยู่อาศัยริมแม่น้ำป่าสัก อำเภอวังม่วง อำเภอแก่งคอย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอเสาไห้ และพื้นที่เขตนิกมอุตสาหกรรมการ อำเภอหนองแค และอำเภอหนองแซง โดยมีพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภาวะน้ำท่วมขัง/น้ำล้นตลิ่ง น้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมฉับพลัน

จำนวน 12 อำเภอ 48 ตำบล แบ่งเป็นพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมขัง/น้ำล้นตลิ่งจากแม่น้ำป่าสัก คลองชัยนาท-ป่าสัก และคลองระพีพัฒน์ จำนวน 10 อำเภอ 33 ตำบล และพื้นที่เสี่ยงน้ำป่าไหลหลาก/น้ำท่วมฉับพลัน จำนวน 4 อำเภอ 15 ตำบล (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 6 คาดการณ์พื้นที่น้ำท่วม ปี 2567 จังหวัดสระบุรี

จังหวัด	อำเภอ	คาดการณ์พื้นที่น้ำท่วม (ตำบล)	
		น้ำท่วมขัง (inundation)	น้ำท่วมฉับพลัน (flashflood)
สระบุรี	เมืองสระบุรี	หนองโน	
		หนองยาว	
		ตลิ่งชัน	
	แก่งคอย	ห้วยแห้ง	ทับกวาง
		บ้านธาตุ	ตาลเดี่ยว
		เตาปูน	ท่าคล้อ
			หินซ้อน
			บ้านป่า
			ชะอม
			สองคอน
			ชำผักแพว
			ท่ามะปราง
	หนองแค	หนองปลาหมอ	
	วิหารแดง		บ้านลำ
	บ้านหมอ	บ้านหมอ	
		บางโหนด	
		สร้างโคก	
		ตลาดน้อย	
		หรรเทพ	
	ดอนพุด	โคกใหญ่	
		ไผ่ขวาง	
		บ้านครัว	
		ดอนพุด	
		ไผ่หลัว	
	หนองโดน	บ้านหลวง	
		ดงตะงาว	
		หนองโดน	
	พระพุทธบาท	บ้านกล้วย	
		ดอนทอง	
		ธารเกษม	พุดคำจาน
		นายาว	เขาวง

จังหวัด	อำเภอ	คาดการณ์พื้นที่น้ำท่วม (ตำบล)	
		น้ำท่วมขัง (inundation)	น้ำท่วมฉับพลัน (flashflood)
	เสาไห้	บ้านยาง หัวปลวก ท่าช้าง เริงราง เมืองเก่า สวนดอกไม้	
	มวกเหล็ก		มวกเหล็ก มิตรภาพ ลำพญากลาง
	วังม่วง	คำพราน วังม่วง	
	เฉลิมพระเกียรติ	บ้านแก้ง	
รวม	12 อำเภอ	10 อำเภอ 33 ตำบล	4 อำเภอ 15 ตำบล
48 ตำบล			

ที่มา : กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (เมษายน 2567)

(4) ฝักระวังพื้นที่เกษตรกรรมในสภาวะฝนทิ้งช่วง ตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ส่งผลให้ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อย อาจทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำในด้านการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมเสี่ยงต่อการเกิดฝนทิ้งช่วง จำนวน 277,746 ไร่ ใน 12 อำเภอ 80 ตำบล โดยมีความรุนแรงระดับปานกลาง จำนวน 203,259 ไร่ และความรุนแรงระดับมาก จำนวน 74,487 ไร่ (ตารางที่ 7) (ภาคผนวก จ)

ตารางที่ 7 แสดงพื้นที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2567 จังหวัดสระบุรี

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง		ผลรวม (ไร่)
			มาก	ปานกลาง	
สระบุรี	แก่งคอย	ชะอม	170	1,232	1,402
		ข้าฝักแพว	-	1,270	1,270
		ตาลเดี่ยว	-	303	303
		เตาปูน	-	153	153
		ทับกวาง	3,174	2,651	5,825
		ท่าคล้อ	3,294	3,231	6,525
		ท่าตูม	-	1,568	1,568
		ท่ามะปราง	73	4,320	4,393
		บ้านธาตุ	71	2,042	2,113

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง		ผลรวม (ไร่)
			มาก	ปานกลาง	
สระบุรี (ต่อ)	แก่งคอย (ต่อ)	บ้านป่า	-	369	369
		สองคอน	332	6,042	6,374
		ห้วยแห้ง	295	3,550	3,845
		หินซ้อน	2,020	7,897	9,917
		รวม (13 ตำบล)	9,429	34,628	44,057
	เฉลิมพระเกียรติ	เขาดินพัฒนา	213	1,374	1,587
		บ้านแก้ง	-	365	365
		ฝั่งรวง	-	350	350
		พู่แค	659	6,440	7,099
		หน้าพระลาน	1,843	1,491	3,334
		ห้วยบง	93	-	93
		รวม (6 ตำบล)	2,808	10,020	12,828
	ดอนพุด	ดงตะงาว	-	302	302
		ดอนพุด	-	102	102
		บ้านหลวง	-	136	136
		รวม (3 ตำบล)	-	540	540
	บ้านหมอ	ตลาดน้อย	-	103	103
		บางโหนด	-	150	150
		บ้านหมอ	-	81	81
		ไผ่ขวาง	-	261	261
		สร้างไศก	-	191	191
		หนองบัว	123	369	492
		หรรเทพ	-	228	228
		รวม (7 ตำบล)	123	1,383	1,506
	พระพุทธบาท	ขุนไชลน	218	342	560
		เขาวง	539	303	842
		ธารเกษม	7,144	2,994	10,138
		นายาว	1,285	892	2,177
		พระพุทธบาท	492	665	1,157

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง		ผลรวม (ไร่)
			มาก	ปานกลาง	
สระบุรี (ต่อ)	พระพุทธบาท (ต่อ)	พุกร่าง	192	243	435
		พุด์จาม	3,295	5,166	8,461
		ห้วยป่าหวาย	-	425	425
		รวม (8 ตำบล)	13,165	11,030	24,195
	มวกเหล็ก	ซับส่น	10,232	21,404	31,636
		มวกเหล็ก	3,707	2,252	5,959
		มิตรภาพ	383	378	761
		ลำพญากลาง	6,460	29,351	35,811
		ลำสมพุง	3,593	11,755	15,348
		หนองย่างเสือ	13,576	16,189	29,765
		รวม (6 ตำบล)	37,951	81,329	119,280
	เมืองสระบุรี	กุดนกเปล้า	-	180	180
		ดาวเรือง	-	106	106
		ตะกุด	-	200	200
		ปากข้าวสาร	-	284	284
		ปากเพรียว	-	363	363
		หนองปลาไหล	-	1,063	1,063
		หนองยาว	99	515	614
		รวม (7 ตำบล)	99	2,711	2,810
	วังม่ว	คำพราน	2,536	3,515	6,051
		วังม่ว	5,533	38,526	44,059
		แสงพัน	1,739	8,916	10,655
		รวม (3 ตำบล)	9,808	50,957	60,765
	วิหารแดง	คลองเรือ	-	1,151	1,151
		เจริญธรรม	-	1,712	1,712
		บ้านลำ	-	186	186
		วิหารแดง	-	123	123
		หนองสรวง	-	289	289
		รวม (5 ตำบล)	-	3,461	3,461

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง		ผลรวม (ไร่)	
			มาก	ปานกลาง		
สระบุรี (ต่อ)	เสาไห้	จี่งาม	-	59	59	
		บ้านยาง	-	186	186	
		พระยาทต	-	136	136	
		เมืองเก่า	-	141	141	
		ห้วยปลวก	-	549	549	
		รวม (5 ตำบล)	-	1,071	1,071	
	หนองแค	กุ่มหัก	-	147	147	
		คชสิทธิ์	-	128	128	
		โคกตูม	-	293	293	
		โคกแย้	57	230	287	
		บัวลอย	-	306	306	
		ไผ่ต่ำ	-	490	490	
		หนองไข่น้ำ	118	-	118	
		หนองจรเข้	114	107	221	
		หนองนาก	-	75	75	
		หนองปลาหมอ	-	65	65	
		หนองปลิง	-	347	347	
		ห้วยขมิ้น	161	350	511	
		ห้วยทราย	84	-	84	
		รวม (13 ตำบล)	534	2,538	3,072	
		หนองโดน	ดอนทอง	-	220	220
	บ้านกล้วย		-	675	675	
	บ้านโป่ง		570	1,839	2,409	
	หนองโดน		-	857	857	
	รวม (4 ตำบล)		570	3,591	4,161	
	รวมฝนทิ้งช่วงในพื้นที่เกษตร จังหวัดสระบุรี 12 อำเภอ 80 ตำบล			74,487	203,259	277,746

ที่มา : ตารางแสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2567 รายตำบล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจังหวัดสระบุรี พื้นที่อำเภอที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย
ความเสียหายด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 8 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ปี 2567 จังหวัดสระบุรี

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
1	เมืองสระบุรี	เทศบาลเมือง สระบุรี	เขาคุบะ 1 เขาคุบะ 2 ดาวเรือง บ้านบึง ดาวเสด็จ บ้านอ้อย 1 ป่าสัก แก่งขนุน โรงน้ำปลา วัดทองพุ่มพวง วัดเปรี้ยว ประปา	เชิงเขา 1 เชิงเขา 2	วินัส ม.พนั 11	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่าน 2. พื้นที่ริมแม่น้ำ บางจุดไม่มีพนัง หรือเขื่อนกันตลิ่ง 3. ประชาชนบางส่วนมีที่พักอาศัย ติดริมแม่น้ำ
		อบต.หนอง ปลาไหล	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2,3,4,5	หมู่ที่ 6,7,8,9	1. น้ำป่าไหลหลากลงจากเขาสาม หลั่น/เป็นพื้นที่ราบลุ่มโดยเฉพาะ หมู่ที่ 1
		อบต.โคก สว่าง	-	-	หมู่ที่ 4,8,11	1. เป็นที่ราบลุ่ม 2. ไม่มีทางระบายน้ำ
		อบต.ปาก ข้าวสาร	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 2,3	หมู่ที่ 1	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่เสี่ยงบางจุด ไม่มีพนังหรือเขื่อนกันตลิ่ง 2. บ้านเรือนประชาชนอยู่ในพื้นที่ติด ริมเขื่อน/ริมน้ำ โดยเฉพาะหมู่ที่ 4
		อบต. ดาวเรือง	หมู่ที่ 1,2,6 ต.ดาวเรือง หมู่ที่ 1 ต.นาโง่ง หมู่ที่ 6 ต.ดาวเรือง	หมู่ที่ 4,5 ต.ดาวเรือง	-	1.บริเวณร้านอาหารบ้านนาปลาเผา/ ตรงข้ามสนามกีฬาจังหวัดสระบุรี เป็นพื้นที่รับน้ำ 2. มีท่อระบายขนาดเล็กระบายน้ำ ไม่ทัน
		เทศบาล ตำบลปอึก แป็ก	-	-	หมู่ที่ 1, 2	1.เป็นพื้นที่ราบลุ่ม

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
	เมืองสระบุรี (ต่อ)	เทศบาล ตำบลกุดนก เป็ล้า	-	หมู่ที่ 2,3,5, 6,8	-	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม
		เทศบาล ตำบลตะกุด	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 1,2,3, 4,5		1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม 2. พื้นที่บางส่วนอยู่ใกล้แม่น้ำป่าสัก
		อบต.ตลิ่งชัน	หมู่ที่ 6,7,8	หมู่ที่ 1,2,3, 4,5	-	1. เป็นที่ราบลุ่ม รับน้ำจากแม่น้ำป่าสัก 2. ประชาชนอาศัยอยู่ริมแม่น้ำ
		อบต.หนองโน	หมู่ที่ 8,9, 10,11	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 2,3,4, 5,6	1. พื้นที่ราบลุ่มแอ่งกระทะ
		อบต.หนองยาว	-	หมู่ที่ 1,2,3, 4,5,9,10	หมู่ที่ 7,8	1. พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแอ่งกระทะ
รวม			๒๗	๓๓	๑๙	
2	พระพุทธบาท	เทศบาลเมือง พระพุทธบาท	-	-	-	***ไม่มีพื้นที่เสี่ยง
		เทศบาล ตำบลพุทรา้ง	-	-	หมู่ที่ 1-10	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม 2. เป็นพื้นที่เกษตรกรรม (ทำไร่) จึงเป็นพื้นที่รับน้ำ
		เทศบาลตำบล ธารเกษม	หมู่ที่ 1-8	-	-	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่มติดภูเขา 2. เป็นเส้นทางผ่านของน้ำ
		เทศบาล ตำบลนายาว	หมู่ที่ 1-7	-	-	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม 2. เป็นพื้นที่เกษตรกรรม (นาข้าว, ไร่ข้าวโพด) จึงเป็นพื้นที่รับน้ำ
		เทศบาล ตำบลหนอง แก	หมู่ที่ 1,4,5	หมู่ที่ 6,7,8, 9,10	หมู่ที่ 2,3, 11,12	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม เป็นพื้นที่รองรับน้ำ จากพื้นที่อื่น 2. ที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้คลองชัยนาท- ป่าสักโดยเฉพาะพื้นที่ หมู่ที่ 1,5
		เทศบาล ตำบล ห้วยป่าหวาย	-	หมู่ที่ 1,3,4,6	-	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่มรับน้ำจาก ต.หนองบัว อ.บ้านหมอ และ ต.เขาวง อ.พระพุทธบาท
		อบต.พุดำจาน	หมู่ที่ 9	หมู่ที่ 1,2,3, 4,7	หมู่ที่ 5,6,8	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม 2. ที่อยู่อาศัยปลูกสร้างในที่ต่ำน้ำ ท่วมถึง
		อบต.เขาวง	-	-	หมู่ที่ 1-9	1.เป็นพื้นที่ราบลุ่ม
รวม			๑๙	๑๔	๒๗	

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
3	แก่งคอย	เทศบาลเมือง แก่งคอย	ชุมชนหลวง ปู่พรหม, ชุมชนสันติ สุข	-	-	1. ในช่วงฤดูฝนในบางปี ปริมาณน้ำ ในเขื่อนป่าสักมีปริมาณมากจะ ปล่อยน้ำลงสู่แม่น้ำป่าสัก ส่งผล กระทบต่อประชาชนผู้อาศัย บริเวณริมแม่น้ำ
		เทศบาลเมือง ทับกวาง	-	หมู่ที่ 3,4,5, 6,7,10	หมู่ที่ 1,9	1. เป็นที่ราบลุ่มเชิงเขา 2. ประปาหมู่บ้านมีแรงดันน้ำไม่เพียงพอ
		อบต.ท่าคล้อ	- -	-	หมู่ที่ 2,3,5, 7,11	1. เป็นพื้นที่ต่ำสลับเนินเขา 2. เกิดเป็นน้ำหลากฝนหยุดตกน้ำ ก็แห้ง
		อบต.ชะอม	หมู่ที่ 1-11	-	-	1. เป็นพื้นที่ราบภูเขา มีต้นน้ำหลาย สายไหลมารวมกัน 2. ประชาชนส่วนใหญ่ปลูกบ้านพัก อาศัยติดคลองน้ำ โดยเฉพาะ พื้นที่ หมู่ที่ 2,3,5,8,9,10,11
		อบต.ห้วยแห้ง	หมู่ที่ 1-12	-	-	-
		อบต.ตาลเดี่ยว	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 10	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำป่าสักไหล ผ่าน 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง 3. ประชาชนอาศัยบริเวณริมแม่น้ำ
		อบต.ท่า มะปราง	-	-	หมู่ที่ 1,2,3,4	1. เป็นที่ราบลุ่มลาดเอียง หากเกิดน้ำ ท่วมฉับพลันต้องใช้เวลาในการ ระบาย
		อบต.บ้านป่า	-	หมู่ที่ 9	-	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม 2. ประชาชนส่วนใหญ่ปลูกบ้านพัก อาศัยในพื้นที่ต่ำ
		อบต.สองคอน	หมู่ที่ 3,4,7, 9,10	หมู่ที่ 1,2,6, 8,11	หมู่ที่ 5	1. พื้นที่ราบลุ่ม/แหล่งรับน้ำรอการ ระบาย 2. บ้านเรือนติดริมแม่น้ำป่าสักมีดิน ถล่มตามแนวตลิ่ง 3. บ้านเรือนปลูกสร้างพื้นที่ต่ำ
		อบต.ท่าตูม	-	หมู่ที่ 2 ท่าตูม หมู่ที่ 5 บ้าน ธาตุ	- -	1. เป็นที่ราบลุ่ม

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
	แก่งคอย (ต่อ)	อบต.หินซ้อน	หมู่ที่ 1,2, 3,7	หมู่ที่ 8,9	หมู่ที่ 4,5,6	1. เป็นพื้นที่ติดกับแม่น้ำป่าสัก 2. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม 3. บ้านเรือนประชาชนอยู่ในพื้นที่ราบ ลุ่มต่ำและติดแม่น้ำ
		อบต.ชำ ผักแพว	หมู่ที่ 1,3,4, 5,7	หมู่ที่ 2,9	หมู่ที่ 6,8, 10	1. เป็นที่ราบลุ่มรับน้ำจากเขื่อนบ้านดง 2. ประชาชนปลูกบ้านพักอาศัยติด ริมน้ำ
		อบต.เตาปูน	-	หมู่ที่ 2	-	1. เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่าน
รวม			40	20	19	
4	เสาไห้	เทศบาล ตำบลเสาไห้	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 3,5	หมู่ที่ 4	1. เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่าน พื้นที่ บางจุดไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง โดยเฉพาะหมู่ที่ 1,3,5 2. ประชาชนส่วนใหญ่ปลูกบ้านพัก อาศัยติดริมแม่น้ำ โดยเฉพาะพื้นที่ หมู่ที่ 1
		เทศบาล ตำบลสวน ดอกไม้	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 5,6	หมู่ที่ 3,4	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำป่าสัก ไหลผ่าน 2. บ้านเรือนส่วนใหญ่ปลูกสร้าง ริมแม่น้ำ
		เทศบาลตำบล หัวปลวก	หมู่ที่ 6,10	หมู่ที่ 1,2,9	หมู่ที่ 4,5,8	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม
		เทศบาล ตำบลต้นตาล -พระยาทศ	ต.ต้นตาล หมู่ที่ 1-6 หมู่ที่ 1,2 ต.พระยาทศ	-	-	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำป่าสัก ไหลผ่าน 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง 3. บ้านเรือนส่วนใหญ่ปลูกสร้างริมแม่น้ำ
		เทศบาล ตำบลเมืองเก่า	หมู่ที่ 1,3,4, 6,7	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 2,8,9	1. เป็นที่ราบลุ่มติดแม่น้ำป่าสัก
		อบต.ช้างไทย งาม	หมู่ที่ 1,2,4, 5,6 ต.ท่าช้าง หมู่ที่ 1-5 ต.ศาลารี่ หมู่ที่ 1, 2 ต.จิวงาม	-	หมู่ที่ 3 ต.จิวงาม	1. เป็นที่ราบลุ่มติดแม่น้ำป่าสัก

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
	เสาไห้ (ต่อ)	อบต.เรังราง	หมู่ที่ 1,4,6	หมู่ที่ 2,3,5	-	1. เป็นที่ลุ่มติดแม่น้ำป่าสัก 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง 3. ประชาชนปลูกบ้านพักติดริมแม่น้ำ
		อบต.บ้านยาง	หมู่ที่ 6, 8, 9, 10, 14	หมู่ที่ 5,2	หมู่ที่ 7	1. เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่าน 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง (หมู่ที่ 11-14) 3. ประชาชนปลูกบ้านพักติดริมแม่น้ำ
		อบต.ม่วงงาม	หมู่ที่ 1,2,3, 4,6	-	หมู่ที่ 5,7,8	1. เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่าน 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง โดยเฉพาะพื้นที่ หมู่ที่ 1,2,3,4,6
		เทศบาล ตำบลบ้าน ยาง	-	-	ชุมชนชายน้ำ ชุมชนพัฒนา ชุมชนแสง ทอง ชุมชน ทานตะวัน	1. เป็นที่ราบลุ่มต่ำ อยู่ริมแม่น้ำป่าสัก 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง 3. ประชาชนปลูกบ้านพักติดริม แม่น้ำ
รวม			๔๒	๑๓	๑๘	
5	บ้านหมอ	เทศบาลตำบล บ้านหมอ	หมู่ที่ 3,9, 10	หมู่ที่ 2,4,5	หมู่ที่ 12	1. เป็นที่ราบลุ่ม มีคลองชลประทานผ่าน 2. บ้านเรือนประชาชนอยู่ติดริมคลอง
		เทศบาล ตำบลท่าลาน	หมู่ที่ 1, 2	หมู่ที่ 3,4,6	-	1. เป็นที่ราบลุ่ม 2. ประชาชนปลูกบ้านพักติดริมน้ำ 3. มีคลองไหลผ่านในพื้นที่
		เทศบาลตำบล หนองบัว	หมู่ที่ 1,5,6	-	หมู่ที่ 1,2,3, 4,7	1. เป็นที่ราบลุ่ม
		อบต. เมืองซิดชิน	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 5	1. เป็นที่ราบลุ่ม ใกล้แหล่งน้ำ 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง 3. ประชาชนปลูกบ้านพักติดริมน้ำ
		อบต. ไผ่ขวาง	-	-	หมู่ที่ 1-7	-
		เทศบาลตำบล บางโฉมด	หมู่ที่ 3,4	หมู่ที่ 1,7,8, 9,11	หมู่ที่ 2,6,8	1. เป็นที่ลุ่มต่ำ 2. มีพื้นที่ติดคลองขัยนาท-ป่าสัก
		เทศบาลตำบล ตลาดน้อย	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 1,2,4, 5,6,7	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม
		เทศบาลตำบล สร้างโคก	หมู่ที่ 1,5	หมู่ที่ 4	-	-

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
	บ้านหมอ (ต่อ)	อบต.โคก ใหญ่หระเทพ	-	-	หมู่ที่ 1-8 ต.หระเทพ หมู่ที่ 1-6 ต.โคกใหญ่	-
รวม			14	14	37	
6	หนองโดน	เทศบาลตำบล หนองโดน	-	-	หมู่ที่ 1,3, 4,9	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีคลองไหลผ่าน 2. ประชาชนปลูกบ้านพักติดริมน้ำ
		อบต.หนอง โดน	-		หมู่ที่ 1,3,8 ต.หนอง โดน	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม -
		อบต.บ้าน กลับ	หมู่ที่ 1,4,7 ต.บ้านกลับ หมู่ที่ 1,2,3, 4,5 ตำบลบ้าน โป่ง	หมู่ที่ 2,3,5, 6,8 ต.บ้านกลับ	หมู่ที่ 9,10 ต.บ้านกลับ	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม 2. มีการถมดินทับทางน้ำเดิม -
		อบต.ดอนทอง	หมู่ที่ 1-8	-	-	1. เป็นพื้นที่ต่ำ พื้นที่รับน้ำ
รวม			๑๖	๕	๙	
7	หนองแค	เทศบาล ตำบลชสิทธิ์	-	ชุมชนตลาด เหนือ	-	1.เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีคลองน้ำไหล ผ่าน
		เทศบาล ตำบลหนอง แค	ชุมชนหนอง แคเก่า, เกาะลอย พัฒนา, หนองก้าง, เจริญทรัพย์	ชุมชนวัดสห มิตร	ชุมชนหัว สะแก	1. พื้นที่บางจุดเป็นแอ่งและทางน้ำ ไหลอยู่ติดคลองไม่มีผนังกันตลิ่ง 2. ปลูกบ้านพักอาศัยใกล้คลอง หรือทางน้ำ
		เทศบาล ตำบลหินกอง	-	-	-	-
		อบต.โคกตูม- โพนทอง	หมู่ที่ 5 ต. โคกตูม หมู่ที่ 5,6 ต.โพนทอง	หมู่ที่ 2,6 ต.โคกตูม หมู่ที่ 1,7 ต.โพนทอง	หมู่ที่ 1,3, 4,7,8,9 ต.โคกตูม หมู่ที่ 2,3,4, 8,9 ต.โพนทอง	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่มต่ำ และไม่มีทาง ระบายน้ำโดยเฉพาะหมู่ที่ 5 ต.โคกตูมและหมู่ที่ 5 ต.โพนทอง
		อบต.หนองโรง	หมู่ที่ 5,6,7	หมู่ที่ 1,2,3, 4,9	หมู่ที่ 8,10	1. เป็นที่ราบลุ่ม ติดลำคลอง 2. ประชาชนปลูกบ้านเรือนติดริม คลองโดยเฉพาะหมู่ที่ 5,6

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
	หนองแค (ต่อ)	อบต.หนอง แวม	หมู่ที่ 3,4,7,8	หมู่ที่ 5,6	หมู่ที่ 1,2	1. มีพื้นที่ติดลำคลองหรือทางน้ำ/ เป็นพื้นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะหมู่ที่ 4,8
		อบต.หนอง ปลิง	-	-	หมู่ที่ 1-9	-
		อบต.คชสิทธิ์	-	หมู่ที่ 2,4, 6,13	หมู่ที่ 1,5,7, 8,9,10,11, 12	1. เป็นพื้นที่ลุ่มแอ่งกระทะ เมื่อเกิด น้ำท่วมขังระบายน้ำออกจากพื้นที่ ได้ช้า
		อบต.บัวลอย	-	หมู่ที่ 4	-	-
		อบต.ห้วยขมิ้น	หมู่ที่ 2,8,9 ,13	หมู่ที่ 12	หมู่ที่ 7	1. เป็นที่ราบลุ่ม
		อบต.กุ่มหัก	หมู่ที่ 1,2,7, 12	หมู่ที่ 3,6,9, 10,11	หมู่ที่ 4,5,8	1. เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ เป็นแอ่งกระทะ 2. ประชาชนส่วนใหญ่ปลูกบ้านเรือน ในที่ลุ่มและเป็นทางน้ำผ่านจากที่สูง
		อบต.หนอง ไช้	หมู่ที่ 11	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 5	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีคลองน้ำไหลผ่าน 2. พื้นที่บางจุดไม่มีพนังกั้นโดยเฉพาะ หมู่ที่ 11
		อบต.หนอง ปลาหมอ	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3,4,6	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีคลองน้ำไหลผ่าน 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง 3. บ้านพักอาศัยอยู่ใกล้คลองหรือ ทางน้ำ
		อบต.หนองจิก	-	-	หมู่ที่ 1-13	-
		อบต.หนอง จรเข้	หมู่ที่ 5,6,7	หมู่ที่ 1,2,3, 4,8	-	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่เสี่ยงบางจุด โดยเฉพาะพื้นที่ หมู่ที่ 5,6,7
		อบต.ห้วย ทราย	-	หมู่ที่ 1,3,6, 5,9	หมู่ที่ 2,4,8	1. เป็นพื้นที่ต่ำ เมื่อฝนตกหนักทำให้ เกิดน้ำท่วมขัง
		อบต.โคกแย้	หมู่ที่ 1,2, 10,11,12	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 1,3,6, 7,8,9,13, 14,15,16	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม
		เทศบาล ตำบลไผ่ดำ	หมู่ที่ 7,8	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 1,2,3,4,5	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่มมีคลองส่งน้ำไหลผ่าน 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง
		อบต.หนอง นาก	-	-	หมู่ที่ 1-9	1. หากฝนตกหนักและระบายน้ำไม่ทัน จะทำให้ น้ำหลากผ่านพื้นที่ตำบล
รวม			34	38	81	

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
8	ดอนพุด	เทศบาลตำบล ดอนพุด	หมู่ที่ 2,3,5, 6,7 ต.บ้านหลวง หมู่ที่ 4 ต.ไผ่หลัว	หมู่ที่ 1,4 ต.บ้านหลวง หมู่ที่ 1 ต.ดอนพุด	หมู่ที่ 2,3, 4,5 ต.ดอนพุด หมู่ที่ 1,2,3, 5,6,7 ต.ไผ่หลัว	1. เป็นที่ราบลุ่มติดแม่น้ำ 2. ช่วงฤดูฝนมีน้ำหลากท่วม
		อบต.ดงตะงาว	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 1,2,4, 5,6,7,8,9	-	1. เป็นที่ราบลุ่ม มีคลองผ่านทุก หมู่บ้าน
รวม			7	11	10	
9	มวกเหล็ก	อบต. มวกเหล็ก	หมู่ที่ 1,2,4, 7,9,11	หมู่ที่ 12,13	หมู่ที่ 3,5, 6,8,10	1. เป็นพื้นที่ติดกับลำคลองมวกเหล็ก 2. เป็นพื้นที่เสี่ยงน้ำป่าไหลหลาก
		อบต.ลำพญา กลาง	-	หมู่ที่ 6,8,14	หมู่ที่ 3,16	1.บ้านเรือนประชาชนปลูกสร้างขวาง ทางน้ำธรรมชาติทำให้น้ำไหล เปลี่ยนทิศทาง
		อบต.ลำสมพุง	หมู่ที่ 1,6,7	หมู่ที่ 5,8,9	หมู่ที่ 2,3, 4,10	1.พื้นที่การเกษตรอยู่ติดริมน้ำ/ ลำคลอง
		อบต.หนอง ย่างเสือ	-	หมู่ที่ 2,3,4, 14,13	-	1.เป็นพื้นที่ติดกับภูเขาพื้นที่ต่ำ มีน้ำไหลหลาก
		อบต.มิตรภาพ	-	หมู่ที่ 3	หมู่ 1,2,4, 5,6,7,8	-
		อบต.ชัยสนุ่น	-	หมู่ที่ 1,7,13	หมู่ที่ 2,14	1.เป็นที่ราบลุ่ม มีคลองน้ำไหลผ่าน
		เทศบาล ตำบล มวกเหล็ก	หมู่ที่ 1,9	หมู่ที่ 3	-	1. เป็นพื้นที่ต่ำ ทำให้น้ำหลาก ท่วมขัง
รวม			11	18	20	
10	วิหารแดง	อบต.คลองเรือ	หมู่ที่ 5,9	หมู่ที่ 1,4,6, 7,8	หมู่ที่ 2,3, 10	1. เป็นที่ราบลุ่ม พื้นที่เสี่ยงบางจุด มีฝายและประตูน้ำ 2. ประชาชนปลูกบ้านเรือนติดริมคลอง
		อบต.วิหารแดง	หมู่ที่ 5,9,10	หมู่ที่ 7,8	หมู่ที่ 2,3,4	1. เป็นที่ราบลุ่ม เป็นแอ่งกระทะ 2. ดินถนนไม่มีทางระบายน้ำ
		อบต.เจริญ ธรรม	หมู่ที่ 3,5	หมู่ที่ 1,2,4, 6,8	หมู่ที่ 7	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ติดลำคลอง
		อบต.บ้านลำ	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 2	-	1. พื้นที่แอ่งกระทะ 2.ท่อระบายน้ำมีขนาดเล็กทำให้น้ำไหลช้า 3.คันคลองมีวัชพืชเยื่อน้ำไหลผ่านช้า

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
	วิหารแดง (ต่อ)	อบต.หนอง สรวง	หมู่ที่ 1,6, 10	หมู่ที่ 2,3,4,	หมู่ที่ 7,9,	1. เป็นพื้นราบลุ่ม ดินล้าคลอง 2.บ้านพักอาศัยติดริมคลอง 3.การขุดถมดินปิดกั้นทางระบายน้ำ
		อบต.หนองหมู	หมู่ที่ 3,4,5, 6,7,8	หมู่ที่ 1,2	-	1. เป็นพื้นราบลุ่ม ดินล้าคลอง 2. บางพื้นที่เป็นแอ่งกระทะ
		เทศบาลตำบล วิหารแดง	ชุมชนวัด หนองโพธิ์ ชุมชนวัด วิหารแดง ชุมชนแยก ไทรทอง ชุมชนวิหาร แดงร่วมใจ	ชุมชนซอย แปด ชุมชนฉางข้าว ชุมชนหลัง ไปรษณีย์ ชุมชนริมบึง ชุมชนหลัง โรงเรียน ประเทียบ	-	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีคลองไหลผ่าน 2. ประชาชนสร้างบ้านพักอาศัยติดริม คลอง
		เทศบาลตำบล หนองหมู	-	หมู่ที่ 1,2,7 หนองหมี่ หมู่ที่ 9 ต.วิหารแดง	-	1.เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีคลองไหลผ่าน 2.ประชาชนสร้างบ้านพักอาศัย ติดริมคลอง
รวม			21	28	10	
11	วังม่วง	เทศบาลตำบล แสงพัน	-	หมู่ที่ 3,4,5		1. เป็นที่ราบลุ่ม ติดริมน้ำ
		เทศบาลตำบล คำพราน	-	หมู่ที่ 2,3	-	1. ลักษณะการเกิดภัยขึ้นอยู่กับกร ปล่อยน้ำลงสู่แม่น้ำป่าสัก เนื่องจาก บ้านเรือนส่วนมากอยู่ติดริมแม่ น้ำป่าสัก โดยเฉพาะหมู่ที่ 2,3
		เทศบาล ตำบลวังม่วง	-	-	ชุมชนวัง ม่วงสามัคคี	1. เป็นที่ราบลุ่ม ติดคลองวังม่วง
		อบต.วังม่วง	-	หมู่ที่ 1-17	-	-
รวม			0	22	1	
12	หนองแซง	เทศบาลตำบล หนองแซง	-	หมู่ที่ 2,3,7,8 ต.หนองแซง หมู่ที่ 4,5 ต.หนองควาย โซ	หมู่ที่ 1,4,5,6 ต.หนองแซง หมู่ที่ 7 ต.หนอง ควายโซ	1. เป็นพื้นที่ต่ำ และรับน้ำจากอำเภอ เสาให้ ทำให้เกิดน้ำท่วมเมื่อ เข้าสู่ฤดูฝน
		อบต.ไก่อ่	-	หมู่ที่ 1,3,4,9 ต.ไก่อ่	หมู่ที่ 2,4,5, 6,7,8, 10 ต.ไก่อ่	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม และเป็นแอ่ง กระทะ

ที่	อำเภอ	รายชื่อ อปท.	พื้นที่เสี่ยงการเกิดอุทกภัย (หมู่บ้าน/ชุมชน)			ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
			เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
	หนองแขง (ต่อ)	อบต.ม่วง หวาน	-	หมู่ที่ 1-8 ต.ม่วงหวาน หมู่ที่ 1-7 ต.เขาดิน	-	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่เสี่ยงบางจุด ไม่มีทางระบายน้ำ
		อบต.หนอง หัวโพ	หมู่ที่ 1 ต.หนองสีดา	หมู่ที่ 1-7 ต.หนองหัวโพ หมู่ที่ 2-6 ต.หนองสีดา	-	-
		อบต.โคกสะอาด	ม 6	ม 1-5	-	-
		อบต.หนองกบ	หมู่ที่ 5, 7 ต.หนองกบ	หมู่ที่ 1,4 ต. หนองกบ หมู่ที่ 1,3 ต.หนองควาย โซ	หมู่ที่ 2,3,6 ต.หนองกบ หมู่ที่ 2,4,6, 8,9 ต.หนอง ควายโซ	1. เป็นพื้นที่ต่ำและติดคลองระพีพัฒน์ เวลาน้ำขึ้นทำให้ล้นเอ่อท่วมบ้านเรือน ประชาชน
รวม			3	47	20	
13	เฉลิม พระเกียรติ	เทศบาลตำบล หน้าพระลาน	-	-	หมู่ที่ 1,2,7,8	1. หากฝนตกหนัก จะทำให้เกิดน้ำป่า ไหลหลาก
		อบต.หน้าพระ ลาน	หมู่ที่ 11	หมู่ที่ 4,9	-	1. น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมขัง
		อบต.ห้วยบง	หมู่ที่ 2,4,5, 6	หมู่ที่ 1,3,7, 10	หมู่ที่ 8,9	1. เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ
		อบต.เขาดิน พัฒนา	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2,5,6	หมู่ที่ 4,7	1. ท่อระบายน้ำมีขนาดเล็ก หากน้ำ มาเร็วและมีปริมาณมาก ทำให้ ระบายน้ำไม่ทัน
		อบต.ผึ้งรวง	หมู่ที่ 3,5	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 1,2	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม เป็นแอ่งกระทะ
		อบต.พุด	หมู่ที่ 3,5	หมู่ที่ 1,2,4, 6,9	หมู่ที่ 7,8	-
		อบต.บ้านแก้ง	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2,6	หมู่ที่ 5,7,8	1. เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่าน 2. ไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง 3. ประชาชนส่วนใหญ่ปลูกบ้านพักอาศัย ติดแม่น้ำ
รวม			11	17	15	
รวมทั้งสิ้น			245	280	286	

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567

8. แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน พ.ศ. 2567

8.1 มาตรการของกรมชลประทานในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน

กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ดังนี้

- 1) จัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค และรักษาระบบนิเวศให้เพียงพอตลอดทั้งปี
- 2) การส่งเสริมการปลูกพืชฤดูฝนให้ใช้น้ำฝนเป็นหลัก ใช้น้ำชลประทานเสริมกรณีฝนทิ้งช่วงเท่านั้น
- 3) บริหารจัดการน้ำทำให้มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วยระบบและอาคารชลประทาน
- 4) ดำเนินการเก็บกักน้ำในเขื่อนให้มากที่สุด ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์เก็บกักน้ำต่ำสุด (Lower Rule Curve, LRC) ตามช่วงเวลา เพื่อความมั่นคงด้านการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศ

ตามช่วงเวลา เพื่อความมั่นคงด้านการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศ

8.2 หลักเกณฑ์การจัดสรรน้ำเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ

การบริหารจัดการน้ำจะวางแผนการใช้น้ำแบบยั่งยืนโดยจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำเพื่อสนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และสนับสนุนน้ำชลประทานเสริมในช่วงต้นฤดูฝน และ/หรือช่วงที่เกิดฝนทิ้งช่วง ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญในการจัดสรรน้ำดังนี้

- 1) เพื่อการอุปโภค – บริโภคและการประปา
- 2) เพื่อการรักษาระบบนิเวศ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การผลักดันน้ำเสีย เป็นต้น
- 3) เพื่อการเกษตรกรรม
- 4) เพื่อการอุตสาหกรรม
- 5) อื่น ๆ

นอกจากนี้ กรมชลประทานยังมีแผนการป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ (ฤดูฝน) ปี 2567 เนื่องจากในช่วงฤดูฝนของทุกปีจะเกิดอุทกภัยขึ้นบ่อยครั้ง กรมชลประทานจึงได้กำหนดแผนการป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ(ฤดูฝน) ปี 2567 ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ การแจ้งข้อมูลสถานการณ์น้ำ และการให้ความช่วยเหลือ พร้อมทั้งประสานสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรจัดทำแผนการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่

แผนภาพที่ 8 การจัดลำดับความสำคัญของการจัดสรรน้ำ

8.3 แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน

การส่งน้ำจะเป็นในลักษณะการส่งน้ำชลประทานเพิ่มให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทานที่มีปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของพืชในช่วงต้นฤดูฝน และ/หรือช่วงที่เกิดฝนทิ้งช่วง ซึ่งเป็นไปตามสภาวะปกติของการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน โดยจังหวัดสระบุรี มีพื้นที่เป้าหมายการเพาะปลูกพืชฤดูฝนปี 2567 ประมาณ 35,397 ไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปี 4,150 ไร่ พืชไร่ 5,600 ไร่ พืชผัก 3,110 ไร่ อ้อย 13,750 ไร่ ไม้ผล 220 ไร่ ไม้ยืนต้น 295 ไร่ บ่อปลา 156 ไร่ และอื่น ๆ 380 ไร่ (ตารางที่ 9) รวมความต้องการใช้น้ำภาคการเกษตร 15.60 ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ยังมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค 0.38 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 0.00 ล้านลูกบาศก์เมตร และรักษาระบบนิเวศ 6.23 ล้านลูกบาศก์เมตร และอื่น ๆ 0.85 ล้านลูกบาศก์เมตร รวมแผนการใช้น้ำในช่วงฤดูฝนทั้งสิ้น 23.06 ล้านลูกบาศก์เมตร (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 9 แผนการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน ปี 2567

ปี	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่คาดการณ์ (ไร่)								รวม
		ข้าวนาปี	พืชไร่	พืชผัก	อ้อย	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	บ่อปลา	อื่น ๆ	
2565	457,224	340,826	17,104	3,168	14,668	14,743	1,319	4,627	60,769	457,224
2566	457,041	280,445	10,846	6,329	7,663	6,220	1,721	2,929	2,320	323,068
2567	35,397	4,150	5,600	3,110	13,750	210	295	156	380	27,651

ที่มา : แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน พ.ศ. 2567 (พฤษภาคม 2567)

ตารางที่ 10 แผนการจัดสรรน้ำในเขตชลประทาน ปี 2567

ปี	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	ปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)					รวม
		เกษตร	อุปโภค-บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	อื่น ๆ	
2565	457,224	397.14	31.57	61.32	16.92	17.03	505.98
2566	457,041	387.61	26.13	52.28	76.60	15.70	558.32
2567	35,397	15.60	0.38	0.00	6.23	0.85	23.06

ที่มา : แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน พ.ศ. 2567 (พฤษภาคม 2567)

8.4 แผนการเตรียมการให้ความช่วยเหลือกรณีเกิดการขาดแคลนน้ำ

- เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ กรมชลประทานได้จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่กระจายอยู่ตามสำนักงานชลประทานและโครงการชลประทานทั่วประเทศ พร้อมใช้งานประมาณ 2,289 เครื่อง เพื่อให้ความช่วยเหลือเมื่อพื้นที่การเกษตรขาดแคลนน้ำหรือฝนทิ้งช่วงโดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการใช้เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ ปี พ.ศ. 2544

- รถยนต์บรรทุกน้ำ กรมชลประทานมีรถยนต์บรรทุกน้ำที่ใช้ปฏิบัติงานกระจายอยู่ในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน 100 คัน แบ่งเป็น ภาคเหนือ จำนวน 28 คัน, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 คัน, ภาคกลาง จำนวน 12 คัน, ภาคตะวันออก จำนวน 4 คัน และภาคตะวันตก จำนวน 15 คัน, ภาคใต้ จำนวน 14 คัน และส่วนกลาง จำนวน 7 คัน

แผนภาพที่ 9 พื้นที่การปลูกข้าวนาปีฤดูฝนในเขตชลประทาน ปี 2567

9. แผนการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ ฤดูกาลผลิตปี 2567/68

ตารางที่ 11 แผนการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญจังหวัดสระบุรี ฤดูกาลผลิตปี 2567/68

จังหวัด/อำเภอ	พื้นที่เป้าหมาย(ไร่)							
	ข้าวนาปี	ข้าวนาปรัง	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	อ้อยโรงงาน	มัน สำปะหลัง	ถั่วเขียว ฝั่มมัน	ปาล์ม น้ำมัน	ไม้ผล ต่าง ๆ
จังหวัดสระบุรี	312,798	132,312	175,672	50,480	49,487	29,039	5,792.25	23,954
เมืองสระบุรี	22,412	6,424	163	3,210	330	0	0.25	592.5
แก่งคอย	25,918	1,220	25,368	0	8,354	150	184	7,478.50
หนองแค	63,054	11,153	0	0	0	0	2,503	2,687.50
วิหารแดง	20,949	500	223	0	1,625	0	2,750	4,442
หนองแซง	32,347	28,428	0	0	0	0	94	321
บ้านหมอ	38,061	27,904	2,419	0	0	0	190	349
ดอนพุด	26,234	20,429	0	0	0	0	0	37
หนองโดน	33,985	10,512	2,265	190	0	0	0	174.25
พระพุทธบาท	12,200	4,055	55,428	4,354	1,469	22,732	35	680
เสาไห้	30,394	19,629	6,261	35	20	4,758	0	246.25
มวกเหล็ก	28	20	63,910	21,821	24,960	0	6	5,782
วังม่วง	59	0	6,928	20,473	11,753	0	0	354
เฉลิมพระเกียรติ	7,157	2,038	12,707	397	976	1,399	30	810

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567

10. แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 (อุทกภัย ดินถล่ม ฝนทิ้งช่วง)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี ได้จัดทำแผนการดำเนินการเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 จังหวัดสระบุรี ที่สอดคล้องกับ 10 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2567 สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน พ.ศ. 2567 กรมชลประทาน แผนเผชิญเหตุอุทกภัยจังหวัดสระบุรี ปี 2567 แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นการ

เตรียมรับสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน เช่น น้ำท่วมขัง น้ำล้นตลิ่ง น้ำป่าไหลหลาก ท่วมฉับพลัน และดินถล่ม อย่างเป็นระบบ จึงได้กำหนดมาตรการลดความเสี่ยงจากอุทกภัยด้านการเกษตร แบ่งเป็น ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ประกอบด้วย 3 แผนงาน คือ 1) การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ 2) การเผชิญเหตุและหยุดยั้งความเสียหาย และ 3) การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ดังนี้

10.1 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567

ตารางที่ 12 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. คาดการณ์ชี้เป้าและแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง (มี.ค. 67 เป็นต้นไป)	- คาดการณ์ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำในลำน้ำปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ เพื่อประเมินพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและดินโคลนถล่ม พร้อมปรับข้อมูลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เตรียมการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน - ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำจากฝนทิ้งช่วงเพื่อให้หน่วยงานนำไปกำหนดแผนปฏิบัติเพื่อเตรียมดำเนินในเชิงป้องกันล่วงหน้าในพื้นที่เสี่ยง - เพิ่มประสิทธิภาพ/ปรับแผน การแจ้งเตือนระยะยาว ระยะปานกลาง ระยะสั้น (เผชิญเหตุ) อย่างต่อเนื่อง และเพิ่มความถี่การแจ้งเตือนตามความรุนแรงของสถานการณ์	- กรมอุตุนิยมวิทยา - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรุงเทพมหานคร - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมทรัพยากรธรณี - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมชลประทาน
2. ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำอย่างบูรณาการในระบบลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	2.1 เกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการน้ำทบทวน ปรับปรุงหลักเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) และเกณฑ์การระบายน้ำเขื่อน/อาคารระบายน้ำเชื่อมโยงกับระดับน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กรมประมง - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
	2.2 การบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของกลุ่มลุ่มน้ำ - จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำระดับลุ่มน้ำ - ติดตามสถานการณ์น้ำในแหล่งน้ำทุกขนาดเพื่อเฝ้าระวังและควบคุมการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์ปฏิบัติการ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กรมประมง - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	อ่างเก็บน้ำ หรือเกณฑ์ควบคุม โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการน้ำ ในภาพรวมของกลุ่มลุ่มน้ำ - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำ แหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ในช่วงภาวะวิกฤติ เช่น แผนการระบายน้ำเพื่อรักษาเสถียรภาพของอ่างเก็บน้ำ	
	2.3 การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำ ร่องรับน้ำหลาก - เตรียมความพร้อมการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำ / แก้มลิงเป็นพื้นที่หน่วงน้ำในช่วง ฤดูน้ำหลาก บริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทา ระดับความรุนแรงของน้ำท่วม รวมถึงจัดทำแผนการระบายน้ำ/แผนเก็บกักน้ำไว้ใช้ก่อนสิ้นฤดูฝน เช่น พื้นที่ทุ่งบางระกำ และพื้นที่ลุ่มต่ำลุ่มน้ำเจ้าพระยา ตอนล่างรวมถึงพื้นที่ลุ่มต่ำภายในเขตพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่ลุ่มต่ำอื่น ๆ - หลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำ เป็นพื้นที่รับน้ำนองและการจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าชดเชย ความเสียหายในพื้นที่เอกชน	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรุงเทพมหานคร
	2.4 วางแผนปรับปรุงดินและควบคุมพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูฝนให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์น้ำ - กำหนดแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ช่วงน้ำหลาก และฝนทิ้งช่วง พร้อมแจ้งแผนให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - กำหนดแผน ปรับปรุงดินและควบคุมพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูฝน และขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยระบุพื้นที่คาดการณ์เพาะปลูก และแหล่งน้ำที่นำมาใช้ให้ชัดเจน ในรูปแบบแผนที่ เพื่อให้การเพาะปลูก	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมส่งเสริมการเกษตร - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมประชาสัมพันธ์ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน โดยมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบ ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง	
3. เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมืออาคารชลศาสตร์ระบบระบาย น้ำ ไทรมมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง และศูนย์อพยพให้สามารถรองรับ สถานการณ์ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	3.1 เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง - เตรียมความพร้อมแผนป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย/แผนเผชิญเหตุ ในภาวะน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง - เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมและ ช่วงฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือ ได้ตลอด 24 ชั่วโมง - เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ งานและเข้าช่วยเหลือได้ทัน สถานการณ์ โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงสูง - วางแผนจุดติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำ ในพื้นที่ที่เหมาะสม - ติดตามวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และช่วงฝนทิ้งช่วง ด้วยภาพถ่าย ดาวเทียม และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) กำหนดแนวทางและเงื่อนไข ของการแจ้งเตือนตามระดับความ รุนแรง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น - ดำเนินการป้องกัน/ลดผลกระทบ ในพื้นที่เสี่ยงดินโคลนถล่ม 3.2 เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ ระบบ ระบายน้ำ ไทรมมาตร ให้พร้อมใช้งาน - ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และ ซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุม บังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ - กรณีมีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือ เสียหายระหว่างฤดูฝนให้จัดทำ แผนซ่อมแซมปรับปรุงและ แผนปฏิบัติการสำรองการบริหาร จัดการน้ำหลาก - ตรวจสอบสถานีไทรมมาตร ซ่อมแซม ให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตามปกติ ในช่วงฤดูฝน รวมทั้งสามารถ	- กรมทรัพยากรน้ำ - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรุงเทพมหานคร - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กองบัญชาการกองทัพบก - กองทัพบก - กองทัพอากาศ - กองทัพเรือ - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ(องค์การมหาชน) - กรมทรัพยากรธรณี - กรมพัฒนาที่ดิน
	3.2 เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ ระบบ ระบายน้ำ ไทรมมาตร ให้พร้อมใช้งาน - ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และ ซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุม บังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ - กรณีมีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือ เสียหายระหว่างฤดูฝนให้จัดทำ แผนซ่อมแซมปรับปรุงและ แผนปฏิบัติการสำรองการบริหาร จัดการน้ำหลาก - ตรวจสอบสถานีไทรมมาตร ซ่อมแซม ให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตามปกติ ในช่วงฤดูฝน รวมทั้งสามารถ	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรุงเทพมหานคร - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมประมง - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกร

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ตรวจวัดแสดงผล และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา	
	3.3 ปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ - สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ และการปรับปรุงคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำและระบายน้ำได้อย่างสะดวกรวดเร็ว - ทบสวน/ตรวจสอบ สิ่งกีดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดการทำฝังน้ำเพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข	- กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมเจ้าท่า - กรุงเทพมหานคร - การรถไฟแห่งประเทศไทย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กองทัพบก - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
	3.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำในพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง - จัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - ลดการสูญเสียน้ำโดยการปรับปรุงวิธีการส่งน้ำและซ่อมแซมระบบการส่งน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้น้ำให้ได้ประโยชน์สูงสุด - การปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงฝนทิ้งช่วง	- กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปานครหลวง - การประปาส่วนภูมิภาค - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
4. ตรวจสอบพร้อมติดตามความมั่นคงปลอดภัย คันกันน้ำทำนบ พนังกันน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	- ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรงของคันกันน้ำ ทำนบ พนังกันน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่เปราะบางพร้อมทั้งซ่อมแซมและปรับปรุงให้มีสภาพพร้อมใช้งาน - เตรียมแผนเสริมความสูง หรือก่อสร้างคันกันน้ำทำนบ และพนังกันน้ำชั่วคราวหากจำเป็น - จัดตั้งคณะทำงานตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัย คันกันน้ำ ทำนบ พนังกันน้ำ ภายใต้คณะกรรมการลุ่มน้ำประกอบด้วยภาครัฐและภาคประชาชน	- กรมโยธาธิการและผังเมือง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมชลประทาน - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมเจ้าท่า - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำอย่างเป็นระบบ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	- จัดทำแผนบูรณาการด้านเครื่องจักรเครื่องมือ/สารชีวภัณฑ์ในการกำจัด	- กรมโยธาธิการและผังเมืองกรมเจ้าท่า - กรมชลประทาน - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	วัชพืช ผักตบชวา และขยะในลำน้ำ - ดำเนินการขุดลอกคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่หน้าตัดแม่น้ำลำคลอง และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ - ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนในชุมชนช่วยกันจัดเก็บหรือกำจัดวัชพืช ผักตบชวา และขยะในลำน้ำ - มอบหมายคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาผักตบชวากำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหาผักตบชวาในช่วงก่อนฤดูฝนและระหว่างฤดูฝน 2566 ให้แล้วเสร็จภายในเมษายน 2566 - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำหลากกรณีต่าง ๆ ในพื้นที่เศรษฐกิจและพื้นที่เปราะบาง	- กรมการปกครอง - กรุงเทพมหานคร - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ(องค์การมหาชน) - กรมทรัพยากรน้ำ - สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
6. ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ (ตลอดช่วงฤดูฝน)	6.1 ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุจัดเตรียมพื้นที่อพยพ - บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับชาติและระดับพื้นที่ - ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุ และจัดเตรียมพื้นที่อพยพ	- กระทรวงมหาดไทย - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	6.2 ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย - ตั้งศูนย์บัญชาการบริหารจัดการน้ำส่วนหน้าสำหรับเผชิญเหตุ เพื่อเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการสถานการณ์ - บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กองบัญชาการกองทัพไทย - กรมอุตุนิยมวิทยา - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ(องค์การมหาชน) - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมประชาสัมพันธ์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	6.3 จัดทำแผนการฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ - บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ - วางแผนกำหนดแนวทางการฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
7. เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำ ในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน (ภายใน พ.ค. - พ.ย. 67)	- เร่งเก็บน้ำ/สูบน้ำส่วนเกินในช่วงปลายฤดูฝนไปเก็บในลำน้ำ และแหล่งน้ำทุกประเภทไว้ใช้ในฤดูแล้ง - บริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) หรือเต็มศักยภาพเก็บกัก - พัฒนาแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินเพิ่มขึ้น ได้แก่ สระน้ำ หนองน้ำ บ่อน้ำตื้น บ่อบาดาล เป็นต้น เพื่อใช้เป็นน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้งถัดไป - ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ในการสูบน้ำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	- กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - การประปาส่วนภูมิภาค - การประปานครหลวง - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กรมพัฒนาที่ดิน - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
8. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชน ในการให้ข้อมูลสถานการณ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	- การให้องค์ความรู้ภาคประชาชนในการติดตามเฝ้าระวัง แจ้งข้อมูลในพื้นที่ - สร้างเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่เพื่อแจ้งข้อมูลสถานการณ์ - สร้างช่องทางในการส่งข้อมูล/แจ้งข้อมูลสถานการณ์ - ชักซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับท้องถิ่น	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรธรณี - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - ทุกหน่วยงาน
9. การสร้างการรับรู้ศูนย์บริการข้อมูลสถานการณ์น้ำ และประชาสัมพันธ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)	- สร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ช่วงฤดูฝน ปี 2567 ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้และเข้าใจผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่าง ๆ และประชาชน - จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลสถานการณ์น้ำ และดินโคลนถล่มในพื้นที่เสี่ยง - สร้างการรับรู้ที่เข้าใจง่าย เช่น รูปแบบภาษาล้าน	- กระทรวงมหาดไทย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมประชาสัมพันธ์ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรธรณี - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
10. ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)	- กำหนดประเด็นตัวชี้วัดการดำเนินการ (กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์)	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - ทุกหน่วยงาน

มาตรการ	การดำเนินงาน/กลไก	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์น้ำ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชนอย่างใกล้ชิด - ติดตามการดำเนินงานและสรุปผล เพื่อปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย	

หมายเหตุ : กนช. เห็นชอบวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

แผนภาพที่ 10 10 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2567

10.2 การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ

10.2.1 การบริหารจัดการน้ำ

(1) การติดตามสภาพอากาศ ปริมาณน้ำ วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง และวางแผนการบริหารจัดการน้ำ

- การคาดการณ์และการติดตามสภาวะทางอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิดประกอบด้วย สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำฝน สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่างฯ สภาพน้ำท่วม และพายุจร เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

- การบริหารน้ำในอ่างเก็บน้ำ โดยใช้ Reservoir Operation Simulation และ Reservoir Operation Rule Curve โดยกรมชลประทาน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของทั้งสองหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อกำหนดการเก็บกักน้ำและการระบายน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์การเก็บกักน้ำในอ่างฯ (Rule Curve) ที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงเวลา ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากสภาพน้ำหลากล้นอ่างฯ อย่างรุนแรงและเกิดภาวะน้ำท่วมด้านท้ายน้ำ

- การใช้ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย เป็นเครื่องมือในการติดตามสถานการณ์น้ำในแบบเวลาจริง ตลอดจนพยากรณ์สถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำที่อาจเกิดขึ้นได้ เพื่อประโยชน์ในการเตือนภัยล่วงหน้า

- การเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม และการบริหารน้ำหลากที่ไม่สามารถควบคุมได้ จะกำหนดวิธีการในการติดตาม เฝ้าระวังและคาดการณ์สภาพน้ำที่จะเกิดขึ้น แจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือ หรือส่งน้ำบางส่วนเข้าไปในระบบชลประทาน โดยไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการเพาะปลูกพืชของเกษตรกร เพื่อลดระดับน้ำสูงสุดในลำน้ำ

- ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) และศูนย์เครือข่าย (SWOC 1-17) ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิดและจัดทำรายงานรวมถึงการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตามผังการติดต่อและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และได้เปิดให้บริการ สายด่วนแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อสอบถามข้อมูลเรื่องน้ำได้ที่เบอร์ 1460

- คณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ โดยมีเจ้าหน้าที่จากกรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กรมทรัพยากรน้ำ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร กรมโยธาธิการและผังเมือง และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร่วมเป็น คณะอนุกรรมการฯ และมีกรมชลประทาน เป็นฝ่ายเลขานุการ มีหน้าที่ประสานงานแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยง ข้อมูลเพื่อติดตามสภาพภูมิอากาศ น้ำฝน น้ำท่า และวิเคราะห์แนวโน้มสภาพน้ำ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ บริหารจัดการน้ำ โดยมีการประชุมติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำและวางแผนบริหารจัดการน้ำ ทุกสัปดาห์

- การบริหารข้อมูลน้ำฝน น้ำในอ่างฯ น้ำท่า และน้ำท่วม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล พื้นฐานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ให้ทราบสถานการณ์ที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยระบบ สารสนเทศ การรับ-ส่งข้อมูลด้วยระบบ Internet และโทรสาร ตลอดจนการส่งข่าวสารผ่าน SMS ให้กับ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ร่วมกับศูนย์ สารสนเทศดำเนินการพัฒนาโปรแกรม/แอปพลิเคชัน WMSC เพื่อเรียกใช้ข้อมูลที่ได้ส่งเคราะห์ที่จัดเก็บ ในฐานข้อมูลให้สามารถใช้งานได้สะดวกและรวดเร็ว ย่อยต่อการใช้งาน สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและเป็น ประโยชน์ต่อการบริการข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานอื่นและประชาชนทั่วไป อีกทั้ง ทางกรมชลประทานยังมีเว็บ บอร์ดรายงานสถานการณ์น้ำ ในช่องทางอื่น ๆ ทาง Social Network อีกหลายช่องทางเพื่อติดตามสถานการณ์น้ำ

- การประสานงานกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ทำหน้าที่ในการ ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมติดตาม ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในลุ่มน้ำ และเขื่อนหรือที่กักเก็บน้ำ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประเมินผลให้การดำเนินงานการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำสอดคล้องและเป็นไปตามยุทธศาสตร์

(2) การวางแผนการบริหารจัดการน้ำรายจังหวัด ในพื้นที่ลุ่มน้ำต่าง ๆ ทั้ง 22 ลุ่มน้ำ เพื่อกำหนดแนวทางเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยลุ่มน้ำ และหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ

(3) การวางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน ปี 2567 โดยวางแผนการใช้น้ำ และจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุน การใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และสนับสนุนน้ำ ชลประทานเสริมในช่วงต้นฤดูฝน และ/หรือ ช่วงที่เกิดฝนทิ้งช่วง ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญ ในการจัดสรรน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค และการประปา เพื่อการรักษาระบบนิเวศ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การผลักดันน้ำเสีย

เพื่อเกษตรกรรม เพื่อการอุตสาหกรรม โดยมีพื้นที่เป้าหมาย การเพาะปลูกพืชในเขตชลประทานช่วงฤดูฝน ปี 2567 รวมทั้งประเทศ 25.88 ล้านไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปี 17.01 ล้านไร่ พืชไร่ 0.33 ล้านไร่ พืชผัก 0.20 ล้านไร่ อ้อย 1.35 ล้านไร่ ไม้ผล 1.32 ล้านไร่ ไม้ยืนต้น 1.13 ล้านไร่ บ่อปลา 0.53 ล้านไร่ บ่อกึ่ง 0.34 ล้านไร่ และอื่น ๆ 3.67 ล้านไร่ รวมความต้องการใช้น้ำภาคการเกษตร 21,865 ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ยังมีความต้องการใช้น้ำนอกภาคเกษตรอีก 8,381 ล้านลูกบาศก์เมตร ประกอบด้วย การอุปโภค-บริโภค 1,752 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 454 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษากระบวนนิเวศและอื่น ๆ 6,175 ล้านลูกบาศก์เมตร รวมแผนการใช้น้ำในช่วงฤดูฝนทั้งสิ้น 36,185 ล้านลูกบาศก์เมตร

(4) การกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำและบำรุงรักษาพื้นที่รับน้ำในคลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำในพื้นที่ชลประทาน รวมทั้งเสริมกระสอบทรายและคันดิน เพื่อป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ได้เตรียมการขุดลอกคลอง/อ่างเก็บน้ำ และกำจัดวัชพืช

(5) การพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน การขุดบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

(6) ขุดลอกปรับปรุงแหล่งน้ำในพื้นที่ ส.ป.ก. รวมทั้งก่อสร้างแหล่งน้ำ ฝ่ายและระบบส่งน้ำ

(7) การปฏิบัติการฝนหลวง (ช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม)

(7.1) ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่เกษตรกรรมและป่าไม้ เพิ่มปริมาณน้ำฝนในพื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เนื่องจากฤดูฝนมาล่าช้ากว่าปกติหรือฝนทิ้งช่วงระหว่างฤดูเพาะปลูก

(7.2) ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึงและเพื่อสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะปฏิบัติการไปจนถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม

10.2.2 การผลิตทางการเกษตร

(1) การปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากน้ำท่วม น้ำหลาก น้ำเอ่อล้น และฝนตกหนัก

(1.1) ลักษณะการเกิดน้ำท่วมจะมี 3 แบบ คือ

- แบบแรก ท่วมแบบน้ำป่าไหลหลาก จะเกิดในบริเวณพื้นที่ริมเชิงเขา จะมีน้ำหลากท่วมอย่างรวดเร็ว 1 - 2 วัน และหมดไป พืชผักจะเสียหายจากแรงปะทะของกระแสน้ำ

- แบบที่สอง เป็นน้ำท่วมขังในที่ลุ่ม เกิดจากปริมาณน้ำสะสมทั้งจากน้ำฝน และน้ำป่า ความเสียหายจะเกิดจากระดับน้ำและระยะเวลาของการท่วมขัง

- แบบที่สาม โดยเฉพาะภาคใต้ เป็นน้ำท่วมขังของพื้นที่ริมฝั่งทะเลหรือชายฝั่งแม่น้ำ ซึ่งจะมีน้ำจากแบบที่สองมาสมทบกับระดับน้ำทะเลหนุนทั้งบริเวณทะเลอ่าวไทย ทะเลสาบ หรือบริเวณแม่น้ำสายต่างๆ ความเสียหายมาก เนื่องจากน้ำท่วมขังเป็นระยะเวลานาน และระดับน้ำค่อนข้างสูง

(1.2) คำแนะนำการในการดูแลรักษาพืชที่ปลูกแล้ว ก่อนน้ำท่วมขัง

- ทำคันดินรอบสวน ให้มีความสูงและแข็งแรง สามารถป้องกันและต้านทานจากภายนอกที่อาจท่วมล้นเข้าสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เตรียมเครื่องสูบน้ำ เพื่อสูบน้ำออกจากสวนไม้ผลได้ตลอดเวลาทำทางระบายน้ำเพื่อเตรียมระบายน้ำออกจากสวนไม้ผลไว้หลายๆ ทาง เพื่อป้องกันการท่วมขัง

- ตัดแต่งกิ่งค้ำยันต้นไม้ผล เพื่อป้องกันการโค่นล้ม กรณีที่ต้นไม้ผลอยู่ใกล้ทางน้ำไหล ซึ่งดินอาจถูกกัดเซาะ

- เก็บเกี่ยวผลผลิต อย่าให้มีผลอยู่ติดกับต้น และตัดแต่งกิ่งให้เหลือใบน้อยลง

- ให้อุปทานใบที่มีโพแทสเซียมสูง ประมาณ 1-2 ครั้ง

(2) ทบทวนความเสียหายจากภัยพิบัติในอดีตเพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุ และวางแผนป้องกันความเสียหายซ้ำได้ในอนาคต

(2.1) การจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ดังนี้

- พื้นที่ทำการเกษตรที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมขัง ปี 2567 โดยการวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ยช่วงฤดูฝน 30 ปี) ข้อมูลดิน ระดับความลาดชันของพื้นที่ สภาพพื้นที่ (ลุ่ม,ดอน,ที่สูง) ความสามารถในการระบายน้ำของดิน สิ่งกีดขวางทางน้ำ และแผนที่น้ำท่วมในรอบ 10 ปี

- พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มสูง ปี 2567 โดยวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ย ช่วงฤดูฝน 30 ปี ข้อมูลสถิติในรอบ 10 ปีที่มีฝนตกหนัก) ข้อมูลดิน ระดับความลาดชันของพื้นที่ เป็นต้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่และสถิติการเกิดดินถล่มในอดีต ประกอบกับโอกาสในการเกิดพายุฝนในพื้นที่

- พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่เกษตรกรรม ปี 2567 โดยวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ยช่วงฤดูฝน 30 ปี ข้อมูลจำนวนวันที่ฝนไม่ตกหรือตกน้อยกว่า 0.1 มิลลิเมตร ติดต่อกันมากกว่า 7 วัน) ข้อมูลเชิงพื้นที่ แผนที่น้ำท่วมในรอบ 10 ปี ข้อมูลและปัจจัยแวดล้อมอื่นที่สำคัญ (ปริมาณน้ำที่พืชต้องการใช้ตลอดอายุ การเพาะปลูก และปริมาณน้ำต้นทุน)

(2.2) การจัดทำข้อมูลชุดองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ และการดูแลรักษาพืช

(2.3) ติดตาม/เฝ้าระวังสถานการณ์การเกิดภัย แจ้งเตือนภัย ข้อมูลพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดความเสียหายจากน้ำท่วม น้ำหลาก น้ำเอ่อล้น และฝนตกหนัก

(2.4) ออกเยี่ยมเยียนเกษตรกร ให้คำแนะนำการดูแลรักษาตามองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ เพื่อให้มีความพร้อมในการเตรียมการป้องกัน รับมือ และปรับตัว เพื่อลดผลกระทบจากภัยพิบัติได้ทันเวลา

(2.5) ตรวจสอบ เฝ้าระวัง จัดทำบัญชีฟาร์มสัตว์น้ำดูรายในพื้นที่เสี่ยง

(2.6) การวางแผนและจัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ และจัดทำคอกพักสัตว์เคลื่อนที่

(2.7) จัดทำบัญชีทรัพยากร การจัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องมือ ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ 2,289 เครื่อง เครื่องผลักดันน้ำ 617 เครื่อง เครื่องจักรกลสนับสนุนอื่น ๆ 2,476 หน่วย เรือตรวจการ 189 ลำ รถบรรทุก (สัตว์) 118 คัน หลัาแห้ง 6,700 ตัน ถังยังชีพสัตว์ 3,500 ถัง ทีมสัตวแพทย์เคลื่อนที่ 137 หน่วยสัตวแพทย์ 411 คน จุดอพยพสัตว์ 2,371 จุด เมล็ดพันธุ์พืชผัก 53,524 ซอง เมล็ดพันธุ์ข้าว 15 ตัน

(3) การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านหนี้สินของสมาชิกสถาบันเกษตรกร

10.2.3 การสร้างความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดความเสียหาย เพื่อให้อุทกภัย เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับทราบและเตรียมการป้องกัน พร้อมทั้งให้คำแนะนำทางวิชาการ

10.3 การเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย

10.3.1 การบริหารจัดการน้ำ

(1) การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ การแก้ปัญหาการทำการผลิตให้สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำในพื้นที่ โดยการปรับปฏิทินการเพาะปลูกข้าวนาปีเร็วขึ้น 1 เดือน เพื่อลดความเสี่ยงจากน้ำท่วมและใช้พื้นที่สำหรับการเกษตรและเก็บเกี่ยวได้แล้วเสร็จก่อนช่วงฤดูน้ำหลาก โดยเริ่มดำเนินการ

- ในพื้นที่ทุ่งบางระกำ “โครงการบางระกำโมเดล” เริ่มต้นจากส่งน้ำเข้าสู่ระบบชลประทาน ตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม เพื่อให้เกษตรกรได้เพาะปลูกข้าวเร็วขึ้นประมาณ 1 เดือน โดยเริ่มเพาะปลูกตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน (จากเดิมเริ่มเพาะปลูกตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม) ให้สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 15 สิงหาคม โดยใช้ทุ่งบางระกำเป็นแก้มลิงธรรมชาติ รองรับน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก ช่วยป้องกันบรรเทาปัญหาอุทกภัย ซึ่งได้มีการบูรณาการการส่งเสริมอาชีพ โดยนำพันธุ์ปลามาปล่อยลงในทุ่ง ให้เกษตรกรมีอาชีพเสริมจากการทำประมง และส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตจากปลา และผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับเกษตรกรและชุมชน ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวช่วยลดผลกระทบจากอุทกภัยที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ชุมชน และพื้นที่เศรษฐกิจของจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดสุโขทัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ในพื้นที่ลุ่มต่ำ 10 ทุ่ง กลุ่มเจ้าพระยาตอนล่าง ได้แก่ ทุ่งโพธิ์พระยา ทุ่งเจ้าเจ็ดทุ่งบางบาล-บ้านแพน ทุ่งท่าวัง ทุ่งเชียงราก ทุ่งบางกุ้ง ทุ่งฝั่งซ้ายชัยนาท-ป่าสัก ทุ่งบางกุ่ม ทุ่งป่าโมก และทุ่งผักไห่ได้บูรณาการบริหารจัดการปรับปฏิทินการเพาะปลูกข้าวหน้าปีเร็วขึ้น 1 เดือน ด้วยการเริ่มส่งน้ำเข้าสู่ระบบชลประทาน ตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน 2567 เพื่อให้เกษตรกรเริ่มเพาะปลูกได้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 และให้สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 1-15 กันยายน 2567 มีเป้าหมายพื้นที่คาดการณ์เพาะปลูก 0.967 ล้านไร่ ใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก 1,300 ล้านลูกบาศก์เมตร พร้อมทั้ง ได้วางแผนนำแนวคิดการปรับปฏิทินการเพาะปลูกข้าว การสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกร ไปใช้ในการบริหารจัดการในพื้นที่ลุ่มต่ำ 10 ทุ่ง ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ในระยะต่อไป

(2) ใช้อาคารชลประทาน ระบบชลประทาน บริหารจัดการน้ำ

(3) จัดจราจรน้ำ ในแม่น้ำ

(4) ติดตั้งเครื่องจักร-เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ เพื่อเร่งระบายน้ำในพื้นที่ประสบภัย

(5) เสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทานในบริเวณต่าง ๆ ที่พบว่ายังไม่

มีศักยภาพเพียงพอกับขนาดของสถานการณ์น้ำหลากที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

(6) เร่งซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดให้ใช้งานได้ชั่วคราว และงานอื่น ๆ

10.3.2 การผลิตทางการเกษตร

(1) การเสริมคันกันน้ำ/คันคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ งานปิดท่อดูด

ทำนบชั่วคราว

(2) สนับสนุนเสบียงสัตว์ เวชภัณฑ์ เพื่อช่วยเหลือสัตว์ในพื้นที่ประสบภัย

(3) อพยพหรือเคลื่อนย้าย ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ ผลผลิตด้านการเกษตร สู่ที่ปลอดภัย

(4) หากเกิดโรคระบาดสัตว์ ให้ดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรค

(5) การส่งกำลังบำรุงเข้าพื้นที่

(6) บำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นในพื้นที่เกษตรกรรม โดยใช้น้ำหมัก

ชีวภาพ พด.6

(7) ตรวจ วินิจฉัย ป้องกัน และกำจัดโรคพืช สัตว์ สัตว์น้ำ เพื่อไม่ให้เกิดโรค

ระบาดในพื้นที่ประสบอุทกภัย

(8) สนับสนุนเวชภัณฑ์เพื่อป้องกันการระบาดของโรคที่เกิดจากน้ำ

10.3.3 การสร้างการรับรู้ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรวมทั้งประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือเบื้องต้น

10.3.4 การรายงาน รวบรวมและจัดทำรายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ และการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เสนอต่อผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

10.4 การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

10.4.1 การช่วยเหลือและเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562

10.4.2 การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน

(1) สำรวจความเสียหายของระบบชลประทาน เพื่อซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว

(2) ประเมินศักยภาพของปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเตรียมการสนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่และรถยนต์บรรทุกน้ำ

10.4.3 โครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ การป้องกันรักษา และกำจัดโรคระบาดที่เกิดจากน้ำและพืชผลเกษตร การฟื้นฟูพื้นที่ประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร

(1) แนวทางการจัดการพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วม สามารถจำแนกตามสภาพพื้นที่ที่เกิดจากน้ำท่วมออกเป็น 6 ประเภท คือ

(1.1) บริเวณพื้นที่ที่น้ำท่วมนานจนเกิดเน่าเสีย ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่การเกษตร พื้นที่ในชุมชนและอุตสาหกรรม ให้ใช้สารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นจากสารเร่งซูเปอร์ พด. 6 จำนวน 15 - 25 ลิตรต่อไร่ ในน้ำท่วมขังลึก 10 - 15 ซม. หากความลึกเฉลี่ย 75 ซม. ให้ใช้น้ำหมักชีวภาพเฉลี่ย 120 ลิตรกรณีน้ำขังมีความลึกมากกว่าที่ระบุไว้ให้คำนวณตามสัดส่วน โดยเทลงบริเวณที่น้ำท่วมขังที่มีกลิ่นเน่าเหม็นทุก ๆ 10 วัน และบริเวณน้ำท่วมที่มีกลิ่นเน่าเหม็นมากทุก ๆ 3 วัน เพื่อช่วยบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นก่อน

(1.2) พื้นที่นาข้าวที่อยู่ในเขตชลประทาน กรณีที่นาข้าวถูกน้ำท่วมจนเสียหายหมดให้ใช้ พด.2 ในอัตรา 5 ลิตรต่อพื้นที่ 1 ไร่ ราวเพื่อให้ตอซังย่อยสลายเร็วขึ้น หากกรณีพื้นที่นาข้าวเป็นดินเปรี้ยวจัดรุนแรงมากถึงรุนแรงปานกลาง ใช้วัสดุปูนเพื่อการเกษตร (ปูนมาร์ล โดโลไมท์) ในพื้นที่นาข้าวที่เป็นดินเปรี้ยวจัด ในอัตรา 100 - 300 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อช่วยปรับสภาพดินให้เป็นกลาง

(1.3) พื้นที่นาข้าวที่อยู่นอกเขตชลประทาน หากนาข้าวถูกน้ำท่วมจนเสียหายหมดให้ใช้ พด.2 ในอัตรา 5 ลิตรต่อพื้นที่ 1 ไร่ พร้อมกันนั้นกรมพัฒนาที่ดินยังแจกเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดให้เกษตรกร ปลูกหลังน้ำลด เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน และเพิ่มธาตุอาหาร จำพวกปอเทือง โสนแอฟริกัน ถั่วพราง ถั่วมะแฮะและพืชตระกูลถั่ว ให้เกษตรกรปลูก ช่วยเพิ่มการดูดซับธาตุอาหารพืชในดิน ลดการสูญเสียธาตุอาหารจากการถูกชะล้าง และเพิ่มธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ตามชนิดและปริมาณที่เหมาะสมกับพืชที่ปลูก ในอัตราประมาณ 5 - 8 กิโลกรัมต่อไร่

(1.4) พื้นที่นาข้าวที่ถูกน้ำพัดพาหน้าดิน กรณีที่นาข้าวถูกน้ำพัดพาหน้าดิน ทำให้หน้าดินสูญเสียแร่ธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ให้ปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมักในอัตรา 2 ตันต่อไร่ เพื่อปรับปรุงสภาพดินให้มีความอุดมสมบูรณ์

(1.5) พื้นที่ไม้ผล หรือไม้ยืนต้น กรณีพื้นที่ไม้ผล หรือไม้ยืนต้นถูกน้ำท่วม ควรปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่สวนผลไม้ หลังน้ำลด เพื่อช่วยเหลือรากต้นไม้ผลที่ขาดออกซิเจน ขณะที่เศษซากพืชซากสัตว์ที่ทับถมอยู่ในดินเกิดการย่อยสลายในสภาพไม่มีอากาศ เกิดเป็นก๊าซพิษที่เป็นอันตรายต่อรากต้นไม้ เช่น ก๊าซมีเทน ก๊าซไข่เน่า เป็นต้น หลังจากน้ำเริ่มลดลงใกล้แห้งต้องรีบดำเนินการแก้ไขและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับต้นไม้ผล หากพบว่า ต้นไม้ที่ลำต้นเอนใกล้ล้ม ให้ใช้ไม้ยาวๆ ค้ำยันไว้ โดยไม่เข้าไปเหยียบย่ำโคนต้นจากนั้นต้องระบายน้ำที่แช่ขังบริเวณโคนต้นออกให้หมด เมื่อดินเริ่มแห้งให้ตัดแต่งกิ่งที่ใบแก่และใบที่ไม่ได้รับแสงแดดออก ใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีบำรุงดิน โดยใช้บริเวณรอบ ๆ ทรงพุ่มสำหรับปุ๋ยหมักที่ใช้ให้ขยายเชื้อสารเร่งชุปเปอร์ พด.3 ก่อน รดด้วยน้ำหมักชีวภาพที่เตรียมจากสารเร่งชุปเปอร์ พด.2 เจือจาง 1:500 เพื่อเร่งการเจริญของระบบรากพืช กรณีพื้นที่ปลูกไม้ผลที่เป็นดินกรด ใช้วัสดุปูนเพื่อการเกษตร (ปูนมาร์ล โดโลไมท์) ในอัตราประมาณ 500 - 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อปรับสภาพดินที่มีปัญหา เช่น ดินกรด ดินเปรี้ยว แก้ไขความเป็นกรดแอมโมเนียมในดิน และช่วยให้เนื้อดินไม่แน่นทึบ โดยการหว่านให้ทั่วพื้นที่หรือรอบโคนต้นแล้วไถกลบจะช่วยให้ดินมีสภาพเป็นกลาง

(1.6) พื้นที่ปลูกพืชไร่ หากพืชตายเหลือแต่ตอซัง ให้ทำการไถกลบเศษซากพืชและส่งเสริมให้ปลูกถั่ว หรือพืชปุ๋ยสดโดยพิจารณาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการดำเนินการ หากเกิดพื้นที่น้ำท่วม และมีน้ำไหลหลากด้วย และกลัวว่าสภาพดินอาจเสื่อมเกษตรกรควรปรึกษาหมอดินเพื่อตรวจสอบสภาพดินก่อนว่า ขาดธาตุอาหารประเภทใดบ้าง อย่างไรก็ตามหากพื้นที่น้ำท่วมขัง โดยไม่มีการชะล้างหน้าดิน เมื่อน้ำลดแล้ว จุลินทรีย์หน้าดินก็มีเหมือนเดิม ไม่จำเป็นต้องปรับสภาพดิน เพราะดินส่วนล่างยังปกติทุกอย่าง

(2) แนวทางการจัดการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากความแห้งแล้งจากฝนทิ้งช่วงในพื้นที่เกษตรกรรม

(2.1) การกักเก็บน้ำไว้บนผิวดิน เป็นการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำผิวดิน เพื่อให้เกษตรกรกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงแล้ง เป็นแหล่งน้ำสำรองในระยะฝนทิ้งช่วง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำที่ดินมากขึ้นโดยการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (1,260 ลบ.ม.)

(2.2) การเก็บน้ำไว้ใต้ดิน

- การเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เพื่อช่วยให้ดินเก็บกักน้ำได้มากขึ้น

- การรณรงค์ไถกลบตอซังแทนการเผาในพื้นที่เกษตร เพื่อลดการสูญเสียน้ำและสามารถใช้เศษวัสดุทางการเกษตรสำหรับคลุมดินลดการระเหยของน้ำ

- รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อรักษาความชุ่มชื้นให้กับดิน โดยการปลูกหญ้าแฝกรอบ ๆ ต้นไม้ผล หรือ รอบแปลงปลูกผัก ในช่วงหน้าแล้งให้ตัดใบหญ้าแฝก เพื่อลดการคายน้ำลดการใช้น้ำของหญ้าแฝก ใช้ใบคลุมโคนต้นไม้และแปลงผัก

- การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ช่วยในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ ชะลอความเร็วของน้ำทำให้น้ำซึมลงดินเป็นน้ำใต้ดินเพื่อเติมให้กับแหล่งน้ำในพื้นที่ตอนล่างลดปริมาณตะกอนดินที่จะไปสะสมในแหล่งน้ำและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ

(2.3) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม โดยการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้ความสมัครใจของเกษตรกร

10.4.4 เศรษฐกิจและสังคม คริวเรือนเกษตรกร ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน การวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติ ในเชิงเศรษฐกิจมหภาค (Macro - Economic Impact) และผลกระทบต่อมนุษย์และสังคม (Human/Social Impact) การประเมินความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญ ในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วนตามระยะเวลา 3 ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว โดยระดมเจ้าหน้าที่ ให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว และประชาสัมพันธ์ ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 13 แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝนปี 2567 จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
แผนงาน : การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ	
1. การบริหารจัดการน้ำ	
1) การติดตามสภาพอากาศ ปริมาณน้ำ วิเคราะห์และประเมิน ความเสี่ยง และวางแผนการบริหารจัดการน้ำ	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์จังหวัดสระบุรี
2) การวางแผนการบริหารจัดการน้ำรายจังหวัด เพื่อกำหนดแนวทาง ฝักระวังแจ้งเตือนภัย และหาวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ให้เหมาะสม	โครงการชลประทานสระบุรี
3) การวางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝน ในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน ปี 2567	1. โครงการชลประทานสระบุรี 2. สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี
4) การกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำและบำรุงรักษาพื้นที่รับน้ำใน คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำในพื้นที่ชลประทาน	โครงการชลประทานสระบุรี
5) การพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน การขุดบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	1. โครงการชลประทานสระบุรี 2. สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี
6) ขุดลอกปรับปรุงแหล่งน้ำในพื้นที่ ส.ป.ก. รวมทั้งก่อสร้างแหล่งน้ำ ฝาย และระบบส่งน้ำ ประกอบด้วย ก่อสร้างฝาย ระบบส่งน้ำ	1. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด สระบุรี 2. โครงการชลประทานสระบุรี 3. สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี
7) การปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมทั้งช่วง รวมทั้งเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักในเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคกลาง
2. การผลิตทางการเกษตร	
1) การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านหนี้สินของสมาชิกสถาบันเกษตรกร	1. สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี 2. สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี 3. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี 4. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี 5. การยางแห่งประเทศไทยจังหวัด นครราชสีมา
2) การจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และแนะนำเกษตรกรในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อลดความเสี่ยง	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์จังหวัดสระบุรี
3) ตรวจสอบ ฝักระวัง จัดทำบัญชีฟาร์มสัตว์น้ำดูรายในพื้นที่เสี่ยง	สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี
4) การวางแผนการอพยพสัตว์ จัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ และจัดทำคอกพักสัตว์เคลื่อนที่	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
5) จัดทำบัญชีทรัพยากร การจัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องมือ รวมทั้งเสบียงสัตว์ และเมล็ดพันธุ์พืชไร่	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี
3. การสร้างการรับรู้	
1) ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัย	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี
แผนงาน : การเผชิญเหตุและและการหยุดยั้งความเสียหาย	
1. การบริหารจัดการน้ำ	
1) ใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำหลาก	โครงการชลประทานสระบุรี
2) ใช้อาคารชลประทาน ระบบชลประทาน บริหารจัดการน้ำ	โครงการชลประทานสระบุรี
3) จัดจรรจนํ้าในแม่น้ำ	โครงการชลประทานสระบุรี
4) ติดตั้งเครื่องจักร-เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ เพื่อเร่งระบายน้ำในพื้นที่ประสบภัย	โครงการชลประทานสระบุรี
5) เสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทานในบริเวณต่าง ๆ ที่พบว่ายังไม่ศักยภาพเพียงพอ	โครงการชลประทานสระบุรี
6) เร่งซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดให้ใช้งานได้ชั่วคราว	โครงการชลประทานสระบุรี
2. การผลิตทางการเกษตร	
1) การเสริมคันกั้นน้ำ/คันคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ งานปิดท่อดูดทำนบชั่วคราว	โครงการชลประทานสระบุรี
2) สนับสนุนเสบียงสัตว์ เวชภัณฑ์ เพื่อช่วยเหลือสัตว์ในพื้นที่ประสบภัย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี
3) อพยพหรือเคลื่อนย้าย ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ ผลผลิตด้านการเกษตร สูที่ปลอดภัย	1. สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี 2. สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี 3. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี
4) หากเกิดโรคระบาดสัตว์ ให้ดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรค	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี
5) การส่งกำลังบำรุงเข้าพื้นที่	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี
6) บำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นในพื้นที่เกษตรกรรม โดยใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.6	สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี
7) ตรวจ วินิจฉัย ป้องกัน และกำจัดโรคพืช สัตว์ ประมง (เพื่อไม่ให้เกิดโรคระบาดในพื้นที่ประสบอุทกภัย)	1. สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี 2. สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี 3. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี 4. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท
8) สนับสนุนเวชภัณฑ์เพื่อป้องกันการระบาดของโรคที่เกิดจากน้ำ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี
3. การสร้างการรับรู้	
1) จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประเมินความเสียหาย และความต้องการช่วยเหลือเบื้องต้น	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
แผนงาน : การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม	
1. การช่วยเหลือและเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562	1. สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี 2. สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี 3. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี
2. การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน	
1) สำรวจความเสียหายของระบบชลประทาน เพื่อซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว	โครงการชลประทานสระบุรี
2) ประเมินศักยภาพของปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อเตรียมการในช่วงฤดูแล้ง	โครงการชลประทานสระบุรี
3. โครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาด การฟื้นฟูพื้นที่	1. สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี 2. สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี 3. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี 4. สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี 5. โครงการชลประทานสระบุรี 6. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท
4. วิเคราะห์ความเสียหายและความสูญเสียที่เกิดจากภัย ด้านเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนเกษตรกร	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์จังหวัดสระบุรี

แผนภาพที่ 11 แผนเผชิญเหตุและแนวทางป้องกันอุทกภัย พื้นที่จังหวัดสระบุรี (กรมชลประทาน)

11. แผนผังความเชื่อมโยงมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จากข้อ 7 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567 ตามที่มติคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2567 จำนวน 10 มาตรการ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ทันต่อสถานการณ์ ประกอบด้วย 1) คาดการณ์ชี้เป้าและแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง (มี.ค. 67 เป็นต้นไป) 2) ทบทวน ปรับปรุง เกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำอย่างบูรณาการในระบบลุ่มน้ำและกลุ่มลุ่มน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน) 3) เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือ อาคารชลศาสตร์ระบบระบายน้ำโทรมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง และศูนย์อพยพให้สามารถรองรับสถานการณ์ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง (ช่วงฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน) 4) ตรวจสอบพร้อมติดตามความมั่นคงปลอดภัย คันกั้นน้ำ ทำนบพนังกันน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน) 5) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำอย่างเป็นระบบ(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน) 6) ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ (ตลอดช่วงฤดูฝน) 7) เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน (ภายใน พ.ค. -พ.ย. 67) 8) สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชนในการให้ข้อมูลสถานการณ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน) 9) การสร้างการรับรู้ศูนย์บริการข้อมูลสถานการณ์น้ำ และประชาสัมพันธ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน) และ10) ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้กำหนดแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ให้สอดคล้องกับมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

แผนภาพที่ 12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2567 ของ สทช. กับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

กฎหมาย ระเบียบ
และ แนวทางปฏิบัติการจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

กฎหมาย ระเบียบ

1. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562
2. หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563
3. หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564
4. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550
5. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
6. พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 และ พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551
7. ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือชาวประมงที่ประสบภัยธรรมชาติ พ.ศ. 2541
8. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560
9. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561

แผนผังขั้นตอนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรส่วนภูมิภาค ยกเว้น กรุงเทพมหานคร

 สถานการณ์ภัยรุนแรง
ไม่เกิน 90 วัน

ขออนุมัติขยายวงเงินอุดหนุนโครงการไปยังกระทรวงการคลัง

7.1 เสนอกระทรวงการคลัง

ปลั๊ตๆ มีอำนาจอนุมัติวงเงินบัตรเครดิต
ภายในวงเงิน 50 ล้านบาท

✓ ภายใน 10 วันการ

๑๖๖

100
 90
 80
 70
 60
 50
 40
 30
 20
 10
 0

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

8. โอนเงินให้จังหวัด เพื่อเบิกจ่ายให้เกษตรกร

มีวงเงินเพียงพอ

ระดับส่วนกลาง

สพ.กษ.ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน

กสท./กปม./กปศ. ตรวจสอบเอกสาร

ระดับพื้นที่

30 วัน นับแต่วันที่เกิดภัย

ผู้ว่า มีอำนาจอนุมัติภายในวงเงิน 20 ล้านบาท

10. ຈຸດປະສານທາງການພັດທະນາ

เอกสาร/ประเภต/ปศุสัตว์อำเภอ จิตพำ
รายละเอียดนำเสนอ ก.พ.อ./ก.พ.ภ.ก.
พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ใช้เงินอุดหนุน
ตามที่ได้รับจัดสรรจากผู้ว่าฯ หรือเสนอให้
ดำเนินการสนับสนุนจากจังหวัดหรือส่วนกลาง

1. เกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งความเสียหาย (ภข 01)
2. ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/นายอบต./นายกเทศมนตรีประจำท้องที่ ตรวจสอบและรับรองความเสียหาย
3. คณะกรรมการตรวจสอบความเสียหายระดับหมู่บ้านตรวจสอบและรับรองความเสียหาย แล้วดำเนินการ
4. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตร/ประมง/ปศุสัตว์อำเภอ ตรวจสอบและคำนวณมูลค่าการช่วยเหลือ
5. ผู้มีหน้าที่ข้อ 01 และประมวลใบแบบ ภข 02

2
น.ส.อ.พัชรณิศา

เกษตรจังหวัด/ปริมังจังหวัด/ปศุสัตว์
จังหวัด จัดทำรายละเอียด นำเสนอ
ก.ช.ก.จ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้
ใช้เงินอุดหนุนราชการ ในอำนาจผู้ว่า หรือ
เสนอให้ขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง

✓ 40 วัน นับแต่วันที่เกิดภัย

นายอำเภอ/ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภออนุมัติ
จ่ายเงินทดรองฯ ได้ตามจำนวนที่วางจัดสรรให้

ในอำเภอลำปาง จังหวัด
ไม่เกิน 50 วัน

၃

မတု မုဒု မုဒုဒါဒါဒါ

สนง.เกษตร/ประมง และปลื้ลัฒน์จ้งหวัด
เสนอกรมต่นล่งกัต

4

✓ 10 วัน นับแต่วันท

นการพิจารณา ของ ก.ช.อ.จ.

ค.บ.จ.	คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด
ค.บ.จ.บ.ก.บ.ก.	คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติยาก/ถ้ำน้ำ
ภ. 01	แบบความจำเป็นขอรับความช่วยเหลือ
ภ. 02	แบบประมวลรายชื่อบุคคลและกลุ่มอาชีพ (ระดังหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ)
ภ. 03	แบบคำขอจัดตั้งโรงเรียน / บัณฑิตวิทยาลัย

การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ และมาตรการอื่นๆ ของ กษ.

ระเบียบกระทรวงการคลังฯ ว่าด้วยเงินอุดหนุนเกษตรกรเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2562
หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนเกษตรกรเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2563
หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2564

ด้านพืช

- ❖ ข้าว ไร่ละ 1,340 บาท (1.113 บาท)
- ❖ พืชไร่และพืชผัก ไร่ละ 1,980 บาท (1,148 บาท)
- ❖ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ ไร่ละ 4,048 บาท (1,690 บาท)

ด้านปศุสัตว์

- ❖ โค ตัวละ 13,000-35,000 บาท (ไม่เกินรายละ 5 ตัว) (6,000-20,000 บาท ไม่เกิน 2 ตัว)
- ❖ กระบือ ตัวละ 15,000-39,000 บาท (ไม่เกินรายละ 5 ตัว) (8,000-22,000 บาท ไม่เกิน 2 ตัว)
- ❖ สุกร ตัวละ 1,500-3,000 บาท (ไม่เกินรายละ 10 ตัว) (1,300-3,000 บาท)
- ❖ แพะ/แกะ ตัวละ 1,500-3,000 บาท (ไม่เกินรายละ 10 ตัว) (1,000-2,000 บาท)
- ❖ ไก่พื้นเมือง/ไก่วง ตัวละ 30-80 บาท (ไม่เกินรายละ 300 ตัว) (25-50 บาท)
- ❖ ไก่ไข่/เป็ดไข่ ตัวละ 30-100 บาท (ไม่เกินรายละ 1,000 ตัว) (20-80 บาท)
- ❖ ไก่เนื้อ ตัวละ 20-50 บาท (ไม่เกินรายละ 1,000 ตัว)
- ❖ เป็ดเนื้อ/เป็ดเทศ ตัวละ 30-80 บาท (ไม่เกินรายละ 1,000 ตัว) (20-50 บาท)
- ❖ นกกระทา ตัวละ 10-30 บาท (ไม่เกินรายละ 1,000 ตัว) (8-15 บาท)
- ❖ นกกระเจียว ตัวละ 2,000 บาท (ไม่เกินรายละ 10 ตัว)
- ❖ ห่าน ตัวละ 100 บาท (ไม่เกินรายละ 300 ตัว)

กรมเกษตรกรเข้าร่วมโครงการประกันภัยกับ ธ.ก.ส.

ข้าวนาปี ปีการผลิต 2565 (Tier+2) ได้รับความคุ้มครอง 1,430 บาท/ไร่

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต 2565 (Tier+2) ได้รับความคุ้มครอง 1,740 บาท/ไร่

“การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ
มุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อน เฉพาะหนี้ของผู้ประสบภัย แต่ไม่ได้มุ่งหมาย
ที่จะชดเชยความเสียหาย”

สัตว์น้ำ (ประมง)

- ❖ ปลาทุกชนิด/สัตว์น้ำอื่น ไร่ละ 4,682 บาท (ไม่เกินรายละ 5 ไร่ (4,225 บาท)
- ❖ กุ้ง/หอยทะเล ไร่ละ 11,780 บาท (ไม่เกินรายละ 5 ไร่ (10,920 บาท)
- ❖ กระดังง์/บ่อซีเมนต์ ตรม. ละ 368 บาท (ไม่เกินรายละ 80 ตรม. (315 บาท)

อื่นๆ

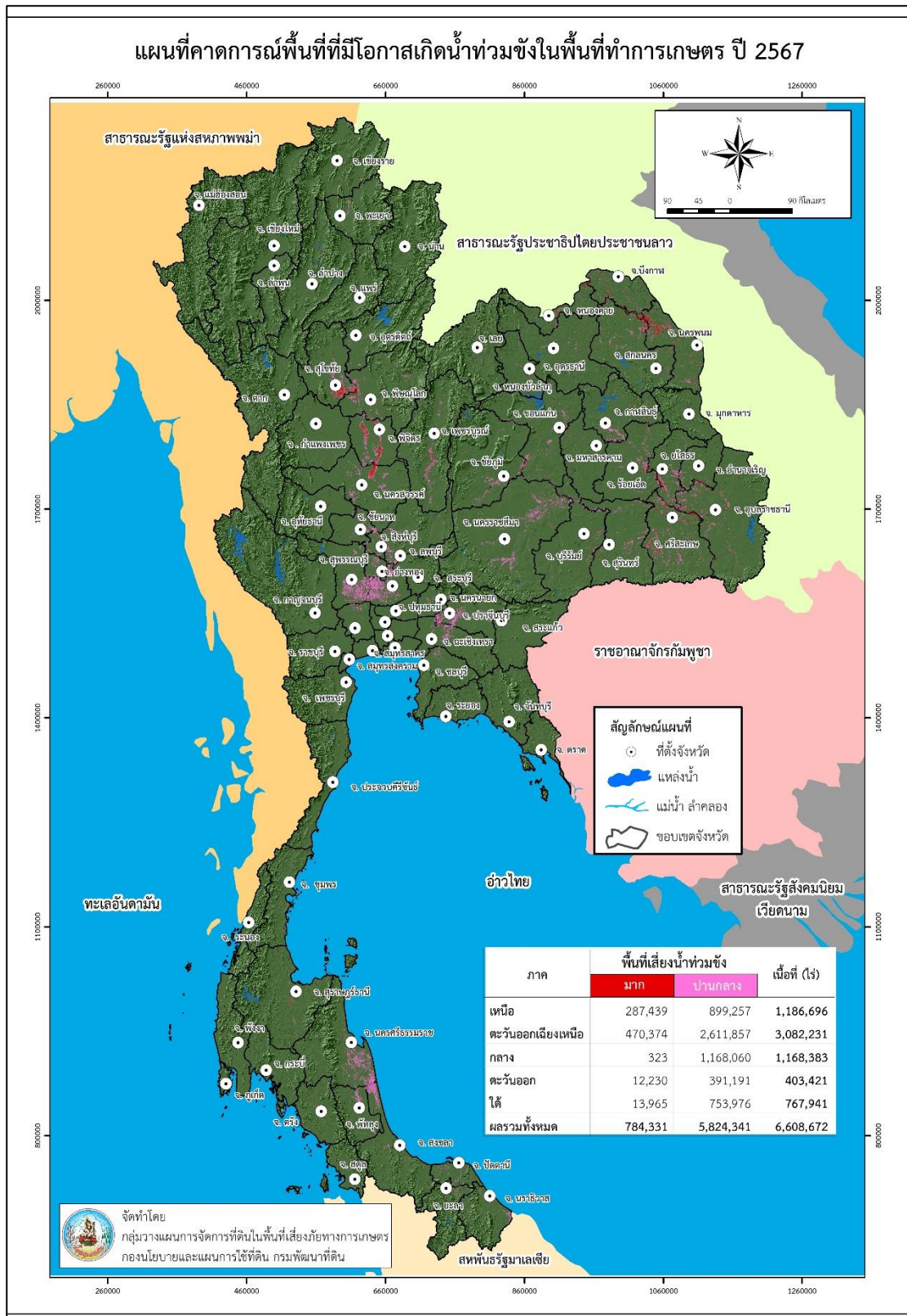
- ❖ ช่วยเหลือค่าขนย้ายดินโคลนไม่เกิน 35,000 บาท/ราย
- ❖ ช่วยเหลือค่าปรับเปลี่ยนแปลงพื้นที่ เหมากจ่าย 800 บาท/ไร่ (700 บาท)
- ❖ ช่วยเหลือค่าปรับพื้นที่ทำนาเกลือ ไร่ละ 1,220 บาท ไม่เกิน 30 ไร่
- ❖ ช่วยเหลือค่าเครื่องมือประกอบอาชีพไม่เกิน 11,400 บาท/ครัวเรือน
- ❖ ช่วยเหลือค่าซ่อมแซมคอกสัตว์/โรงเรือน/ยุ้งฉาง ครัวเรือนละไม่เกิน 5,700 บาท

ติดต่อขอรับสิทธิการช่วยเหลือได้ที่ สำนักงานเกษตร/ประมง/ ปศุสัตว์ อำเภอ หรือ เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรฯ ใกล้บ้านท่าน

หมายเหตุ : หลักเกณฑ์/คุณสมบัติเกษตรกรที่ได้รับการช่วยเหลือ ได้แก่

1. เป็นเกษตรกรที่มีพื้นที่การผลิตเสียหายในพื้นที่ที่ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
2. ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับหน่วยงานของ กษ. ก่อนเกิดภัย

ภาคผนวก ข

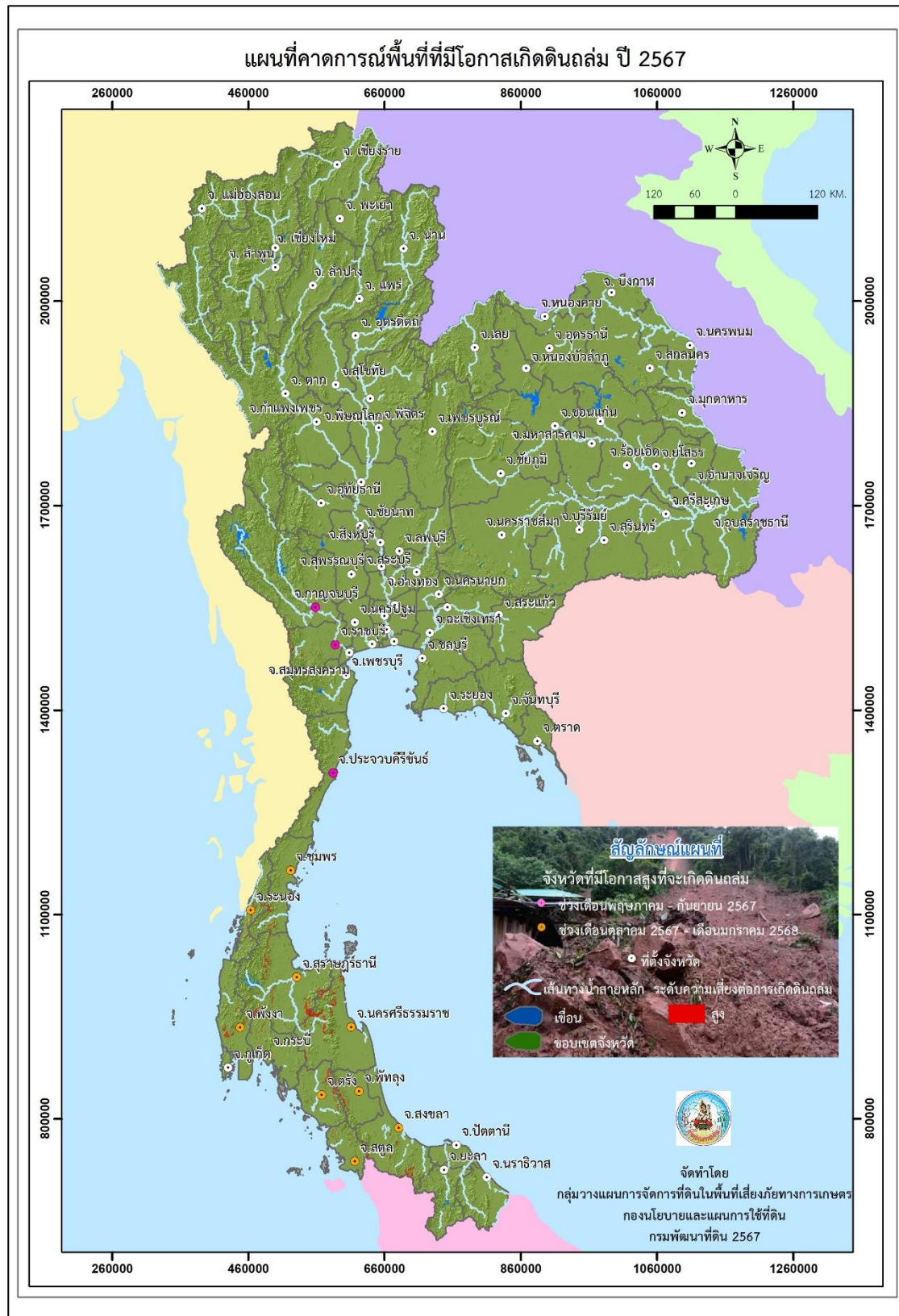

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติม

ตารางแสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2567 (รายตำบล)

ภาคผนวก ค

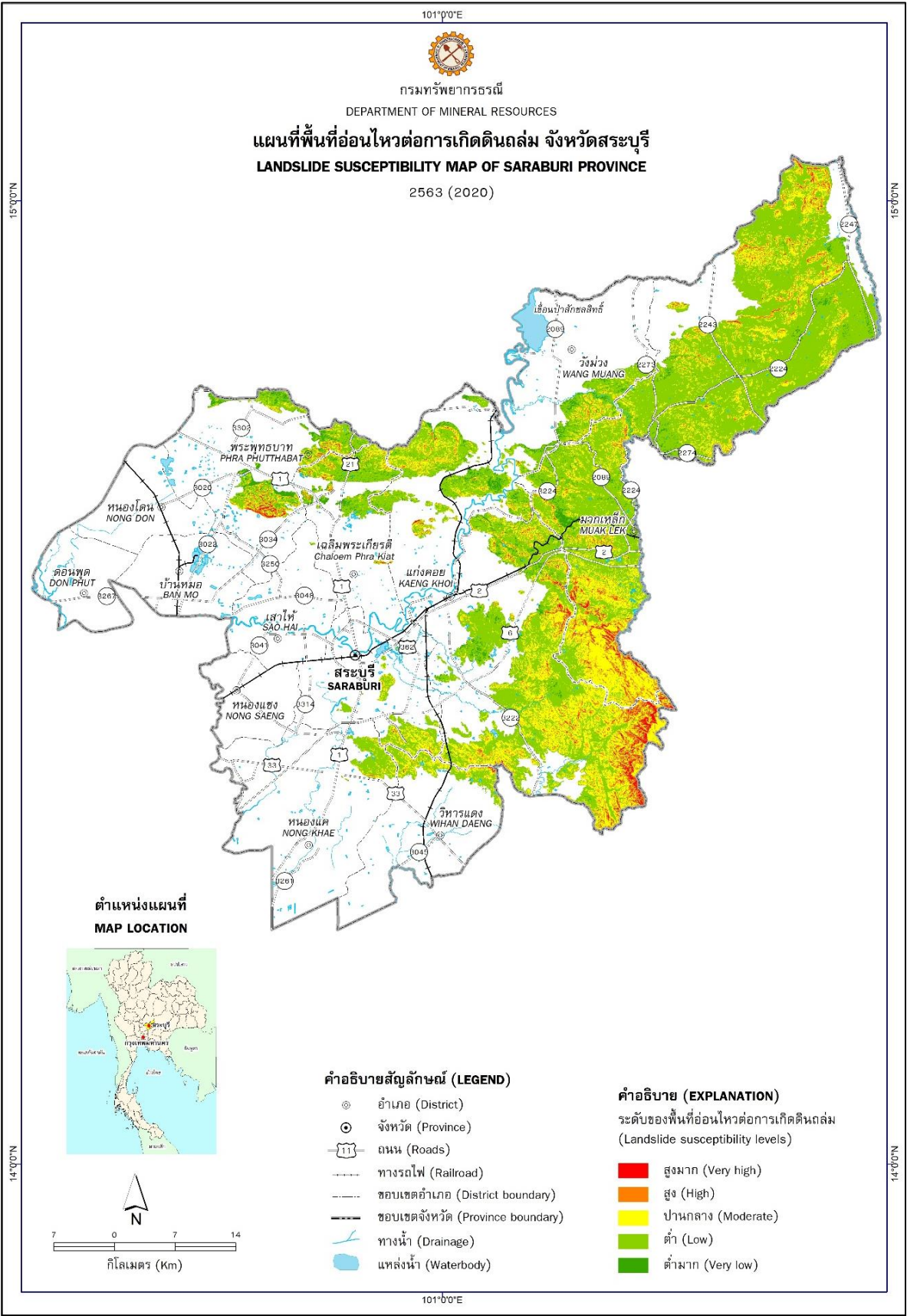

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติม

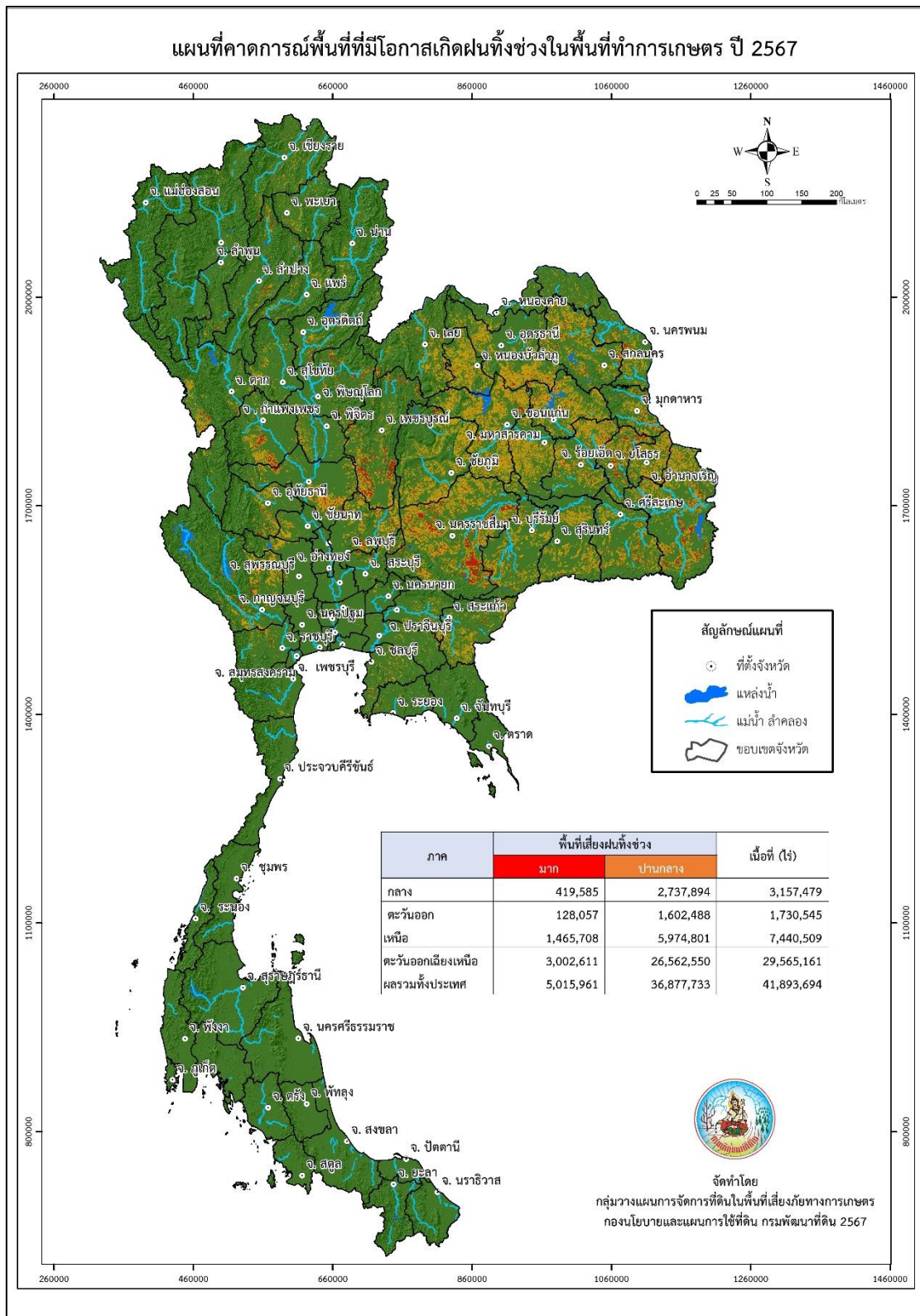
ตารางแสดงพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม ปี 2567 (รายตำบล)

ภาคผนวก ง

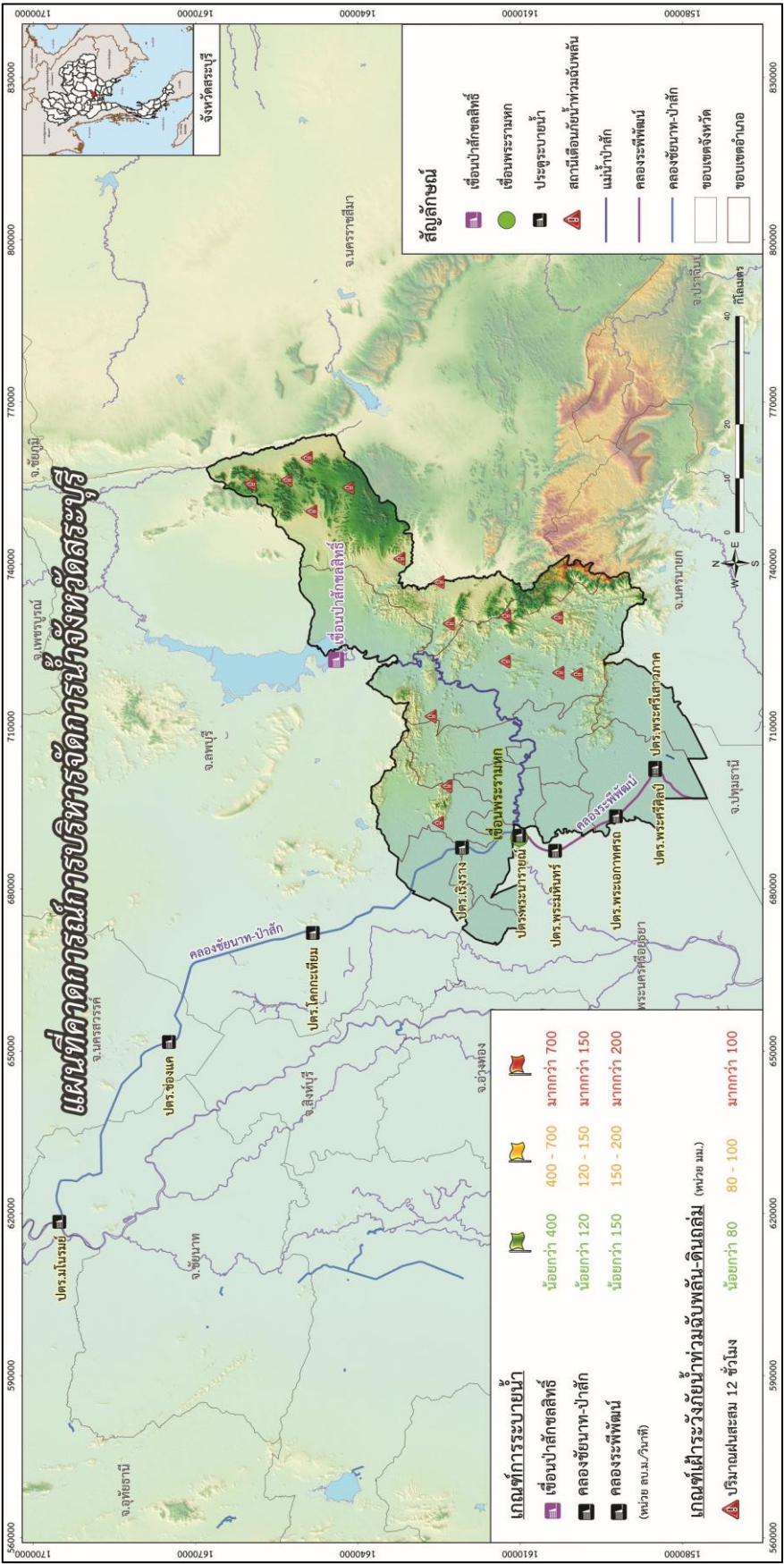
ภาคผนวก จ

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติม
ตารางแสดงพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2567 (รายตำบล)

ภาคผนวก ฉ

ภาคผนวก ช

แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำ
ในช่วงฤดูฝน ปี 2567

ภาคผนวก ข-1

แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำป่าสักชลสิทธิ์ ในช่วงฤดูฝน 2567
(ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2567 ถึง เดือนตุลาคม 2567)

ลำดับที่	ช่วงวันที่	ความต้องการน้ำจากอ่าง-ล้าน ม. ³						หมายเหตุ	
		เกษตร	อุปโภคบริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	อื่นๆ	รวม		
1	1 พ.ค. - 5 พ.ค.	2.53	2.20	0.00	1.75	0.00	6.48	ความต้องการน้ำรายเดือน - ล้าน ลบ.ม.	
2	6 พ.ค. - 12 พ.ค.	3.54	3.08	0.00	2.45	0.00	9.07	- พฤษภาคม 2567	40.16
3	13 พ.ย. - 19 พ.ย.	3.54	3.08	0.00	2.45	0.00	9.07	- มิถุนายน 2567	38.87
4	20 พ.ค. - 26 พ.ค.	3.54	3.08	0.00	2.45	0.00	9.07	- กรกฎาคม 2567	40.16
5	27 พ.ค. - 2 มิ.ย.	3.54	3.08	0.00	2.45	0.00	9.07	- สิงหาคม 2567	28.52
6	3 มิ.ย. - 9 มิ.ย.	3.54	3.08	0.00	2.45	0.00	9.07	- กันยายน 2567	25.93
7	10 มิ.ย. - 16 มิ.ย.	3.54	3.08	0.00	2.45	0.00	9.07	- ตุลาคม 2567	26.36
8	17 มิ.ย. - 23 มิ.ย.	3.54	3.08	0.00	2.45	0.00	9.07		
9	24 มิ.ย. - 30 มิ.ย.	3.54	3.58	0.00	1.95	0.00	9.07	รวมทั้งสิ้น	200.00
10	1 ก.ค. - 7 ก.ค.	3.54	3.58	0.00	1.95	0.00	9.07		
11	8 ก.ค. - 14 ก.ค.	3.54	3.58	0.00	1.95	0.00	9.07		
12	15 ก.ค. - 21 ก.ค.	3.54	3.58	0.00	1.95	0.00	9.07		
13	22 ก.ค. - 28 ก.ค.	3.54	3.58	0.00	1.95	0.00	9.07		
14	29 ก.ค. - 4 ส.ค.	0.00	3.50	0.00	5.57	0.00	9.07		
15	5 ส.ค. - 11 ส.ค.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
16	12 ส.ค. - 18 ส.ค.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
17	19 ส.ค. - 25 ส.ค.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
18	26 ส.ค. - 1 ก.ย.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
19	2 ก.ย. - 8 ก.ย.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
20	9 ก.ย. - 15 ก.ย.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
21	16 ก.ย. - 22 ก.ย.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
22	23 ก.ย. - 29 ก.ย.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
23	30 ก.ย. - 6 ต.ค.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
24	7 ต.ค. - 13 ต.ค.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
25	14 ต.ค. - 20 ต.ค.	0.00	3.50	0.00	2.55	0.00	6.05		
26	21 ต.ค. - 27 ต.ค.	0.00	3.50	0.00	2.27	0.00	5.77		
27	28 ต.ค. - 31 ต.ค.	0.00	3.00	0.00	0.30	0.00	3.30		
รวมทั้งสิ้น		45.00	91.16	0.00	64.84	0.00	200.00		

ภาคผนวก ข-2

แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาว ในช่วงฤดูฝน 2567
(ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2567 ถึง เดือนตุลาคม 2567)

ลำดับที่	ช่วงวันที่	ความต้องการน้ำจากอ่าง-ลำน้ำ ม. ³						หมายเหตุ	
		เกษตร	อุปโภคบริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	อื่นๆ	รวม		
1	1 พ.ค. - 5 พ.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038	ความต้องการน้ำรายเดือน - ลำน้ำ ลพ.ม.	
2	6 พ.ค. - 12 พ.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038	- พฤษภาคม 2567	0.19
3	13 พ.ย. - 19 พ.ย.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038	- มิถุนายน 2567	0.15
4	20 พ.ค. - 26 พ.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038	- กรกฎาคม 2567	0.15
5	27 พ.ค. - 2 มิ.ย.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038	- สิงหาคม 2567	0.17
6	3 มิ.ย. - 9 มิ.ย.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038	- กันยายน 2567	0.13
7	10 มิ.ย. - 16 มิ.ย.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038	- ตุลาคม 2567	0.19
8	17 มิ.ย. - 23 มิ.ย.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038		
9	24 มิ.ย. - 30 มิ.ย.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038	รวมทั้งสิ้น	0.98
10	1 ก.ค. - 7 ก.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038		
11	8 ก.ค. - 14 ก.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038		
12	15 ก.ค. - 21 ก.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038		
13	22 ก.ค. - 28 ก.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038		
14	29 ก.ค. - 4 ส.ค.	0.030	0.000	0.000	0.001	0.002	0.033		
15	5 ส.ค. - 11 ส.ค.	0.030	0.000	0.000	0.001	0.002	0.033		
16	12 ส.ค. - 18 ส.ค.	0.030	0.000	0.000	0.001	0.002	0.033		
17	19 ส.ค. - 25 ส.ค.	0.030	0.000	0.000	0.001	0.002	0.033		
18	26 ส.ค. - 1 ก.ย.	0.030	0.000	0.000	0.001	0.002	0.033		
19	2 ก.ย. - 8 ก.ย.	0.030	0.000	0.000	0.001	0.002	0.033		
20	9 ก.ย. - 15 ก.ย.	0.030	0.000	0.000	0.001	0.002	0.033		
21	16 ก.ย. - 22 ก.ย.	0.030	0.000	0.000	0.001	0.002	0.033		
22	23 ก.ย. - 29 ก.ย.	0.030	0.000	0.000	0.001	0.002	0.033		
23	30 ก.ย. - 6 ต.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038		
24	7 ต.ค. - 13 ต.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038		
25	14 ต.ค. - 20 ต.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038		
26	21 ต.ค. - 27 ต.ค.	0.035	0.000	0.000	0.001	0.002	0.038		
27	28 ต.ค. - 31 ต.ค.	0.035	0.000	0.000	0.000	0.000	0.035		
รวมทั้งสิ้น		0.90	0.00	-	0.03	0.05	0.98		

- อัตราการระบายน้ำผ่าน River Outlet สูงสุด - ลำน้ำ ลพ.ม./วัน

ภาคผนวก ข-3

แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำบ้านดง ในช่วงฤดูฝน 2567
(ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2567 ถึง เดือนตุลาคม 2567)

ลำดับที่	ช่วงวันที่	ความต้องการน้ำจากอ่าง-ลำน้ำ ม. ³						หมายเหตุ	
		เกษตร	อุปโภค บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	อื่นๆ	รวม		
1	1 พ.ค. - 5 พ.ค.	0.150	0.030	0.000	0.002	0.002	0.184	ความต้องการน้ำรายเดือน - ลำน้ำ ลพ.ม.	
2	6 พ.ค. - 12 พ.ค.	0.150	0.030	0.000	0.002	0.002	0.184	- พฤษภาคม 2567	0.92
3	13 พ.ย. - 19 พ.ย.	0.150	0.030	0.000	0.002	0.002	0.184	- มิถุนายน 2567	0.73
4	20 พ.ค. - 26 พ.ค.	0.150	0.030	0.000	0.002	0.002	0.184	- กรกฎาคม 2567	0.82
5	27 พ.ค. - 2 มิ.ย.	0.150	0.030	0.000	0.002	0.002	0.184	- สิงหาคม 2567	1.03
6	3 มิ.ย. - 9 มิ.ย.	0.150	0.030	0.000	0.003	0.002	0.185	- กันยายน 2567	0.82
7	10 มิ.ย. - 16 มิ.ย.	0.150	0.025	0.000	0.003	0.002	0.180	- ตุลาคม 2567	0.90
8	17 มิ.ย. - 23 มิ.ย.	0.150	0.025	0.000	0.003	0.002	0.180		
9	24 มิ.ย. - 30 มิ.ย.	0.150	0.025	0.000	0.003	0.002	0.180	รวมทั้งสิ้น	5.21
10	1 ก.ค. - 7 ก.ค.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
11	8 ก.ค. - 14 ก.ค.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
12	15 ก.ค. - 21 ก.ค.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
13	22 ก.ค. - 28 ก.ค.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
14	29 ก.ค. - 4 ส.ค.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
15	5 ส.ค. - 11 ส.ค.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
16	12 ส.ค. - 18 ส.ค.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
17	19 ส.ค. - 25 ส.ค.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
18	26 ส.ค. - 1 ก.ย.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
19	2 ก.ย. - 8 ก.ย.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
20	9 ก.ย. - 15 ก.ย.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
21	16 ก.ย. - 22 ก.ย.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
22	23 ก.ย. - 29 ก.ย.	0.200	0.000	0.000	0.003	0.002	0.205		
23	30 ก.ย. - 6 ต.ค.	0.150	0.025	0.000	0.003	0.002	0.180		
24	7 ต.ค. - 13 ต.ค.	0.150	0.025	0.000	0.003	0.002	0.180		
25	14 ต.ค. - 20 ต.ค.	0.150	0.025	0.000	0.003	0.002	0.180		
26	21 ต.ค. - 27 ต.ค.	0.150	0.025	0.000	0.003	0.002	0.180		
27	28 ต.ค. - 31 ต.ค.	0.150	0.025	0.000	0.000	0.000	0.175		
รวมทั้งหมด		4.70	0.38	-	0.07	0.05	5.205		

- อัตราการระบายน้ำผ่าน RIVER OUTLET สูงสุด 0.578 ล้าน ลบ.ม./วัน (หรือ 6.70 ลบ.ม./วินาที)

ภาคผนวก ข-4

แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำคำตะเคียน ในช่วงฤดูฝน 2567
(ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2567 ถึง เดือนตุลาคม 2567)

ลำดับที่	ช่วงวันที่	ความต้องการน้ำจากอ่าง-ลำ น.³						หมายเหตุ	
		เกษตร	อุปโภค บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	อื่นๆ	รวม		
1	1 พ.ค. - 5 พ.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.000	0.005	ความต้องการน้ำรายเดือน - ลำ น.ลบ.ม.	
2	6 พ.ค. - 12 พ.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.000	0.005	- พฤษภาคม 2567	0.02
3	13 พ.ย. - 19 พ.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.000	0.005	- มิถุนายน 2567	0.04
4	20 พ.ค. - 26 พ.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.000	0.005	- กรกฎาคม 2567	0.03
5	27 พ.ค. - 2 มิ.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007	- สิงหาคม 2567	0.03
6	3 มิ.ย. - 9 มิ.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007	- กันยายน 2567	0.04
7	10 มิ.ย. - 16 มิ.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007	- ตุลาคม 2567	0.03
8	17 มิ.ย. - 23 มิ.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
9	24 มิ.ย. - 30 มิ.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007	รวมทั้งสิ้น	0.18
10	1 ก.ค. - 7 ก.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
11	8 ก.ค. - 14 ก.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
12	15 ก.ค. - 21 ก.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
13	22 ก.ค. - 28 ก.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
14	29 ก.ค. - 4 ส.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
15	5 ส.ค. - 11 ส.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
16	12 ส.ค. - 18 ส.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
17	19 ส.ค. - 25 ส.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
18	26 ส.ค. - 1 ก.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
19	2 ก.ย. - 8 ก.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
20	9 ก.ย. - 15 ก.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
21	16 ก.ย. - 22 ก.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
22	23 ก.ย. - 29 ก.ย.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.002	0.007		
23	30 ก.ย. - 6 ต.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.003	0.008		
24	7 ต.ค. - 13 ต.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.003	0.008		
25	14 ต.ค. - 20 ต.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.003	0.008		
26	21 ต.ค. - 27 ต.ค.	0.000	0.000	0.000	0.005	0.003	0.008		
27	28 ต.ค. - 31 ต.ค.	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000		
รวมทั้งหมด		-	-	-	0.13	0.05	0.18		

- อัตราการระบายน้ำผ่าน RIVER OUTLET สูงสุด 0.345 ล้าน ลบ.ม./วัน

ภาคผนวก ข-5

แผนการจัดสรรน้ำรายสัปดาห์จากอ่างเก็บน้ำมวกเหล็ก ในช่วงฤดูฝน 2567
(ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2567 ถึง เดือนตุลาคม 2567)

ลำดับ ที่	ช่วงวันที่	ความต้องการน้ำจากอ่าง-ลำ น.³						หมายเหตุ	
		เกษตร	อุปโภค บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	อื่นๆ	รวม		
1	1 พ.ค. - 5 พ.ค.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.030	0.680	ความต้องการน้ำรายเดือน - ลำ น.ลบ.ม.	
2	6 พ.ค. - 12 พ.ค.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.030	0.680	- พฤษภาคม 2567	2.72
3	13 พ.ย. - 19 พ.ย.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.030	0.680	- มิถุนายน 2567	3.38
4	20 พ.ค. - 26 พ.ค.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.030	0.680	- กรกฎาคม 2567	2.65
5	27 พ.ค. - 2 มิ.ย.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.025	0.675	- สิงหาคม 2567	2.30
6	3 มิ.ย. - 9 มิ.ย.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.025	0.675	- กันยายน 2567	2.78
7	10 มิ.ย. - 16 มิ.ย.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.025	0.675	- ตุลาคม 2567	2.30
8	17 มิ.ย. - 23 มิ.ย.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.025	0.675		
9	24 มิ.ย. - 30 มิ.ย.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.025	0.675	รวมทั้งสิ้น	16.12
10	1 ก.ค. - 7 ก.ค.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.025	0.675		
11	8 ก.ค. - 14 ก.ค.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.025	0.675		
12	15 ก.ค. - 21 ก.ค.	0.400	0.000	0.000	0.250	0.025	0.675		
13	22 ก.ค. - 28 ก.ค.	0.400	0.000	0.000	0.200	0.025	0.625		
14	29 ก.ค. - 4 ส.ค.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
15	5 ส.ค. - 11 ส.ค.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
16	12 ส.ค. - 18 ส.ค.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
17	19 ส.ค. - 25 ส.ค.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
18	26 ส.ค. - 1 ก.ย.	0.300	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
19	2 ก.ย. - 8 ก.ย.	0.300	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
20	9 ก.ย. - 15 ก.ย.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
21	16 ก.ย. - 22 ก.ย.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
22	23 ก.ย. - 29 ก.ย.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
23	30 ก.ย. - 6 ต.ค.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
24	7 ต.ค. - 13 ต.ค.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
25	14 ต.ค. - 20 ต.ค.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
26	21 ต.ค. - 27 ต.ค.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
27	28 ต.ค. - 31 ต.ค.	0.350	0.000	0.000	0.200	0.025	0.575		
รวมทั้งหมด		10.00	0.00	0.00	6.00	30.00	16.70		

- อัตราการระบายน้ำผ่าน RIVER OUTLET สูงสุด 1,524,960 ล้าน ลบ.ม./วัน 17.65 ลบ.ม./วินาที

ภาคผนวก ข-6

แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝน(นาปี) ปี ๒๕๖๗																		
ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคองเหือง-เสนาให้ สำนักงานชลประทานที่ ๑๐																		
ลำดับที่	โครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำ	พื้นที่ ๓๐.(ไร่)	ปริมาณน้ำ(ล้าน ลบ.ม.)					พื้นที่การปลูก(ไร่)					ระยะเวลาดำเนินการปลูกพืช					
			เกษตร	อุปโภค-บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	อื่นๆ	รวม	ข้าวนาปี	พืชไร่	พืชผัก	อ้อย	ไม่ผล	ไม่ขึ้นต้น	บ่อปลา	อื่นๆ	เริ่ม	สิ้นสุด
๑	ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ คบ.คลองเหือง-เสนาให้	๗๒,๗๕๗.๐๐																
	๑.๑ สถานีสูบน้ำคลองเหือง																	
	๑.๒ คลองระบายน้ำหนองนา							๖๒.๒๓	๖๔,๗๕๗.๐๐	๑๐.๐๐			๑๖๐.๐๐	๖๐.๐๐			ก.ค.	พ.ย.
	๑.๓ คลองระบายน้ำหนองรู																ก.ค.	พ.ย.
	๑.๔ คลองระบายน้ำห้วยน้ำ																ก.ค.	พ.ย.
	๑.๕ คลองรังสิตเดิม(ฝั่งซ้าย)																ก.ค.	พ.ย.

หมายเหตุ คลองระบายน้ำธรรมชาติหรือแหล่งน้ำในที่อื่นๆ เกษตรกรมีศักยภาพในการสูบน้ำใช้ได้

แผนการบริหารจัดการน้ำฤดูฝน (นาปี) ปี 2567 ของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าคลองเพี้ยว และในพื้นที่สายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคองเพี้ยว-สาไ้

ที่	คลองส่งน้ำ	ตำบล	อำเภอ	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	ก.ค.-66				ก.ย.-66				ก.ค.-66				ก.ย.-66			
							พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืช (ไร่)
1	สายใหญ่คลองเพี้ยว กม.0+000- 8+600	โคกสว่าง	เมือง	สระบุรี	34,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402	33,402
2	สายใหญ่คลองเพี้ยว กม.8+600- 26+300	หนองขาว	เมือง	สระบุรี	19,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650	17,650
3	2 ขวา คลองเพี้ยว กม.0+000- 16+300	หนองโน	เมือง	สระบุรี	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616	5,616
5	3 ขวา คลองเพี้ยว กม.0+000- 6+640	หนองขาว	เมือง	สระบุรี	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145	3,145
6	1 ขวา 2 ขวา คลองเพี้ยว 0+000- 44+20	โคกสูง	หนองแค	สระบุรี	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984
7	1 ขวา 2 ขวา คลองเพี้ยว 0+000- 54+20	ม่วงหวาน	หนองแค	สระบุรี	11,113	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984	9,984
9	1 ขวา 2 ขวา คลองเพี้ยว 0+000- 34+500	หนองแค	หนองแค	สระบุรี	8,92	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000
10	1 ขวา 2 ขวา คลองเพี้ยว 0+000- 12+410	หนองแค	หนองแค	สระบุรี	86.74	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797	77,797
รวม จังหวัดสระบุรี					72,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797	69,797

หมายเหตุ: สูบ 3 เครื่อง 6 CMS (120 วัน)
จำนวน 1 ไร่ ใช้ไฟฟ้าประมาณ 1,115 ลบ.ม. (อ้างอิงจากตารางการใช้น้ำของจังหวัดสระบุรี)
รวม 62,208,000.00 (ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของจังหวัดสระบุรี)
แผนการสูบ 120 วัน ยังไม่ได้ออกค่าการประเมิน จะได้รับงบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งงบ 62,208 ล้าน ลบ.ม.

แผนเตรียมความพร้อมภัยพิบัติ ปี 2567

ด้านการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี

1

รายชื่อผู้ประสานงานการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี ปี 2567

- **ผู้ประสานงานหลัก :** นายจามร คักดินันท์
 - > ตำแหน่ง : ปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี
 - > โทรศัพท์มือถือ : 085 660 9808
 - > E-mail : pvlo_sbr@dld.go.th
- **ผู้ประสานงานรอง :** นางเดือนใจ ฐูปแซม
 - > ตำแหน่ง : หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์
 - > โทรศัพท์มือถือ : 089 226 2571

2

สถานที่อพยพสัตว์ปี 2567

ที่	พื้นที่อพยพสัตว์							จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พิกัด		หมายเหตุ
	สถานที่อพยพ	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนพื้นที่(ไร่)	ชนิดสัตว์	จำนวน(ตัว)	X	Y	
1	เนิน ม.8	8	บ้านเขาไผ่โดน	หนองปลาไหล	เมือง	สระบุรี	20	โคเนื้อ	200	47P0713816	UPM1599428	
2	วัดผังพัฒนาราม	8	บ้านผังพัฒนา	หินชื่อน	แก่งคอย	สระบุรี	5	โค กระบือ	850	14.783435	101.027269	
3	ตำบลหนองไธสง	10	ทหารผ่านศึก	หนองไธสง	หนองไธสง	สระบุรี	5	โค กระบือ แพะ	200	14.27406	100.88006	
	ตำบลโคกตูม	5	เกาะลอย	โคกตูม	หนองไธสง	สระบุรี	10	โค กระบือ แพะ	200	14.41858	100.79019	
4	วัดห้วยบุญ	8	บ้านห้วยบุญ	ท่าช้าง	เสนาห์	สระบุรี	1.3	โค-กระบือ-แพะ	50-60	700805	1614167	
	วัดเพชร	10	บ้านวัดเพชร	บ้านยาง	เสนาห์	สระบุรี	1	โค-กระบือ-แพะ	50-70	694632	1611177	
	วัดห้วยหวาย	1	บ้านห้วยหวาย	ห้วยปลวก	เสนาห์	สระบุรี	0.2	โค-กระบือ-แพะ	20-30	699233	1615522	
	วัดโคกกระเทียม	1	บ้านโคกกระเทียม	ห้วยปลวก	เสนาห์	สระบุรี	0.3	โค-กระบือ-แพะ	20-40	698981	1614624	
	วัดบ้านโคก	8	บ้านโคก	ม่วงงาม	เสนาห์	สระบุรี	0.1	โค-กระบือ-แพะ	20	695048	1607605	
	วัดสุทธาวาส(วัดใหม่ยายคู้)	8	บ้านโคกสมิ	เมืองเก่า	เสนาห์	สระบุรี	2.3	โค-กระบือ-แพะ	90	696285	1606280	
	วัดไผ่ล้อม	8	บ้านไผ่ล้อม	สวนคอกไม้	เสนาห์	สระบุรี	4	โค-กระบือ-แพะ	200	702197	1609136	
5	ลานที่ทำการ อบต.โคกสะอาด	1	บ้านหนองนกแก้ว	โคกสะอาด	หนองไธสง	สระบุรี	2	โค-กระบือ	100 ตัว	14.474803	100.804861	
	ลานวัดหนองควงโจน	4	บ้านหนองควงโจน	โคกสะอาด	หนองไธสง	สระบุรี	2	โค-กระบือ	100 ตัว	14.45112	100.81525	
	ลานที่ทำการ อบต.หนองกบ	3	บ้านหนองนางเล็ง	หนองกบ	หนองไธสง	สระบุรี	2	โค-กระบือ	100 ตัว	14.4696282	100.708643	
	ลานวัดตะเภา	6	บ้านบึงใหญ่	ม่วงหวาน	หนองไธสง	สระบุรี	2	โค-กระบือ	100 ตัว	14.4405529	100.83238	
	ลานที่ทำการ อบต.หนองหัวโพ	7	บ้านคูสี	หนองหัวโพ	หนองไธสง	สระบุรี	2	โค-กระบือ	100 ตัว	14.4977024	100.820893	
	ลานที่ทำการกำนัน ด.เขาดิน	1	บ้านเขาดิน	เขาดิน	หนองไธสง	สระบุรี	1.2	โค-กระบือ	50-70 ตัว	14.4951203	100.844433	
	สาขารั้ววัดบ้านโคก	6	บ้านโคก	หนองควายโพ, หนองแขง	หนองไธสง	สระบุรี	1.2	โค-กระบือ	50-70 ตัว	14.5063755	100.810268	
	ลานข้างที่ทำการ อบต.ไผ่สา	6	บ้านหนองโพใหม่	ไผ่สา	หนองไธสง	สระบุรี	1.2	โค-กระบือ	50-70 ตัว	14.5094193	100.793224	

3

สถานที่อพยพสัตว์ปี 2567 (ต่อ)

ที่	พื้นที่อพยพสัตว์							จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พิกัด		หมายเหตุ
	สถานที่อพยพ	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนพื้นที่(ไร่)	ชนิดสัตว์	จำนวน(ตัว)	X	Y	
6	หลัง โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ 2	7	สะพานขาว	พุดจาน	พระพุทธบาท	สระบุรี	30	โค กระบือ แพะ แกะ	200	14.725573	100.847925	
	โรงเรียนนาสิกดีไทย วงษ์หัว	8	ลิ้มบอย	หนองแก	พระพุทธบาท	สระบุรี	200	โค กระบือ แพะ แกะ	1,000	14.717695	100.753046	
7	วัดคลองหัวช้าง	10	บ้านคลองหัวช้าง	คลองเหือง	วิหารแดง	สระบุรี	15	โค กระบือ แพะ	50	14.37172	101.05354	
8	คันคลองชลประทาน ชัยนาท-ป่าสัก	2	ศรีนวลต้อย	หนองโดน	หนองโดน	สระบุรี	5	โค	220	14.733663	100.691028	
	คันคลองชลประทาน ชัยนาท-ป่าสัก	2	บ้านกล้วย	บ้านกล้วย	หนองโดน	สระบุรี	5	โค	300	14.682121	100.734588	
9	คันคลองชัยนาท-ป่าสัก	5	บ้านโคกงาม	สร้างโคก	บ้านหมอ	สระบุรี	3	โค กระบือ แพะ แกะ	100	14.65209	100.7421	
	คันคลองชัยนาท-ป่าสัก	3	บ้านคลองน้ำ	ตลาดน้อย	บ้านหมอ	สระบุรี	3	โค กระบือ แพะ แกะ	100	14.65054	100.7431	
	คันคลองชัยนาท-ป่าสัก	8	บ้านสะพานดำ	บ้านหมอ	บ้านหมอ	สระบุรี	3	โค กระบือ แพะ แกะ	100	14.62675	100.7216	
	คันคลองชัยนาท-ป่าสัก	11	บ้านสะพาน 12	บ้านครัว	บ้านหมอ	สระบุรี	3	โค กระบือ แพะ แกะ	100	14.58131	100.7684	
10	โคกดินหมู่บ้านริมคลอง	9	ดอนทอง	ดงตะนาว	ดอนพุด	สระบุรี	2	โค	300	14.632163	100.5941	
11	สนามที่ว่าการอำเภอ	5	วังม่วง	วังม่วง	วังม่วง	สระบุรี	2	โค-กระบือ	500	14.84622	101.13438	
12	-	-	-	-	มวกเหล็ก	สระบุรี	ไม่มีเนื่องจากพื้นที่มวกเหล็กเป็นพื้นที่ราบสูงและราบเชิงเขาไม่เหมาะสำหรับเลี้ยง					
13	พื้นที่สาธารณะข้างเขาดินปูน	6	เขาดินปูนพัฒนา	เขาดินพัฒนา	เฉลิมพระเกียรติ	สระบุรี	2	โค กระบือ แพะ แกะ	100	14.655407	100.953679	
								ลงชื่อ	เดือนใจ รูปเข้ม	ผู้รายงาน		
								(นางเดือนใจ รูปเข้ม)				
								ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานสัตวบาลอาวุโส			
								หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์				

4

กระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ

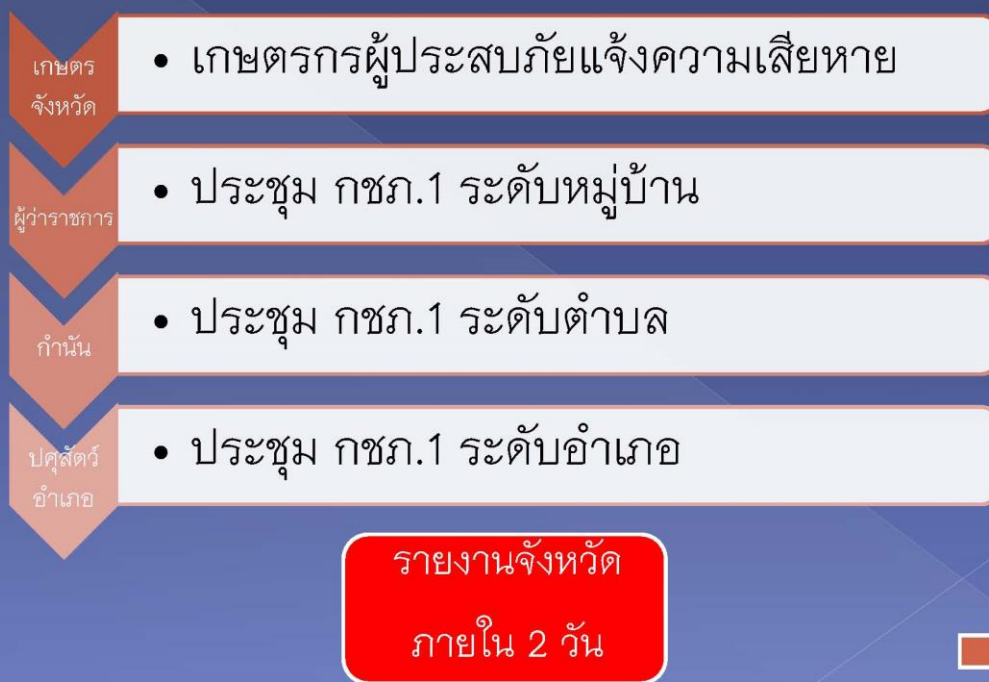
ระดับอำเภอ

(ระยะเวลา 40 วัน)

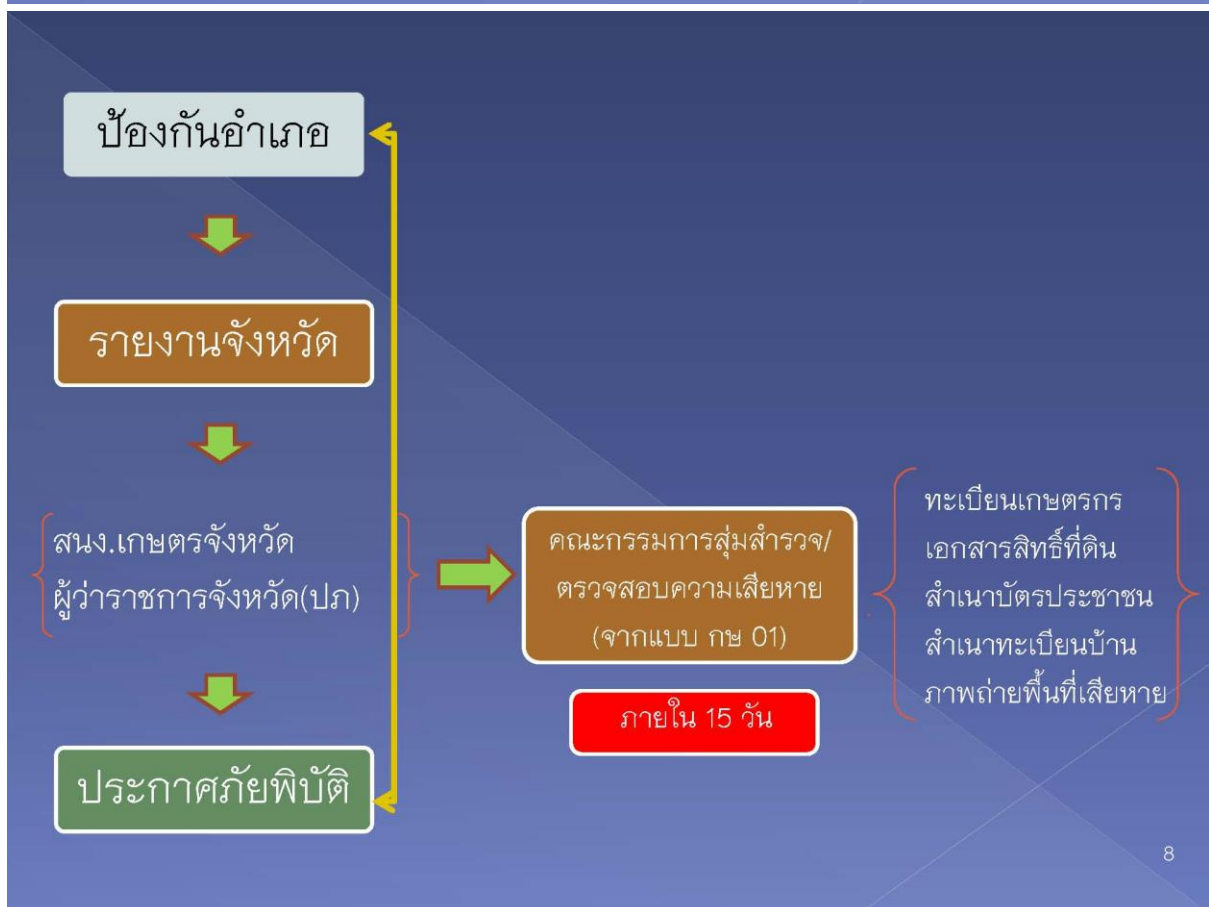
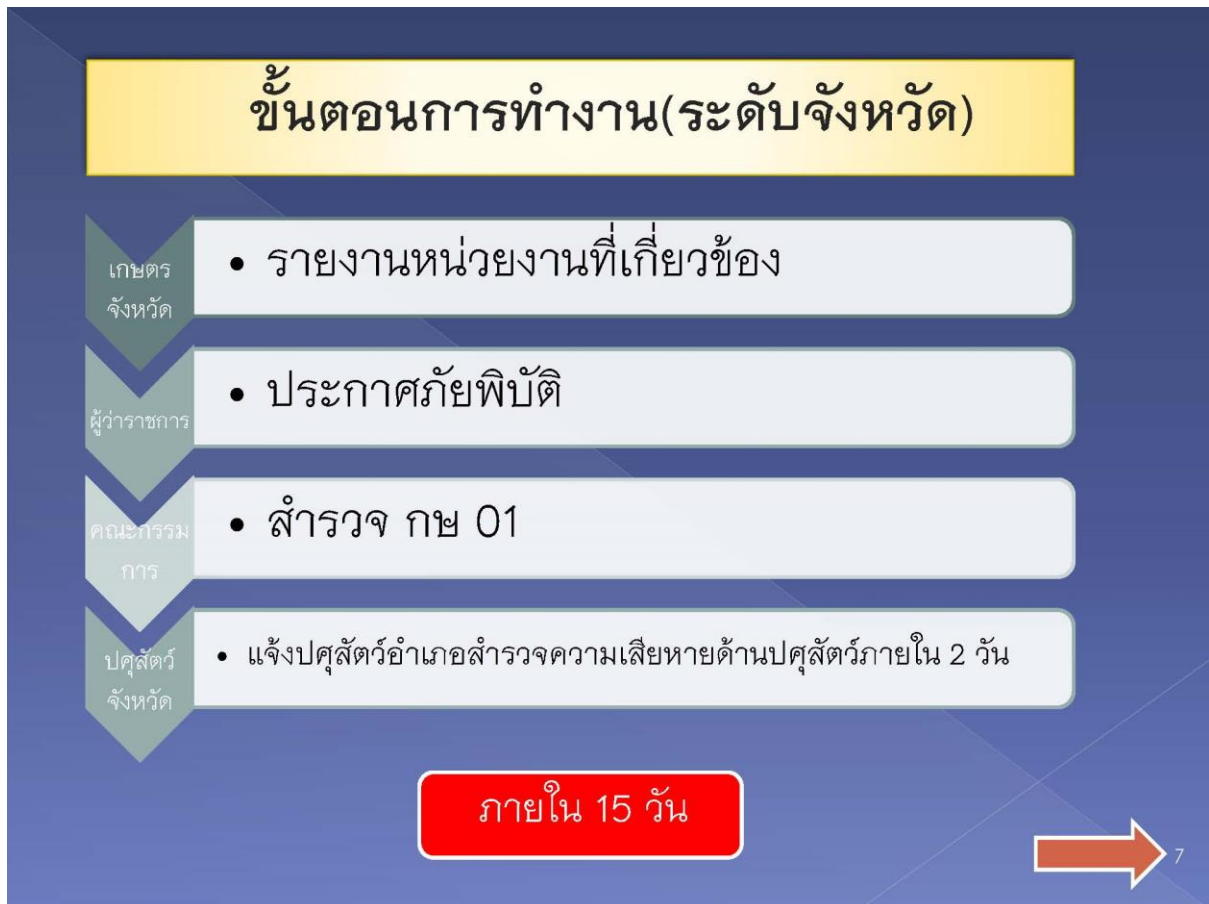

5

ขั้นตอนการทำงาน (ระดับอำเภอ) 40 วัน

6

การสำรวจ กษ 01 (15 วัน)

ทะเบียนเกษตรกร
เอกสารสิทธิ์ที่ดิน
สำเนาบัตรประชาชน
สำเนาทะเบียนบ้าน
ภาพถ่ายพื้นที่เสียหาย

- พิมพ์/ตรวจ (10 วัน)
- จัดทำประชาคม/ติดประกาศ (3 วัน)
- ตรวจ/แก้ไข (3 วัน)
- ประชุม กชภ.อ. (3 วัน)
- รายงานจังหวัด (1 วัน) ประกอบด้วย
 - กษ 02 (อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน)
 - สำเนารายงานการประชุม กชภ.อ.
 - สำเนาประกาศภัยพิบัติ
 - ภาพถ่ายพื้นที่เสียหาย
 - ไฟล์ข้อมูล

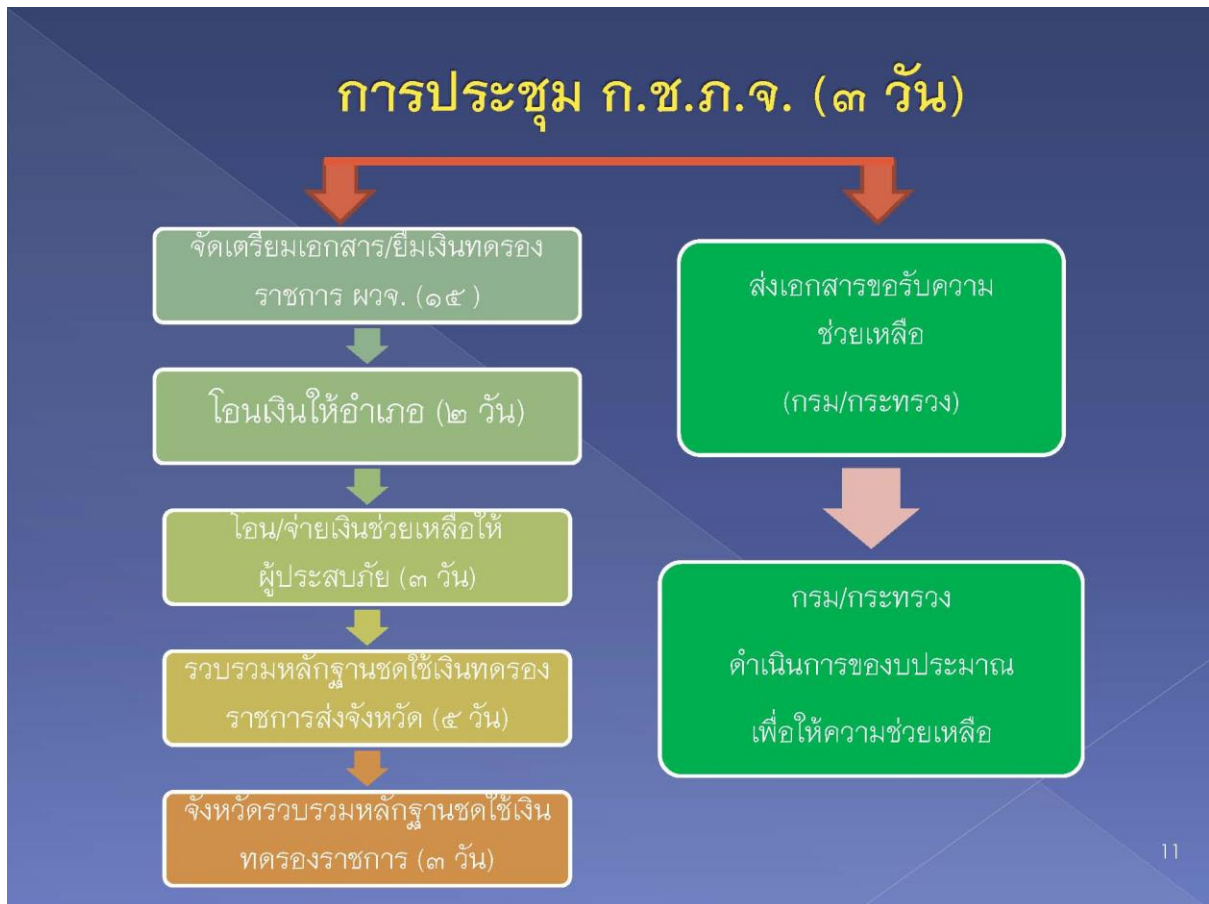
9

ภายใน 30 วัน

ขั้นตอนการทำงาน(ระดับจังหวัด)

- ปศอ • รายงานข้อมูลให้ สนง.ปศุสัตว์จังหวัด (2 วัน)
- ปศจ • รวบรวมไฟล์ข้อมูล/แก้ไข (3 วัน)
- กษจ • ตรวจสอบหลักฐาน/แก้ไข (3 วัน) (กษ 02 กชภ.อ./ประกาศ)
- คณะ • ขอเปิดประชุม คณะกรรมการกลั่นกรองระดับจังหวัด (2 วัน)
- กรรมการ • ขอเปิดประชุม กชภ.จ. (3 วัน)
- ปภจ

10

การป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาดภัยพิบัติ

(แผนการเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านปศุสัตว์)
จังหวัดสระบุรี ปีงบประมาณ 2567

12

แผนการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2567

แผนงาน	กิจกรรม	จำนวน
ด้าน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และ ยานพาหนะ	เวชภัณฑ์/ยา/วัคซีน	ประจำ 3 กลุ่มอำเภอ
	หญ้าแห้ง	3 จุด
	ยานพาหนะ	3 คัน (กลุ่มอำเภอละ 1 คัน)
	เครื่องนอน/เต็นท์/โต๊ะ/เก้าอี้สนาม	ประจำ 3 กลุ่มอำเภอ

13

แผนเตรียมความพร้อมให้ความช่วยเหลือ ผู้ได้รับภัยพิบัติด้านเวชภัณฑ์สัตว์ หญ้าแห้ง และรถยนต์

14

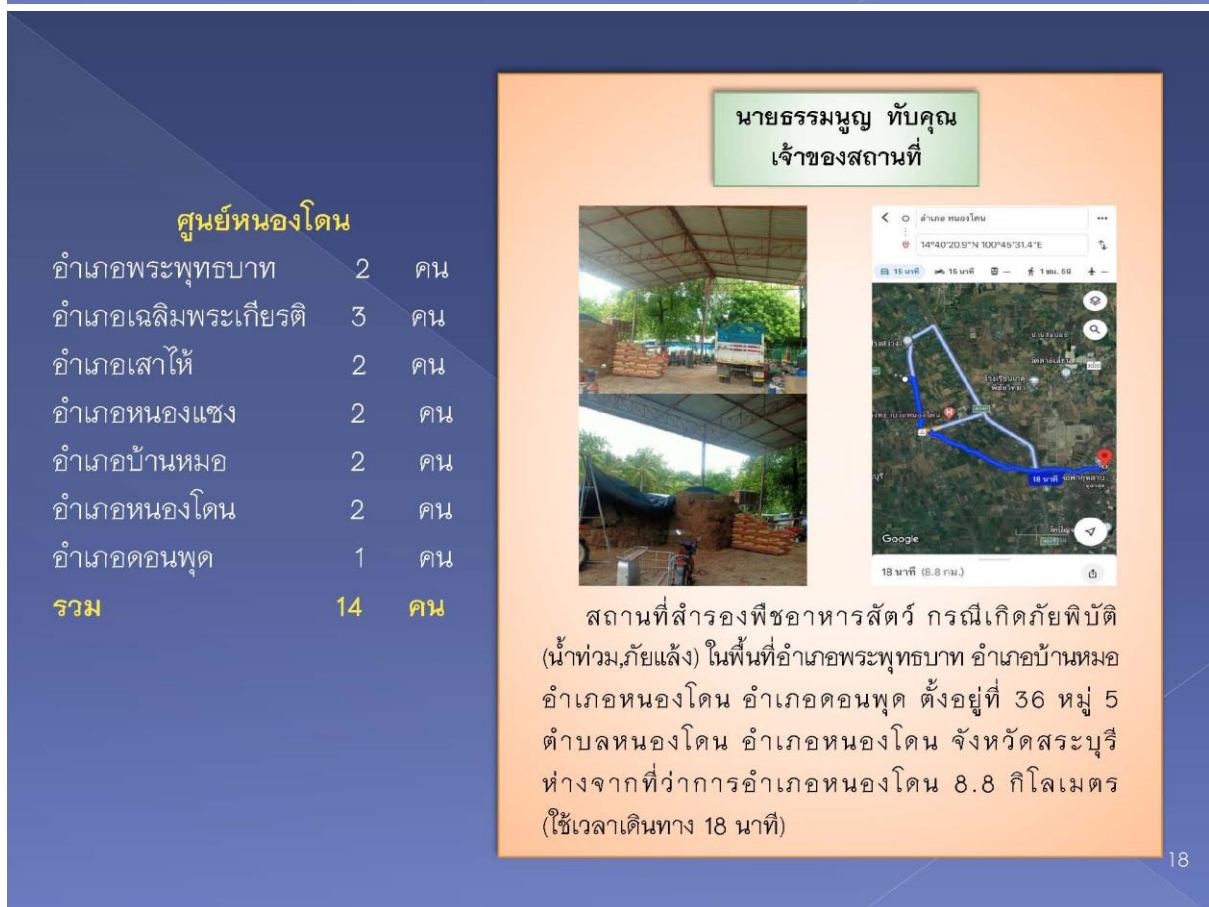
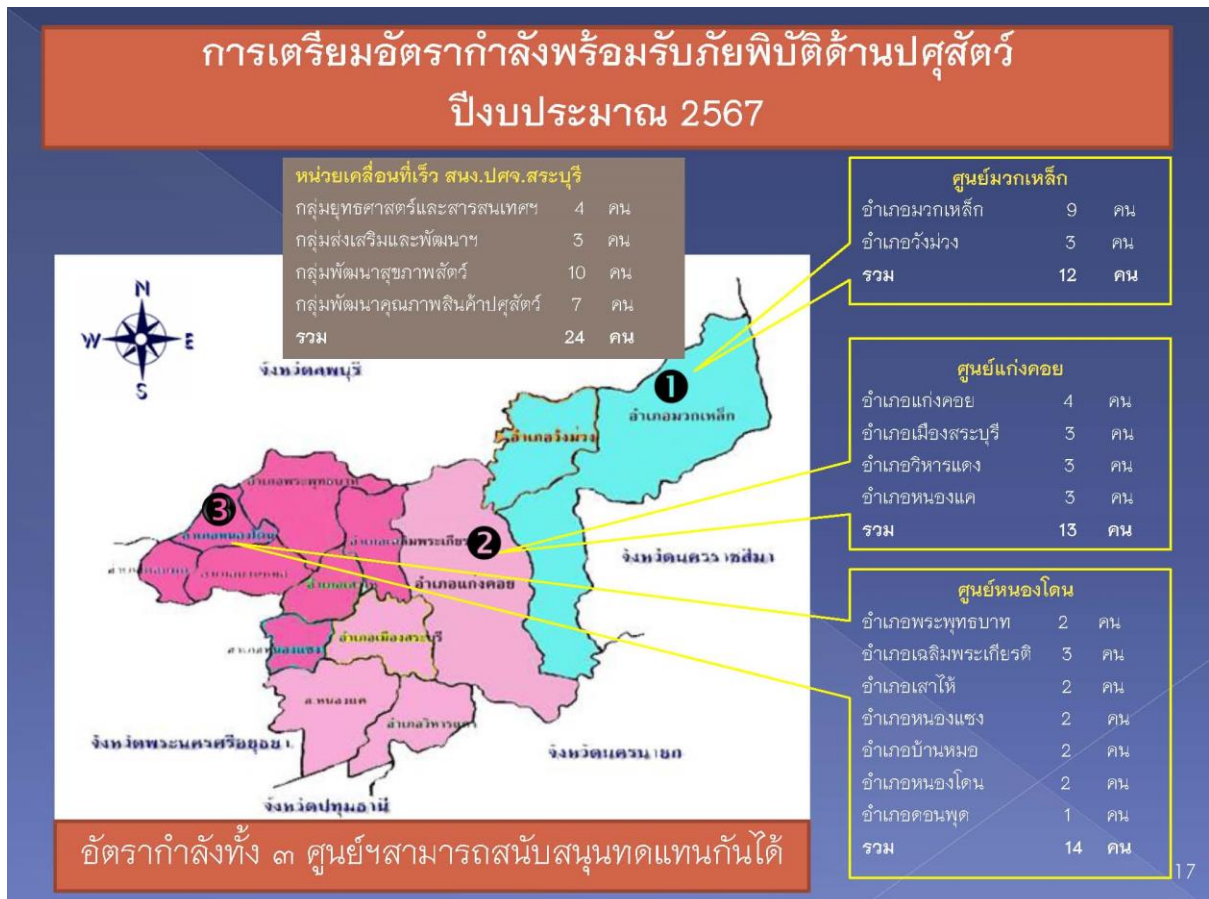

15

**แผนการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านปศุสัตว์
ปีงบประมาณ 2567**

แผนงาน	กิจกรรม	จำนวน
ด้านบุคลากร	จัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	เจ้าหน้าที่ประจำ 3 กลุ่มอำเภอ
	จัดประชุมชี้แจงซักซ้อมและเตรียมความพร้อมในพื้นที่	มอบหมายปศุสัตว์อำเภอดำเนินการเดือนละ 1 ครั้ง
	จัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือ	1 ชุด

16

แผนการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2567

แผนงาน	กิจกรรม	จำนวน
ด้านงบประมาณ	จัดเตรียมงบประมาณสำรอง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	กลุ่มอำเภอละ 10,000 บาท
ด้านอื่นๆ	การประสานงาน/ การประชาสัมพันธ์	ปศจ./ปศอ.

19

การเตรียมป้ายห้อยอาหารสัตว์พระราชทาน

ขนาด 220 X 150 cm.

20

การขนส่งเสบียงสัตว์

- **ค่าใช้จ่ายจัดส่งศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท (ศูนย์ฯเขื่อน)
- ตำบล บางหลวง อำเภอสรรพยา ชัยนาท 17150 โทร 056 405 056
- <https://maps.app.goo.gl/XP3qevwgdPEd2FtJ8>**
- การจัดรับสนับสนุนหญ้าแห้งของจังหวัดสระบุรี
จัดสรร 16,800 Kg.

ภาคผนวก ณ

แผนเตรียมรับสถานการณ์อุทกภัย ปี ๒๕๖๗ (ด้านประมง)**๑. การดำเนินการก่อนเกิดภัย****๑.๑ การเตรียมความพร้อม**

- ๑) ดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน
- ๒) ดำเนินการเฝ้าระวังการเลี้ยงจระเข้ โดยตรวจสอบสถานที่เลี้ยงให้มีความแข็งแรง ตรวจสอบจำนวนจระเข้ พร้อมจัดทำบัญชีฟาร์มเลี้ยงให้เป็นปัจจุบัน เพื่อป้องกันมิให้จระเข้หลุดรอดออกสู่แหล่งน้ำ
- ๓) ดำเนินการจัดทำบัญชีทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ พร้อมเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ

๑.๒ การประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยกับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

- ๑) ดำเนินการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยกับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ทราบถึงช่วงระยะเวลาหรือภาวะภัยที่จะมาถึงและเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในช่วงฤดูฝน เพื่อสามารถเตรียมตัวรับสถานการณ์ หาวิธีการป้องกันแก้ไขหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นให้มากที่สุด โดยดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แจ้งผ่านเวทีการประชุมกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน, แจ้งผ่านประชาสัมพันธ์จังหวัด, แจ้งผ่านผู้นำชุมชน, แจ้งผ่านประมงอาสา, ผ่านโครงการต่าง ๆ, ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนทางสถานีวิทยุกระจายเสียงกรมประมง, สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย, สถานีโทรทัศน์ และรวมถึงสื่อต่าง ๆ
- ๒) ให้เกษตรกรติดตามข่าวสารพยากรณ์อากาศ และสถานการณ์น้ำจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด
- ๓) ให้เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และต้องเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในช่วงฤดูฝน

๑.๓ การให้คำแนะนำ**๑.๓.๑ ด้านวิชาการ**

ควรแนะนำเกษตรกรให้มีความรู้เพื่อเตรียมการป้องกันและแก้ไขไว้ล่วงหน้าเมื่อเกิดอุทกภัยดังนี้

- ๑) วางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และฤดูกาล เพื่อให้สามารถจับได้ก่อนฤดูน้ำหลาก
- ๒) ทอยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เป็นการลดปริมาณสัตว์น้ำภายในบ่อ เพื่อลดความสูญเสียให้มากที่สุด
- ๓) ปรับปรุงคันบ่อและเสริมคันบ่อให้สูงพอกับปริมาณน้ำที่เคยท่วมในปีที่ผ่านมา ๆ มา
- ๔) จัดทำร่องระบายน้ำ และขุดลอกตะกอนดินที่จะทำให้ร่องระบายน้ำตันขึ้นออกไปเพื่อให้น้ำไหลเข้าออกได้อย่างสะดวก
- ๕) ควบคุมการใช้น้ำและรักษาปริมาณน้ำในที่เลี้ยงสัตว์น้ำให้มีปริมาณพอเหมาะหรือมีปริมาณ ๒ ใน ๓ ส่วนของน้ำที่มีอยู่ในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ
- ๖) จัดเตรียมปูนขาวไว้สำหรับพื้นที่ดินกรด ดินเปรี้ยว เพื่อปรับสภาพน้ำในบ่อหลังน้ำท่วมประมาณ ๕๐ - ๖๐ กิโลกรัมต่อไร่
- ๗) จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น อวน เครื่องสูบน้ำ เครื่องเพิ่มออกซิเจน ยาปฏิชีวนะ สารเคมี ไว้ให้พร้อม
- ๘) ควรหมั่นตรวจสอบสุขภาพสัตว์น้ำอย่างสม่ำเสมอ หากพบสิ่งผิดปกติให้รีบหาสาเหตุพร้อมดำเนินการแก้ไขทันที

กรณีการเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง ควรหมั่นตรวจสอบดูแลความคงทนแข็งแรงของกระชัง อยู่เสมอและควรจัดวางกระชังให้มีระยะห่างกันพอสมควร เพื่อให้ น้ำมีการหมุนเวียนถ่ายเทได้สะดวก

๑.๓.๒ เฝ้าระวัง...

๑.๓.๒ เฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำ

โรคสัตว์น้ำที่พบบ่อยได้ในฤดูฝน ซึ่งในหลายพื้นที่ได้รับผลกระทบจากฝนตกอย่างต่อเนื่องทำให้คุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลงกะทันหัน เช่น อุณหภูมิ ออกซิเจน ความเป็นกรด - เบส ความขุ่น เป็นต้น ส่งผลให้สัตว์น้ำที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ทั้งในบ่อดินและในกระชังปรับตัวไม่ทัน เกิดความเครียด อ่อนแอ ยอมรับการเกิดโรคได้ง่าย หรือตายอย่างฉับพลันได้ โรคที่มักเกิดในช่วงฤดูฝนมีหลายชนิด ได้แก่

โรคที่พบในสัตว์น้ำกลุ่มปลา

๑. โรคที่เกิดจากการติดเชื้อ (Infectious Disease)

๑.๑ โรคที่เกิดจากปรสิต

สาเหตุ เกิดจากปรสิต เช่น อิก (Ichthyophthirius multifiliis) เห็บระฆัง ปลิงใส โอโอไดเนียม เป็นต้น

อาการ ลอยตัวที่ผิวน้ำ ว่ายน้ำทวนทวน มีอาการเชื่องซึม ขับเมือกมาก พบแผลเลือดออกบริเวณผิวหนัง เหงือกซีดกระพุ้งแก้มเปิดปิดเร็วกว่าปกติ กินอาหารน้อยลง ผอม

การรักษา กำจัดปรสิตภายนอกโดยใช้ฟอร์มาลิน ๒๕ - ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร แช่นาน ๒๔ ชั่วโมง จากนั้นเปลี่ยนถ่ายน้ำ และทำซ้ำ ๒ - ๓ ครั้งหรือใช้โบตัสเซียมเปอร์มังกาเนต (ต่างทับทิม) ๒ - ๔ กรัม ต่อน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร แช่นาน ๒๔ ชั่วโมง จากนั้นเปลี่ยนถ่ายน้ำ และทำซ้ำ ๒ - ๓ ครั้ง

๑.๒ โรคที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย ได้แก่ โรคแผลตามลำตัว โรคตัวดำ

สาเหตุ เกิดจากเชื้อแบคทีเรียกลุ่ม *Aeromonas* sp., *Edwardsiella* sp., *Flavobacterium columnare* และ *Vibrio* sp. เป็นต้น

อาการ พบบาดแผลเลือดออกบริเวณผิวหนังและครีบ ผิวหนังต่างขาบริเวณลำตัว สีซีดหรือเข้มมากกว่าปกติ มีอาการเชื่องซึม ไม่กินอาหาร ทอยตาย ถ้าเกิดในสัตว์น้ำขนาดเล็กจะทำให้เกิดอัตราการตายสูง

การรักษา ควรตรวจวินิจฉัยโรคสัตว์น้ำ ตรวจสอบและยืนยันชนิดเชื้อแบคทีเรีย พร้อมทั้งทดสอบความไวต่อยาต้านจุลชีพของเชื้อแบคทีเรียดังกล่าว เพื่อให้สามารถเลือกยาต้านจุลชีพที่เหมาะสมต่อการรักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรียได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ โรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัส

๑.๓.๑ โรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสที่เกิดในปลานิล ได้แก่ Tilapia Lake Virus (TiLV)

สาเหตุ เกิดจากเชื้อไวรัส Tilapia Lake Virus (TiLV)

อาการ พบอาการเชื่องซึม ปากเปื่อย ตาขุ่น/โปน ลำตัวต่าง ท้องบวม และพบแผลเลือดออกตามผิวหนัง

การรักษา โรคติดเชื้อไวรัสที่เกิดในสัตว์น้ำปัจจุบันยังไม่มียาหรือสารเคมีที่ใช้ในการรักษา ทำได้เพียงการป้องกันไม่ให้สัตว์น้ำเกิดการติดเชื้อไวรัส เช่น การเลือกลูกพันธุ์สัตว์น้ำจากแหล่งที่มีมาตรฐานและไม่มีประวัติการระบาดของโรค เป็นต้น

๒. โรคที่ไม่ได้เกิดจากการติดเชื้อ (Non-Infectious Disease)

๒.๑ โรคที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำ

สาเหตุ เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำอย่างกะทันหัน อุณหภูมิลดลงอย่างรวดเร็วเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำต่ำซึ่งเป็นผลมาจากคุณภาพน้ำที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้เกิดการตายของแพลงก์ตอนความเป็นกรดเบส (pH) ต่ำที่เกิดจากฝนตกชะล้างความเป็นกรดจากดินลงสู่แหล่งน้ำ ความขุ่นหรือปริมาณสารอินทรีย์ในน้ำสูงที่เกิดจากฝนตกชะล้างตะกอนดินลงสู่แหล่งน้ำ

อาการ...

อาการ สัตว์น้ำจะลอยบริเวณผิวน้ำ กระพุ้งแก้มเปิด-ปิดเร็วกว่าปกติ เนื่องจากภาวะการขาดออกซิเจน หรือตะกอนในน้ำเข้าไปเกาะบริเวณเหงือกทำให้การอัตราการแลกเปลี่ยนออกซิเจนบริเวณเหงือกลดลง อาจทำให้สัตว์น้ำเกิดการตายได้อย่างกะทันหัน และจำนวนมาก

การรักษา ไม่มีวิธีในการรักษา แต่สามารถป้องกันความเสียหายที่เกิดจากสาเหตุดังกล่าวได้ เช่น การติดตั้งเครื่องให้อากาศเพื่อเพิ่มปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสมต่อสัตว์น้ำ เป็นต้น

โรคที่พบในสัตว์น้ำกลุ่มกุ้ง

๑. โรคที่เกิดจากการติดเชื้อ (Infectious Disease)

๑.๑ โรคที่เกิดจากปรสิต

สาเหตุ เกิดจากปรสิตกลุ่มโปรโตซัว เช่น *Zoothamnium* sp., *Epistylis* sp. เป็นต้น

อาการ เกาะบริเวณเหงือก เปลือก รยางค์ ทำให้เกิดการระคายเคือง หากพบปริมาณมากส่งผลต่อการลอกคราบ

การรักษา การจัดการการเลี้ยงที่ดี เช่น การกำจัดสารอินทรีย์ การทำความสะอาดบ่อ การฆ่าเชื้อในน้ำ การใช้กุ้งปลอดเชื้อลดปริมาณการให้อาหารเพื่อลดปริมาณที่เหลือในบ่อ เป็นต้น หรือใช้สารเคมีในการกำจัดปรสิตภายนอกโดยใช้ฟอร์มาลิน ๒๕ - ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร แช่นาน ๒๔ ชั่วโมง จากนั้นเปลี่ยนถ่ายน้ำ และทำซ้ำ ๒ - ๓ ครั้ง หรือใช้โบตัสเซียมเปอร์มังกานेट (ต่างทับทิม) ๒ - ๕ กรัม ต่อน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร แช่นาน ๒๔ ชั่วโมง จากนั้นเปลี่ยนถ่ายน้ำ และทำซ้ำ ๒ - ๓ ครั้ง

๑.๒ โรคที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย ได้แก่ โรคเสียนตา, จุดดำบนเปลือกกุ้ง, shell disease

สาเหตุ เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Aeromonas hydrophila*

อาการ เชื้อแบคทีเรียชนิดนี้จะทำลายเซลล์เปลือก ทำให้เกิดเกิดจุดสีดำ หรือรอยสีน้ำตาลที่บริเวณเปลือกกุ้งทั้งหัว ลำตัว และรยางค์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

การรักษา ควรตรวจวินิจฉัยโรคสัตว์น้ำ ตรวจสอบและยืนยันชนิดเชื้อแบคทีเรีย พร้อมทั้งทดสอบความไวต่อยาต้านจุลชีพของเชื้อแบคทีเรียดังกล่าว เพื่อให้สามารถเลือกยาต้านจุลชีพที่เหมาะสมต่อการรักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรียได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ โรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสในกุ้งทะเล

สำหรับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ในช่วงฤดูฝนจะพบการระบาดของเชื้อไวรัสก่อโรคตัวแดงดวงขาว (White Spot Syndrome Virus (WSSV) มากกว่าเชื้อไวรัสก่อโรคชนิดอื่น

สาเหตุ เกิดจากเชื้อ White Spot Syndrome Virus (WSSV)

อาการ กุ้งป่วยจะว่ายน้ำบริเวณผิวน้ำ หรือว่ายน้ำเกยตามขอบบ่อเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยในระยะแรกจะมีอาการตัวแดงเล็กน้อย อาจพบลักษณะเปลือกนูนบาง โดยเฉพาะส่วนหัวภายหลังจากกุ้งได้รับเชื้อประมาณ ๓ - ๔ วัน และจะพบอาการดังกล่าวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ บางกรณีอาจพบจุดขาวเล็ก ๆ เกิดขึ้นด้านในเปลือกของกุ้ง ซึ่งจะพบมากบริเวณเปลือกส่วนหัว

การรักษา โรคติดเชื้อไวรัสที่เกิดในสัตว์น้ำปัจจุบันยังไม่สามารถรักษาให้หายได้ด้วยยาหรือสารเคมี ดังนั้น เกษตรกรควรเน้นที่การป้องกันไม่ให้อาหารสัตว์น้ำเกิดการติดเชื้อไวรัส เช่น การเลือกปลูกพันธุ์กุ้งที่ปลอดโรคจากแหล่งที่เชื่อถือได้ การเตรียมน้ำในบ่อให้ปราศจากเชื้อไวรัสก่อนปล่อยกุ้งลงเลี้ยง เป็นต้น

๒. โรค...

๒. โรคที่ไม่ได้เกิดจากการติดเชื้อ (Non-Infectious Disease)

๒.๑ โรคเหงือกดำในกึ่งกำเริบ

สาเหตุเกิดจากการสะสมของเสียจำพวกไนโตรเจนและไนเตรทที่เกิดจากการย่อยสลายของสารอินทรีย์บริเวณก้นบ่อมากเกินไป

อาการ มักพบในกึ่งกำเริบเนื่องจากเป็นกึ่งที่มีพฤติกรรมการใช้ชีวิตอยู่ที่บริเวณพื้นบ่อโดยจะมีลักษณะอาการช่องเหงือกมีสีดำ อาจดำทั้งเหงือกและฝ่าปิดเหงือกด้านใน

การรักษา การเตรียมบ่อที่ดี มีการทำความสะอาดพื้นบ่ออย่างสม่ำเสมอ เพื่อกำจัดเศษอาหารและสารอินทรีย์ที่เป็นของเสียออกไป เปลี่ยนถ่ายน้ำอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ น้ำหมุนเวียน และมีออกซิเจนเพียงพอต่อความต้องการของกุ้ง

วิธีป้องกันและเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำ

๑. วางแผนการเลี้ยงให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และฤดูกาล เพื่อให้สามารถจับจำหน่ายได้ก่อนฤดูน้ำหลาก

๒. ควรเลือกลูกพันธุ์สัตว์น้ำจากฟาร์มผู้ผลิตที่ได้มาตรฐานและเชื่อถือได้ สัตว์น้ำแข็งแรง ไม่มีบาดแผลหรือแสดงอาการของโรคสัตว์น้ำ

๓. หลีกเลี่ยงการปล่อยสัตว์น้ำในช่วงที่สภาพอากาศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากอาจทำให้สัตว์น้ำเกิดความเครียด และโน้มนำให้เกิดโรคได้

๔. ควรปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในอัตราความหนาแน่นที่เหมาะสมหรือน้อยกว่าปกติ และหมั่นตรวจวัดคุณภาพน้ำ ช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศอย่างรวดเร็ว

๕. เลือกใช้อาหารที่มีคุณภาพที่ดี ได้รับการขึ้นทะเบียน และให้อาหารสัตว์น้ำในอัตราที่เหมาะสม เพื่อลดปริมาณอาหารเหลือตกค้างที่พื้นบ่อ เนื่องจากหากมีฝนตกติดต่อกันหลายวัน อุณหภูมิของน้ำจะลดลง ทำให้สัตว์น้ำกินอาหารน้อยลง หากให้อาหารในปริมาณมากเกินไป จะทำให้มีอาหารเหลือตกค้างที่พื้นบ่อและย่อยสลายเป็นของเสียที่สามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์น้ำได้

๖. เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้สัตว์น้ำโดยการเสริมสารอาหาร หรือวิตามินที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ เช่น โปรไบโอติก วิตามินซี วิตามินรวม แร่ธาตุ เป็นต้น

๗. วางแผนการจัดการคุณภาพน้ำให้เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงสัตว์น้ำ หากสภาพอากาศปิดหรือมีฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้ปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำลดลงอย่างฉับพลัน เกษตรกรสามารถป้องกันการตายของสัตว์น้ำได้ โดยการติดตั้งเครื่องให้อากาศหรือเครื่องตีน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำได้ ส่วนกรณีที่ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ในบ่อสัตว์น้ำลดลง ควรเติมวัสดุปูน เช่น ปูนขาวหรือปูนมาร์ล เป็นต้น เพื่อควบคุมค่า pH เติมเกลือแกงเพื่อลดความเครียดของสัตว์น้ำ และรักษาปริมาณน้ำในบ่อเลี้ยงให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม

๘. ระหว่างการเลี้ยงควรมีการทำความสะอาดพื้นบ่อ หรือกรณีเลี้ยงในกระชังควรทำความสะอาดกระชังอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดปริมาณสารอินทรีย์ เศษอาหาร มูลของเสีย ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและแหล่งที่อยู่อาศัยของปรสิตและเชื้อโรคต่าง ๆ

๙. ควรหมั่นตรวจสุขภาพสัตว์น้ำอย่างสม่ำเสมอ กรณีที่สัตว์น้ำเกิดการป่วยหรือตายควรกำจัดโดยการฝังหรือเผา ไม่ควรทิ้งสัตว์น้ำที่ป่วยหรือตายไว้ในบริเวณบ่อเลี้ยงหรือกระชัง หรือเอาให้สัตว์น้ำอื่นกินเพราะจะเป็นการแพร่กระจายเชื้อโรคทำให้เกิดการระบาดของโรคสัตว์น้ำได้

๑๐. กรณีเลี้ยง...

๑๐. กรณีเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง ควรหมั่นตรวจสอบดูแลความคงทนแข็งแรงของกระชังให้มีระยะห่างที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถหมุนเวียนและถ่ายเทได้สะดวก อย่างไรก็ตามเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควรหมั่นสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การกินอาหาร การว่ายน้ำ ลักษณะอาการภายนอก เพื่อเฝ้าระวังสุขภาพของสัตว์น้ำที่เลี้ยงอยู่เสมอ หากพบความผิดปกติให้หาสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้สัตว์น้ำอ่อนแอ ป่วยและตาย และให้รีบแก้ไขตามสาเหตุ หากไม่ทราบหรือไม่สามารถวินิจฉัยโรคได้ด้วยตนเอง ให้รีบปรึกษาผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีประสบการณ์ด้านโรค และการจัดการด้านสุขภาพสัตว์น้ำอย่างใดก็ตามเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควรหมั่นสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของสัตว์น้ำ เช่น การกินอาหาร การว่ายน้ำ ลักษณะอาการภายนอก เพื่อเฝ้าระวังสุขภาพของสัตว์น้ำที่เลี้ยงอยู่เสมอ หากพบความผิดปกติให้รีบหาสาเหตุและแก้ไขโดยทันที หากไม่ทราบสาเหตุหรือไม่สามารถวินิจฉัยโรคได้ด้วยตนเอง ให้ปรึกษาผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีประสบการณ์ด้านโรคและการจัดการสุขภาพสัตว์น้ำ

หากเกษตรกร พบปัญหาด้านโรคสัตว์น้ำ เกษตรกรสามารถขอรับคำปรึกษาและคำแนะนำได้ที่สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานประมงจังหวัด หรือหน่วยงานอื่น ๆ ของกรมประมงทุกแห่งทั่วประเทศและหากต้องการส่งสัตว์น้ำป่วยเพื่อตรวจวินิจฉัยโรค หรือขอคำแนะนำด้านโรคสัตว์น้ำ สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลได้ที่กองวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำ กรมประมงหมายเลขโทรศัพท์ ๐-๒๕๖๑-๓๓๗/๒ หรือศูนย์วิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำสงขลา หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๗๔๓๓-๕๒๔๔-๕

๒. การดำเนินการขณะเกิดภัย

กรมประมงได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของกรมประมงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เตรียมรับสถานการณ์และให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด พร้อมรายงานให้กรมประมงทราบทุกสัปดาห์ และหากเกิดผลกระทบหรือความเสียหายด้านประมง ให้หน่วยงานในสังกัดกรมประมงเร่งดำเนินการให้ความช่วยเหลือเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าตามความสามารถและศักยภาพของหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมาย และประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้การช่วยเหลือ เช่น หน่วยงานของกรมชลประทาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้สำนักงานประมงจังหวัด พิจารณาการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรโดยใช้เงินอุดหนุนราชการในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๐ ล้านบาท) ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๒.๑ การดำเนินการในส่วนกลาง

มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกรมประมง ติดตามสถานการณ์และความเสียหายด้านประมงของจังหวัดต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อรวบรวมข้อมูลความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือของจังหวัดเพื่อรายงานข้อมูลต่อศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ การดำเนินการในส่วนภูมิภาค

๑) มอบหมายผู้ตรวจราชการกรม ติดตามกำกับให้สำนักงานประมงจังหวัด ดำเนินการติดตามและสำรวจความเสียหายจากอุทกภัย เพื่อบรรยายความเสียหายให้กรมประมง ตามแต่สถานการณ์หรือตามที่กำหนด

๒) ให้หน่วยงาน...

๒) ให้นำหน่วยงานของกรมประมงที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ดำเนินการดังนี้

- ติดตาม เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ
- ติดตาม และเฝ้าระวังการเลี้ยงจระเข้ที่มีความเสี่ยงจะเกิดน้ำท่วม เพื่อป้องกันมิให้จระเข้หลุดรอดออกสู่แหล่งน้ำ
- จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ไว้ประจำหน่วยงาน เพื่อให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ/โรคสัตว์น้ำแก่เกษตรกร
- จัดเตรียมทรัพยากร เช่น เครื่องสูบน้ำ อวน กระชัง และอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ช่วยเหลือเกษตรกรได้ทันทีที่ได้รับการร้องขอ
- จัดเตรียมเรือตรวจการประมง รถยนต์ พร้อมเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ

๓. การดำเนินการหลังเกิดภัย

ให้จังหวัดโดยสำนักงานประมงอำเภอ/จังหวัด พิจารณาดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยใช้เงินอุดหนุนจากงบอุดหนุนของผู้อำนวยการจังหวัด (๒๐ ล้านบาท) ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติได้ทันที่ตามความจำเป็นและเหมาะสม หากเงินงบประมาณมีไม่เพียงพอสามารถขอใช้เงินอุดหนุนราชการในอำนาจของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๕๐ ล้านบาท) ต่อไป

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและชาวประมง

www.fisheries.go.th/disasterfisheries

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....

ที่..... วันที่.....

เรื่อง..รายงานความเสียหายเบื้องต้นของเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๖๗ (ด้านประมง).....

เรียน อธิบดีกรมประมง

สำนักงานประมงจังหวัด.....ขอรายงานสถานการณ์การเกิดอุทกภัย ดังนี้

๑. สถานการณ์การเกิดอุทกภัย

- ☐ ปกติ
- ☐ ภัยอื่น ๆ (ระบุ).....วันที่.....ถึงวันที่.....
- ☐ อุทกภัยวันที่.....ถึงวันที่.....

จำนวนอำเภอที่เกิดอุทกภัย.....อำเภอ

จำนวนตำบลที่เกิดอุทกภัย.....ตำบล

จำนวนหมู่บ้านที่เกิดอุทกภัย.....หมู่บ้าน

๒. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับความเสียหาย จำนวน.....ราย

จำนวน.....บ่อ.....กระชัง

พื้นที่.....ไร่.....ตารางเมตร

ประมาณมูลค่าความเสียหาย.....บาท

ประมาณการมูลค่าการช่วยเหลือ.....บาท

๓. การให้ความช่วยเหลือ

- ☐ สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ.....ตัว
- ☐ ใช้เงินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....บาท
- ☐ ใช้เงินตรงราชการในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด.....บาท
- ☐ ใช้เงินตรงราชการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....บาท
- ☐ งบอื่น ๆ (ระบุ).....บาท

(ผู้รายงาน).....

ตำแหน่ง.....

รายงาน ณ วันที่.....เวลา.....

หมายเลขโทรศัพท์ผู้ที่รับผิดชอบที่สามารถติดต่อได้

ชื่อ-สกุล.....

ที่สำนักงาน.....

โทรศัพท์เคลื่อนที่.....

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและชาวประมง

www.fisheries.go.th/Disasterfisheries

รายงานความเสียหายเบื้องต้นของเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๖๗ (ด้านประมง)

สำนักงานประมงจังหวัด.....

ช่วงเวลาประสบภัยวันที่..... ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ติดต่อข้อมูล ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ลำดับที่	อำเภอ	พื้นที่ประสบภัย					ปริมาณการ มูลค่าความเสียหาย (บาท)	ปริมาณการ วงเงินช่วยเหลือ (บาท)	หมายเหตุ	
		ข้อ ๑ กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล (ราย)	(ไร่)	ข้อ ๒ ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ ๑ ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน (ราย)	(ไร่)	ข้อ ๓ สัตว์น้ำตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ ฯลฯ (ราย)				(ตรม.)
รวม										

หมายเหตุ : แบบฟอร์มนี้ให้รายงานเฉพาะกรณีที่ได้รับความเสียหาย พร้อมระบุความก้าวหน้าในการช่วยเหลือว่าดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใด

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและชาวประมง www.fisheries.go.th/Disasterfisheries

ข้อมูลการเกิดภัย

ชื่อย่อ.....

ช่วงการเกิดภัย ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

2.1 ชื่อ ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว.....นามสกุล.....

2.2 รหัสทะเบียนเกษตรกร.....

2.3 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน □-□□□□-□□□□□-□□-□

2.4 ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

2.5 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

2.6 ที่อยู่สถานที่ตั้งฟาร์ม บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

2.7 เลขที่บัญชีเงินฝาก ธ.ก.ส.....สาขา.....

2.8 หมายเลขโทรศัพท์.....

เกษตรกรกรรอกข้อมูล			เจ้าหน้าที่ผู้ประเมิน			
รายการ	ความเสียหาย		การช่วยเหลือตามระเบียบฯ			
	พื้นที่	หน่วย	พื้นที่	หน่วย	อัตรา (บาท)	วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
1. ทุ้งก้ามกราม ทุ้งทะเล หรือหอยทะเล		ไร่		ไร่		
2. ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ 1 ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง)		ไร่		ไร่		
3. สัตว์น้ำตามข้อ 1 และข้อ 2 ที่เลี้ยง ในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยง ในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน		ตร.ม.		ตร.ม.		
รวม						

ลงชื่อผู้ประเมิน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง ☐ ผู้ใหญ่บ้าน ☐ กำนัน ☐ นายก อบต. ☐ นายกเทศมนตรี
หมายเหตุ : กรุงเทพมหานคร ผู้รับรอง สก. หรือ สข.

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ญ

จำนวนเกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดสระบุรี ที่ขึ้นทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทย
ข้อมูล ณ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๗

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	พื้นที่ปลูกยาง	
			ราย	ไร่
๑	วิหารแดง	คลองเรือ	๑	๕๓.๘๕
๒	แก่งคอย	ท่าคล้อ	๒	๓๗.๗๕
		ชะอม	๑๒	๒๒๘.๖๓
		ข้าฝักแพว	๗	๒๗๑.๕๒
		ท่ามะปราง	๑	๙.๙๒
		หนองยางเสือ	๑	๓๐.๐๐
๓	มวกเหล็ก	ลำสมพุง	๑	๑๖.๐๐
		รวม	๒๕	๖๓๗.๖๗

พื้นที่สวนยางพาราที่เคยประสบภัยจังหวัดสระบุรี (ที่กยท.จ.นครราชสีมาได้รับแจ้ง)
- ยังไม่ได้รับแจ้งความเสียหายพื้นที่ประสบภัย

แผนป้องกันสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๗

ลำดับที่	แผนการดำเนินงาน	ช่วงเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	แต่งตั้งคณะทำงานและพนักงานผู้ดูแลพื้นที่จังหวัดสระบุรี	ต.ค.-๖๗	ผอ.กยท.จ.นครราชสีมา แผนกปฏิบัติการ
๒	ประชาสัมพันธ์และประสานงานกับหน่วยงานด้านการเกษตรในพื้นที่ เรื่องการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับการยางแห่งประเทศไทยและ แนวทางป้องกันสวนยางในช่วงฤดูฝน และโรคพืชยางพาราที่มาในช่วง ฤดูฝน	ต.ค.๖๖ - ๓๐ ก.ย.๖๗	แผนกปฏิบัติการ
๓	ประชาสัมพันธ์การแผนปฏิบัติการจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวน ยาง สวัสดิการบรรเทาความเดือดร้อนกรณีสวนยางประสบภัย (กรณีไฟ ไหม้, อุทกภัย, वादภัย) ช่วยเหลือรายละ ๓,๐๐๐ บาท/ครั้ง	ต.ค.๖๖ - ๓๐ ก.ย.๖๗	แผนกปฏิบัติการ
๔	เกษตรกรชาวสวนยางแจ้งขอรับสวัสดิการฯ และให้การช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบสภาพสวนยางและให้คำแนะนำ	ต.ค.๖๖ - ๓๐ ก.ย.๖๗	แผนกปฏิบัติการ
๕	ตรวจติดตามสภาพพื้นที่สวนยางที่ประสบภัย	ต.ค.๖๖ - ๓๐ ก.ย.๖๗	แผนกปฏิบัติการ

ภาคผนวก ก

สรุปบัญชีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์
ที่พร้อมที่ใช้งานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดสระบุรี

หลักสูตรปฏิบัติการเชิงธุรกิจ และเครื่องมืออุปกรณ์ที่พร้อมใช้งานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

[illegible]

[illegible]

[illegible]

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี

ภาคผนวก ก

คำสั่งคณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๕๖๘/๒๕๖๗

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

ตามที่ได้มีคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้ขับเคลื่อนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการเฝ้าระวัง ติดตาม รายงานสถานการณ์ แจ้งเตือน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ	ผู้อำนวยการศูนย์
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	รองผู้อำนวยการศูนย์
๓. เกษตรจังหวัด	กรรมการ
๔. ประมงจังหวัด	กรรมการ
๕. ปศุสัตว์จังหวัด	กรรมการ
๖. สหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
๗. ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว และ/หรือ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าว	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต และ/หรือ
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยสาขาหรือจังหวัด	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
๑๗. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด	กรรมการ

๑๙. ผู้อำนวยการ...

- ๒ -

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตรจังหวัด กรรมการ
๒๐. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ กรรมการ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และเลขานุการศูนย์

หน้าที่และอำนาจ

๑. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และพิจารณา
ทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา
 ๒. ติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตร รวมทั้งแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบ
ได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์
 ๓. รายงานการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด
สถานการณ์ ข้อมูลความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการช่วยเหลือ
เกษตรกรให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ
 ๔. ติดตาม แก้ไขปัญหา และเร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของ
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้ความรวดเร็ว ถูกต้อง และ
เหมาะสมต่อสถานการณ์
 ๕. ประสานกับหน่วยงานอื่นหรือคณะกรรมาการอื่น ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ
 ๖. แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
 ๗. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายประยูร อินสกุล)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก ฐ

รายชื่อและเบอร์ติดต่อ
คณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ
ด้านการเกษตรจังหวัดสระบุรี

รายชื่อและเบอร์ติดต่อ
คณะกรรมการบริหารศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดสระบุรี

ส่วนราชการ	หมายเลขโทรศัพท์	หมายเลขโทรสาร
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดสระบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี	0 3634 0739 0 3634 0740	0 3634 0741
สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี	0 3623 0690	0 3621 1443
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี	0 3621 1527	0 3621 1005
สำนักงานประมงจังหวัดสระบุรี	0 3634 0742	0 3634 0742
โครงการชลประทานสระบุรี	0 3634 0582 ต่อ 113	0 3622 1297
สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี	0 3673 3126	0 3673 3127
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี	0 3621 1052	0 3621 1030
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สระบุรี	0 3635 1810	0 3635 1809
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระบุรี	0 3671 0268 0 3671 0268	0 3671 0268
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท	0 5640 5070 0 5640 5072-3	0 5640 5071
ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สระบุรี	0 3667 9711	0 3667 9711 ต่อ 12
ศูนย์วิจัยข้าวลพบุรี	0 3649 9224-5	0 3649 9224-5
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 จังหวัดชัยนาท	0 5640 5007	0 5640 5007
การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดนครราชสีมา	0 4435 1534	0 4435 1535
สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรจังหวัดสระบุรี	0 3622 0186	0 3631 0242
สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดลพบุรี	0 3641 1098	0 3641 1098
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สระบุรี	0 3643 0759	0 3634 0782
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สระบุรี	0 3634 0722-5	0 3634 0721

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสระบุรี

ศาลากลางจังหวัดสระบุรี ชั้น 2 (ฝั่งทางรถไฟ)

ตำบลตะกุด อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 18000

โทรศัพท์ 0 3634 0739